

1185

Sam 1/2

W h F m m p b

511(075)

A-87

1894

2010

(286)

200

2426

1894. № 962.

Կենդանական գրախմբությանը հրատարակութիւն

ԹՈՒԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԵՒ *Cor. 6/10/1894*

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՅՔ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ *2. I.*

Խնդիրներ և օրինակներ առաջին հարիւրեկի թու-
րով և ամենահասարակ կոտորակներով:

Փոխադրեց

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ

Ա. ԵՒ Բ. ՏԱՐԻ

ՀՈՐԻՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տ Փ Խ Ի Ս

Տպարան Մ. Շարաձէի, Նիկի փող. ա. 21.
Тип. М. Шарадзе, Никол. ул. д. 21.
1894

(075)
18-82

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ИСТОРИИ
РОССИИ
Александр Невский
СССР

Կենդրոնական գրադամատանցի հրատարակութիւն

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

511(075)

ԵՒ

Թ - 87

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ն Ե Ր

ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՅՔ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Խնդիրներ եւ օրինակներ առաջին հարիւրեկի թու-
րով եւ ամենահասարակ կոտորակներով:

Փոխադրեց

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ

Ա. ԵՒ Բ. ՏԱՐԻ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ВЛАДИМИР
ИНСТИТУТ
ВЛАДИМИР
СССР

Տ Փ Խ Ի Ս

Տպարան Մ. Շարաձէի, Նիկոլ. փող. ա. 21.

Тип. М. Шарадзе, Никол. ул. д. 21.

1894

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ

ՄԿՐՏԻՉ ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆՅԻ

ԱՆՄԱՀ ՅԻՋԱՅԱԿԵ

Дозволено цензурою, Тифлисъ, 17-го Августа, 1894 г.

ԵՐԱՊԵՏԱԳԷՏ ՄՐՏՈՎ

ՀՈՒՐՈՒՄ Ի

ԻՐ ՈՐԴԵԳԻՐԸ

2002

36276-66

50232-uch

Ե Ր Կ Ո Ւ Խ Օ Ս Ք

Սոյն դասագիրքը հրատարակելով՝ մենք երկու նպատակ ենք ունեցել: Նախ՝ ուղիղ ճանապարհով հետևել թուաբանութեան ուսուցման բուն նպատակին, չմտնելով աւելորդ կրկնութիւնների և չոր ու ցամաք թուահաշիւների մէջ, որի համար մենք բոլոր խնդիրների բովանդակութիւնը վերցրած ենք ինչպէս քաղաքային, այնպէս և գիւղական կեանքի երեխայոց ծանօթ շրջանից, առաջարկելով այնպիսի դիւրամտաշէլի հարցեր, որոնք ուսման առաջին և երկրորդ տարուայ աշակերտաց մտաւոր կանոնաւոր զարգացմանն կարող են կատարելապէս նպաստել:

Երկրորդ՝ թուաբանութեան ուսուցման նպատակի հետ համահաւասար կերպով մենք մեծ նշանակութիւն ենք տալիս խնդիրներին այն պատճառով, որ դոքա՝ մանաւանդ առաջին տարիներն՝ իբրեւ մի անգնահատելի միջոց են դեռահաս երեխայոց կանոնաւոր և արտայայտիչ խօսակցութիւնը զարգացնելու նպատակով, որի պատճառով և՛ մենք՝ ըստ կարելոյն՝ պատշաճաւոր ուշք ենք դարձրած բացատրութիւնների կանոնաւորութեան մասին: Սեր ներկայ ուսումնարանական կեանքը, կարծէք թէ, սորան մոռացութեան է տուած: Այս կէտը ուշադրութեան արժանի է:

Խիստ հետևելով մեր ընդունած և առաջարկած ուղղութեանը և ոճին, ըստ Գոլդէնբերգի, մենք միշտ, ինչպէս առաջին, այնպէս և երկրորդ մասումն, զանազան փոփոխութիւններ և յաւելումներ անելով, աշխատել ենք ազատ փո-

խաղրական շրջանակից դուրս գալ և առարկայի բուն էութիւնն կազմող նիւթին միանգամայն ինքնուրոյն ձեւ տալ մեր գիւղական եւ քաղաքային մասնկանց կեանքի պայմանների համաձայն, որի յաջողութեանն պարզ ապացոյց կարող է համարուել մեր հոգևոր բոլոր դպրոցաց մէջ մեր դասագրքերի արագ տարածուիլը:

Ներկայ թուաբանական խնդիրների ժողովածուն երկու բաժին է արած: Առաջին բաժնում, գործողութեանց համեմատ, խնդիրներն են ներկայացրած հետեւեալ դասաւորութեամբ. ա) խնդիրներ՝ առաջին տասնեկի թուերով. բ) առաջին հարիւրեկի տասնեակներով և գ) առաջին հարիւրեկի թուերով. իսկ երկրորդ բաժինը կազմում են միայն օրինակները: Ձեռնամուկ լինելով չորրորդ տըպագրութեանն՝ մենք միայն այս մի քանի փոփոխութիւններն ենք արել: Նախ՝ հեռացրել ենք այն թերութիւնները, որոնք տպագրելու ժամանակ են եղել: Երկրորդ՝ մի քանի դարձուածների և բառերի փոխանակ ընդունել ենք աւելի գործածականները:

Երրորդ՝ ի նկատի ունենալով, որ երկրորդ տարումն աշակերտները թուաբանական խնդիրները և օրինակները լուծում են մինչև հարիւրն, որի համար և՛ անհրաժեշտ է լինում բազմապատկութեան աղիւսակը աստիճանաբար բացատրել, վասն որոյ մենք սորան, երրորդ տարուայ փոխանակ, երկրորդ տարուայ դասընթացքի վերջն ենք զետեղում, աշակերտներին գիտակցաբար անցածը աւելի հիմնաւորապէս իւրացնել տալու նպատակաւ: Զորրորդ՝ առարկայի դասաւանդումն առաւել կենդանի և արդիւնաւոր կացուցանելու համար ծանօթութիւնների մէջ լիշել ենք մի քանի տեղական չափեր, որոնք մեծ մասամբ գործ են ածւում Թիֆլիզի նահանգում. դրքա, որպէս օրինակ,

ռուսական չափերի հետ մօտաւորապէս համեմատելու նըպատակաւ են յառաջ բերուած: Յանկալի կ'լինի, որ իւրաքանչիւր դասատու-ուսուցիչ ևս նոյն ձևով հրահանգուի, առայժմ իւրեանց տեղական չափերն ի նկատի ունենալով, մինչև որ մեզ կ'յաջողի մեր բոլոր տեղական չափերի համար մի ընդհանուր համակարգութիւն (սիստեմ) կազմել:

Հրատարակուած է սոյն դասագրքի և՛ երկրորդ մասը՝ դարձեալ ըստ Գոլդէնբերգի—երրորդ տարուայ համար, որը առաջինի հետ միասին միգասեան տարրական ուսումնարանի մէջ թուաբանութեան ուսուցման մի ամփոփ շրջանն է կազմում.

Այժմ, աւելորդ համարելով միգասեան դպրոցի մէջ թուաբանութեան ուսուցման մեր առաջարկած ձևի, ուղղութեան և ոճի առաւելութեանց մասին խօսել, մենք՝ առաջարկում ենք մեր կազմած դասագրքերը մեր դպրոցների բանիմաց ուսուցիչներին արդի մանկավարժական խելացի պահանջների համեմատ գործադրելու, ընդամին և՛ սպասում ենք արդիւնաւետ արգասեաց:

Վերջացնելով մեր խօսքը, չենք կարող ուշադրութիւն չ'դարձնել և՛ այս հետեւեալ կարևոր հանգամանքի վերայ: Մեր հոգևոր դպրոցների ուսուցիչներից ոմանք դիմում են մեզ մեր դասագրքերի յառաջաբաններում համառօտակի, որքան կարելի է, լիշել թուաբանութեան վերաբերեալ դասաւանդման ամենազլխաւոր գիտակտիքական կանոնները և թէ մի քանի որոշեալ կարգերի պատկանող խընդիրների բացատրութեանց մէկ-մէկ օրինակները: Մենք յատկապէս աշակերտաց համար կազմած գրքերի մէջ զետեղելու այսպիսի առաջարկութիւններին բոլորովին ընդդէմ ենք—նախ՝ այն պատճառով, որ պէտք է միշտ աշա-

կերտականը ուսուցչականից բոլորովին բաժանել. բ) — պահանջելին կցելով, բնականաբար, դասադրքի արժէքն ևս կ'բարձրանայ, որը մեր աշակերտաց համար շատ դժուարին կ'լինի: Ուստի՝ այժմ այդ խելացի պահանջը յետաձգելով, խոստանում ենք մեր այդ վաղուց ցանկացած միտքը ևս շուտով իրադրծել և մեր յարգելի ուսուցիչներին հանգամանօրէն բացատրած օժանդակիչ կարևոր միջոցները յառաջ բերել, առանձնապէս հրատարակելով «Թուաքանութեան ուղեցոյց» անուամբ ձեռնարկը: Առայժմ միայն իրանց գործին անձնուէր ուսուցչաց հրաւիրում ենք օգտուել մեր նոր «Դասական դման խորհուրդներ» անունով աշխատութեամբ, ուր արձանագրած ենք մեր ծխական դպրոցաց մէջ աւանդելի ընդ որ առարկաների մանրամասն ծրագիրը, և համառօտապէս էլ լիջել ենք այն դիտակտիքական կանոնները, որոնք անհրաժեշտ են ամեն մի առարկայի կանոնաւոր դասաւանդման ժամանակ:

Գ. ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ.

20 Օգոստոսի 1894 թ.

Տփլիս.

ԱՌԱՋԻՆ ԲԱԺԻՆ.

Բ Ն Գ Բ Բ Ն Ե Բ.

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՍՆԵԿԻ ԹՈՒՆԵՐՈՎ.

Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Մ Ն.

1. Ուսուցիչը աշակերտին առաջ մէկ գրիչ տուեց, իսկ յետոյ էլ՝ հինգ գրիչ: Աշակերտը ընդ ամենը քանի գրիչ ստացաւ:
2. Մի աղջիկ ունէր՝ չորս թերթ սպիտակ և չորս թերթ մոխրագոյն թուղթ: Նա ընդամենը քանի թերթ թուղթ ունէր:
3. Մի տղայ բռնեց երեք կարմրախայտ, իսկ միւսը — եօթը: Երկուսը միասին քանի կարմրախայտ բռնեցին:
4. Մի գիւղացի երկու տղայ և երեք աղջիկ ունէր: Նա ընդամենը քանի որդի ունէր:
5. Ներկարարը առաջ մէկ դուռը ներկեց, իսկ յետոյ էլ — ութ: Նա ընդամենը քանի՞ դուռը ներկեց:
6. Պարտեզումը կայ՝ երեք թուփ կարմիր և երեք թուփ սև հաղարջի: Ընդամենը քանի թուփ հաղարջի կայ:
7. Դատարկ ամանը մէկ գրուանքայ է քաշում. նրա մէջ չորս գրուանքայ իւղ ածեցին: Իւղով լի ամանը քանի գրուանքայ կը քաշէ:
8. Պահարանի ներքևի թարեքի վերայ ութ գիրք կայ, իսկ վերևում — երկու: Երկուսի վերայ քանի գիրք կայ:
9. Պարտիզպանը պատուաստեց՝ մէկ խնձորների և երեք կեռասների: Նա ընդամենը քանի ծառ պատուաստեց:
10. Մի անուագործ շինեց՝ երկու երկար և վեց կարճ ճաղ: Նա բոլորը քանի ճաղ շինեց:
11. Հովիւը ոչխար խուզելու համար հինգ մկրատ ունէր.

նա գնեց դարձեալ Հինգ հատ: Հովիւն ընդամենը քա՛նի մկրատ ունեցաւ:

12. Վառարան շինողը մի վառարանի նորոգութեան համար երեք աղիւս գործածեց, իսկ միւսի համար—եօթը: Երկու վառարանի նորոգութեան համար քա՛նի աղիւս գնաց:

13. Հայրը չորս խսիր հիւսեց, իսկ որդին—հինգ: Նոքա միասին քա՛նի խսիր հիւսեցին:

14. Հաւ առնողը մի գիւղացի կնոջից վեց հաւ առաւ, իսկ միւսից—չորս: Նա ընդամենը քա՛նի հաւ առաւ:

15. Մի գիւղացի շինեց երեք հացի և երկու ուռի լըծներ, Նա ընդամենը քա՛նի լըծ շինեց:

16. Ուսուցիչը գնեց մի հատ կապոյտ և ինն հատ սև մատիտ: Նա ընդամենը քա՛նի մատիտ գնեց:

17. Փոքր քոյրը երեք իլիկ թել մանեց, իսկ մեծը — եօթը: Քա՛նի իլիկ թել մանեցին երկու քոյրը միասին:

18. Երկու եղբայր ընկերացան և տետրակներ գնեցին. մէկ եղբայրը տուեց երեք կոպէկ, իսկ միւսը՝ հինգ: Նոքա տետրակներին ո՞րքան վճարեցին:

19. Գիւղացին երկու ջուլի մէջ ցորեն ածեց. մէկ ջուլի մէջ չորս չետվերիկ ¹⁾ մտաւ, իսկ միւսի մէջ — երեք: Ցորենը ընդամենը քա՛նի չետվերիկ էր:

20. Մի մեծ ճանապարհի վերայ երեք գիւղ կայ. առաջին գիւղից մինչև երկրորդը վեց վերստ է, իսկ երկրորդից մինչև երրորդը — երեք: Քա՛նի վերստ է առաջին գիւղից մինչև երրորդը:

21. Նաւի պարանը երկու կտոր արին. մի կտորը հինգ արշին դուրս եկաւ, իսկ միւսը — չորս: Պարանը ի՞նչ երկարութիւն ունէր:

22. Մի կարանող կին երեքը երկու կտոր արեց. մի կտորի երկարութիւնը երկու արշին եղաւ, իսկ միւսինը — ութ: Երեքը ի՞նչ երկարութիւն ունէր:

23. Մի մանուկ երկու պղնձեայ դրամ ունէր. մէկը երկու կոպէկանոց էր, իսկ միւսը — երեք. այդ փողերը մի արծաթեայ դրամի հետ փոխեց: Նա ի՞նչպիսի արծաթեայ դրամ ստացաւ:

¹⁾ Չետվերիկը մէկ փութից փոքր ինչ աւելի է եւ հաւասար կ'օթին:

24. Շրջավաճառը մի գրուանքայ շաքարահաց ծախեց և երեք կոպէկ աշխատեց. այդ շաքարահացերի գրուանքան նորան հինգ կոպէկ էր նստել: Շաքարահացի գրուանքան քա՛նի կոպէկով ծախեց:

25. Մի գիւղացի կին չորս կոպէկի ասեղ գնեց. դորա համար նա մի արծաթի դրամ վճարեց, որից միայն վեց կոպէկ յետ ստացաւ: Նա ի՞նչպիսի արծաթի դրամ էր տուել:

26. Կալուածատիրոջ մի գոմում չորս ձի կայ, իսկ միւսում — երկու: Նա երկու գոմում քա՛նի ձի ունի:

27. Աշակերտին պատուիրած էին գրքից մի քանի բառ արտագրել. նա առաջ երկու բառ արտագրեց, իսկ յետոյ՝ մնացած եօթը: Աշակերտին քա՛նի բառ էր տուած արտագրելու:

28. Մի երեխայ վեց կոպէկ մսեց և դարձեալ նորա մօտ չորս կոպէկ մնաց: Նա քա՛նի կոպէկ ունէր:

29. Մէկ խոտհարքում մի քանի դէզ չոր խոտ կար. երբ որ վեց դէզ տարան, այն ժամանակ դարձեալ երկու դէզ մնաց: Խոտհարքումը քա՛նի դէզ խոտ կար:

Հ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն:

30. Մի գիւղացի չորս գերան ունէր. երկու գերանից նա տախտակներ քաշեց: Նորա մօտ դարձեալ քա՛նի գերան մնաց:

31. Մի ծառայ եօթն ամսով վարձուեց և իւր տիրոջը միայն չորս ամիս ծառայեց: Նա դարձեալ քա՛նի ամիս պէտք է ծառայէր:

32. Մի թռչնորս ութ կաքաւ ունէր. չորսը ծախեց: Նորա մօտ դարձեալ քանի՞ կաքաւ մնաց:

33. Փոքրիկ շշի մէջ եօթը գդալ դեղ կար. հիւանդը երեք գդալ խմեց: Դարձեալ քա՛նի գդալ դեղ մնաց:

34. Գիւղացին եօթը հատ ոչխարի մորթի ունէր. կիսամուշտակի համար հինգը բանացրեց: Նորա մօտ քանի՞ մորթի մնաց:

35. Մի խոհարար կին ութ կոպէկի գաղար գնեց. նա դորա համար տասը կոպէկանոց տուեց: Քա՛նի կոպէկ յետ ստացաւ:

36. Կալուածատէրը ժամանակաւորապէս իւր բանուորների

համար հինգ խրճիթ շինել տուեց. երկուսը տախտակով ծածկեց, իսկ մնացեալները՝ ծղնոտով: Նա ծղնոտով քանի խրճիթ ծածկել տուեց:

37. Մի բանջարանոցում ութ ածու կայ. երեքը գետնա-
խնձոր ¹⁾ է ցանած, իսկ մնացածները՝ կաղամբ, ֆանի ածու կա-
ղամբ կայ ցանած:

38. Մի տուն ինն սենեակ ունի. վեցումը կենողներ կան,
իսկ մնացածները դատարկ են: Քանի սենեակ է դատարկ:

39. Երեսան ութ պատկեր ունէր. երկուսը ընծայեց եղ-
բորը, իսկ մնացածները—բրոջը: Քոյրը քանի պատկեր ստացաւ:

40. Ատղձագործը ութ տախտակ ունէր. հինգը նստա-
րանների համար գործածեց: Նորա մօտ դարձեալ քանի տախ-
տակ մնաց:

41. Մի գիւղացի տասը ջուալ կարտոֆիլ հանեց. վեց ջուա-
լը ծախեց: Նորա մօտ դարձեալ քանի ջուալ կարտոֆիլ մնաց:

42. Իւզով լի ամանը վեց գրուանքայ է քաշում, իսկ
առանց իւզի — երեք: Քանի գրուանքայ իւզ կայ ամանի մէջ:

43. Քաղցրաւենիով (մուրաբայով) լի ամանը ինն գրուան-
քայ է քաշում, իսկ առանց քաղցրաւենու — երկու: Քանի գրուան-
քայ է քաղցրաւենին:

44. Մի գիւղացի կին տասը կոպէկի շաքար և աղ գնեց.
աղի համար երկու կոպէկ վճարեց: Նա քանի կոպէկ տուեց շա-
քարին:

45. Մի պաստառագործ գահաւորակ և աթոռներ ծածկե-
լու համար ինն արշին մոմշոր (կլիօնկայ) գործածեց. գահաւորա-
կի համար չորս արշին գնաց: Աթոռներին քանի արշին մոմշոր
գնաց:

46. Հայր և որդի միասին եօթը հատ սայլի աւան գունդ
շինեցին. որդին երկուսը շինեց: Քանի գունդ շինեց հայրը:

47. Վաճառականը չիթ արշինը գնեց եօթը կոպէկով, իսկ
ծախեց տասնով: Նա ի՞րքան աշխատեց:

48. Խանութպանը կողակ ձկների հատը գնեց չորս կոպէ-
կով, իսկ ծախեց՝ վեցով: Իւրաքանչիւր կողակի ծախելուց նա
քանի կոպէկ օգուտ ստացաւ:

¹⁾ Արտոֆիլի նման պտուղ է, որը ուտում են առանց եփելու:

49. Մի երեսայ տասը կոպէկանոցը երկու դրամներով
մանրացրեց. մինը հինգ կոպէկանոց էր: Միւս դրամը քանիս-
նոց էր:

50. Պղնձգործը ինն թերթ պղինձ ունէր. երբ որ մի բա-
նի թերթերից կաթսաներ պատրաստեց, նորա մօտ դարձեալ
երեք թերթ պղինձ մնաց: Նա կաթսաների համար քանի թերթ
պղինձ գործածեց:

51. Գիւղացին մի հատ տասը կոպէկանոց ունէր. երբ որ
նա այդ փողերից մի քանի կոպէկ մեխ գնելու համար ծախեց,
այն ժամանակ նորա մօտ դարձեալ վեց կոպէկ մնաց: Գիւղացին
քանի կոպէկ վճարեց մեխերին:

52. Մի գիւղում ինն տուն կար. հրդեհից յետոյ միայն
հինգը մնաց: Քանի տուն այրուեց:

53. Մի երեսայ մի քանի գրիչ ունէր. երբոր հօրից ստա-
ցաւ ևս հինգ հատ, այն ժամանակ ութ գրիչ ունեցաւ:
Նա քանի գրիչ ունէր:

54. Տեփուրի վրայ մի քանի ձու կար. երբ որ այնտեղ
դարձեալ երկուսը դրին, այն ժամանակ բոլորը վեց ձու եղաւ:
Տեփուրի վրայ քանի ձու կար:

55. Աշեղգործը մի քանի կաշի ունէր. երբ որ չորս հատ ևս
գնեց, այն ժամանակ ընդամենը տասը կաշի ունեցաւ: Նա քանի
կաշի ունէր:

56. Դասատան մէջ եօթն աշակերտներ կային. երբ որ մի
քանի նորեկներ ևս եկան, այն ժամանակ բոլորն ինն հոգի եղան:
Քանի նոր աշակերտներ եկան:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ԵՒ ՀԱՆՈՒՄՆ:

57. Մի աղջիկ տասը թերթ թուղթ ունէր. չորս թերթ
գործածեց՝ մէկ տետրակի և հինգ թերթ էլ—միւս տետրակի
համար: Քանի թերթ թուղթ մնաց աղջկայ մօտ:

58. Ուսուցիչը եօթը մատիտ բերեց դասատուն. երկու
մատիտ տուեց նա մէկ աշակերտին, իսկ երեքը—միւսին: Ու-
սուցչի մօտ քանի մատիտ մնաց:

59. Մի խոտհարքում առաջ չորս դէզ խոտ վերտուին. յե-

տոյ դարձեալ՝ Տինգը. եօթը դէզ կրեցին: Քանի՞ դէզ խոտ մնաց:

60. Մի տանտիկին երեք գրուանքայ բրինձ ունէր. նա չորս գրուանքայ ևս գնեց. Տինգ գրուանքից փլաւ պատրաստեց: Քանի գրուանքայ բրինձ մնաց նորա մօտ:

61. Սենեակումը ութ աթոռ կար. նրանցից Տինգը տարան նորոգելու, իսկ երկու նորն էլ բերեցին: Այժմ քանի աթոռ կայ սենեակի մէջ:

62. Պարտէզումը վեց լորի ծառ կար, նոցանից չորսը հանեցին, իսկ ութ հատ էլ նոր տնկեցին: Այժմ պարտէզում քանի լորենի կայ:

63. Մի գիւղացի կին երկուշաբթի թել մանեց երեք ժամ, երեքշաբթի—երկու ժամ, չորեքշաբթի—չորս ժամ և Տինգշաբթի էլ—մի ժամ: Այդ օրերում նա ընդամենը քանի ժամ թել մանեց:

64. Մի տղայ անտառում առաջ մէկ ծառասունկ գտաւ, յետոյ—երկուսը, յետոյ—երեքը և վերջը դարձեալ՝ երկուսը: Նա ընդամենը քանի ծառասունկ գտաւ:

65. Ինն արշին երկարութիւն ունեցող ճոպանից առաջ երկու արշին կտրեցին, յետոյ—երեք, վերջն էլ դարձեալ—երկու: Էլի քանի արշին ճոպան մնաց:

66. Գերձակը տասն արշին մահուդ ունէր. երեք արշին նա գործածեց՝ սերթուկի, երկուսը—վարտիկի և չորսն էլ՝ վերարկուի համար: Քանի արշին մահուդ մնաց դերձակի մօտ:

67. Ծառի վրայ ութ ագռաւ էին նստած. նոցանից վեցը թռան, իսկ յետոյ նստեցին ևս երեքը և վերջն էլ երկուսը: Այժմ քանի ագռաւ կայ ծառի վրայ:

68. Մի երեխայ 10 կոպէկ ունէր. եօթը կոպէկ նա մըստեց, իսկ յետոյ հօրից ստացաւ երկու և վերջն էլ չորս կոպէկ: Երեխան քանի կոպէկ ունեցաւ:

69. Մայրը խնձորի ծառից առաջ երեք խնձոր պոկեց, յետոյ՝ երկուսը և վերջն էլ՝ չորսը. դոցանից վեցը նա իւր որդոցը բաժանեց: Մօր մօտ քանի խնձոր մնաց:

70. Չկնորսը առաջ Տինգ գեղարքունի բռնեց, յետոյ՝ երեքը. եօթը հատ ծախեց, իսկ ինն էլ նորից բռնեց: Այժմ նա քանի գեղարքունի ունի:

71. Մի գիւղացի առաջ չորս ցից պատրաստեց, յետոյ՝ երեքը և վերջն էլ՝ երկուսը. Տինգ հատը ցանկապատի նորոգութեան համար գործածեց: Նորա մօտ դարձեալ քանի՞ ցից մնաց:

72. Մի գոմում երկու կով կայ, միւսում՝ չորս, իսկ երրորդում՝ դարձեալ երկու. դոցանից երեքը սատկեցին: Քանիսը մնացին կենդանի:

73. Մի ներկարար տասը գրուանքայ կաւիճ ունէր. ներկ եփելու համար առաջ երեք գրուանքայ գործածեց, յետոյ՝ դարձեալ չորսը, իսկ վերջն էլ նորից վեց գրուանքայ գնեց: Նա քանի գրուանքայ կաւիճ ունի:

74. Մի տանտիկին ինն գրուանքայ շաքար ունէր. նա այդ շաքարից առաջ գործածեց՝ երկու և յետոյ էլ Տինգ գըրուանքայ, իսկ նորից ութ գրուանքայ ևս գնեց: Տանտիկինը քանի գրուանքայ շաքար ունեցաւ:

75. Մի երեխայ երկու տեսակ դրամ ունէր. մինը Տինգ կոպէկանոց էր, իսկ միւսը—երեք. նա չորս կոպէկով միդդ առաւ, իսկ երկուսով—շաքարահաց: Երեխայի մօտ դարձեալ քանի կոպէկ մնաց:

76. Տակառի մէջ երկու դոյլ ջուր կար. նորա վրայ դարձեալ ութ դոյլ ածեցին, յետոյ վերցրին չորս և վերջն էլ երեք դոյլ ջուր: Տակառի մէջ քանի դոյլ ջուր մնաց:

77. Քարեգրիչը մի կոպէկ արժէ. մատիտը քարեգրչից չորս կոպէկով թանգ է: Ի՞նչքան արժէ մատիտը:

78. Բնաճարպի (կարտոֆիլի) մոմը ութ կոպէկ արժէ. ճրագուի մոմը բնաճարպի մոմից չորս կոպէկով արժան է: Ծրագուի մոմը ի՞նչքան արժէ:

79. Գիւղացու տունը սրահից Տինգ արշին բարձր է. սրահի բարձրութիւնը չորս արշին է: Տունը ինչ բարձրութիւն ունի:

80. Մարաքը գոմից երեք արշին ցածր է. գոմի բարձրութիւնը վեց արշին է: Ի՞նչ բարձրութիւն ունի մարաքը:

81. Աշտանակը երկու գրուանքայ է քաշում. կաթսան վեց գրուանքայով աշտանակից ծանր է: Ինչքան է քաշում կաթսան:

82. Կոնքը եօթը գրուանքայ է քաշում. սրճամանը կոնքից Տինգ գրուանքայով թեթեւ է: Ինչքան է քաշում սրճամանը:

83. Եղենեայ տախտակի երկարութիւնը եօթն արշին է. սոճու տախտակի երկարութիւնը երկու արշինով եղենու տախտակից աւելի է: Սոճու տախտակը ի՞նչ երկարութիւն ունի:

84. Մի տանտիկին երկու պարան ունի. առաջինի երկարութիւնը տասն արշին է, իսկ երկրորդն երկու արշինով առաջինից կարճ է: Երկրորդ պարանը ի՞նչ երկարութիւն ունի:

85. Քոյրը եղբօրց երեք տարով փոքր է. եղբայրը ութ տարեկան է: Քանի տարեկան է քոյրը:

86. Եղբայրը բրոջից ութ տարով մեծ է. քոյրն երկու տարեկան է: Քանի տարեկան է եղբայրը:

87. Գիւղից մինչև քաղաք հինգ վերստ է. գիւղաքաղաքը երեք վերստով աւելի հեռու է քաղաքից, քան թէ գիւղը: Գիւղաքաղաքից մինչև քաղաք քանի վերստ է:

88. Գիւղից մինչև ջրաղացը՝ խճեայ ճանապարհով եօթը վերստ է, իսկ հասարակ ճանապարհով—երեք վերստ մօտիկ է: Գիւղից մինչև ջրաղացը՝ հասարակ ճանապարհով՝ քանի վերստ է:

89. Գաստառնն առաջին նստարանի վրայ չորս աշակերտ է նստած, իսկ երկրորդի վրայ՝ երկու աշակերտ աւելի: Քանի աշակերտ է նստած երկրորդ նստարանի վրայ:

90. Սենեակի երկարութիւնը ութ արշին է, իսկ լայնութիւնը երկարութիւնից երկու արշին պակաս է: Սենեակն ի՞նչ լայնութիւն ունի:

91. Մի կօշկակար առաջին կաշուց երկու հատ կօշիկի ճիւղ կտրեց, իսկ երկրորդից՝ չորս հատ աւելի: Նա երկրորդ կաշուց քանի ճիւղ կտրեց:

92. Մի հիւսն ուսումնարանի փոքր բաժանման համար տասը նստարան շինեց, իսկ մեծ բաժանման համար՝ ութ նստարան պակաս: Մեծ բաժանման համար նա քանի նստարան շինեց:

93. Գիւղացին երկու ցանկապատ շինեց՝ առաջինը ինն արշին, իսկ երկրորդը վեց արշին՝ երկարութեամբ: Առաջին ցանկապատը երկրորդից ի՞նչ քանով է երկար:

94. Շրջափաճառը խնձորի հատը երկու կոպեկով է ծախում, իսկ տանձի հատը՝ հինգ կոպեկով: Խնձորը տանձից ի՞նչ քանով է արժան:

95. Կաթսան վեց գրուանքայ է բաշում, իսկ սինին — չորս: Կաթսան սինուց ի՞նչ քանով է ծանր:

96. Հայրը մեծ որդուն երկու շահանոց տուեց, իսկ փոքր որդուն՝ մի հատ հինգ կոպեկանոց: Որդեկերանցից ո՞րը քիչ ստացաւ, և ի՞նչ քանով քիչ:

97. Մայրը դաշտում ութ ծաղկաւել քաղեց, իսկ աղջիկը — վեց: Նոցանից ո՞վ քիչ քաղեց և ո՞րքանով քիչ:

98. Մի ապակի ձգող բարեայ տան մէջ տասն ապակի ձգեց, իսկ փայտեայ տանը — եօթը: Ո՞ր տանը շատ ապակի ձգեց և այն էլ ի՞նչ քան աւելի:

99. Ատաղձագործը երեք տախտակ ունի. առաջինի երկարութիւնը հինգ արշին է, երկրորդինը՝ երկու արշինով առաջինից երկար, իսկ երրորդինը երեք արշինով երկրորդից նոյնպէս երկար: Ի՞նչ երկարութիւն ունի երրորդ տախտակը:

100. Մեծ եղբայրը տասը տարեկան է. միջնակը նոյնից փոքր է չորս տարով, իսկ կրտսերը միջնակից՝ երեք տարով: Կրտսեր եղբայրը քանի տարեկան է:

101. Ուսումնարանի փոքր բաժանման մէջ ինն նստարան կայ, միջին բաժանմանը — չորս նստարան փոքրից պակաս, իսկ մեծ բաժանմունքում՝ երկու նստարան միջինից նոյնպէս պակաս: Քանի նստարան կայ մեծ բաժանման մէջ:

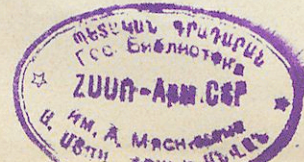
102. Կաթսան վեց գրուաքայ է բաշում. հեշտաւորը նոյնից չորս գրուանքայ ծանր է, իսկ մատուցարանը հեշտաւորից ութ գրուանքով թեթեւ: Մատուցարանը քանի գրուանքայ է բաշում:

103. Տան բարձրութիւնը տասն արշին է. բակի պատը տանից եօթն արշին ցածր է, իսկ ամբարը բակի պատից բարձր է երկու արշին: Ամբարի բարձրութիւնը քանի արշին է:

104. Կարաւանը առաջին ժամում չորս վերստ անցկացաւ, երկրորդ ժամում՝ առաջուանից երկու վերստով աւելի: Այդ երկու ժամում կարաւանը քանի վերստ անցկացաւ:

105. Երկրագործը մի վարելահողում եօթը չեւովերիկ ցորեն ցանեց, իսկ միւսում՝ հինգ չեւովերիկ պակաս: Նա երկու վարելահողում քանի չեւովերիկ ցորեն ցանեց:

106. Մի երեկայ առաջին անգամ երկու թիթեռ բռնեց,

36276-66

երկրորդ անգամ—երեքը, երրորդ անգամ՝ երկրորդից՝ երկուսով աւելի: Նա ընդամենը քանի թիթեռ բռնեց:

107. Մի հարուստ գիւղացի առաջին գոմում երկու ձի ունի, երկրորդում—հինգ, իսկ երրորդում՝ երկրորդից՝ երեքով պակաս: Նա քանի ձի ունի երրորդ գոմի մէջ:

108. Մի վարպետ երեք կապոց պղնձի թել ունի. առաջին կապոցի թելի երկարութիւնը վեց արշին է, երկրորդինը—երեք, իսկ երրորդինը՝ չորս արշին պակաս առաջուայ երկուսից: Երրորդ կապոցում քանի արշին պղնձի թել կայ:

109. Աովկիթը ութ գրուանքայ է քաշում, շերտիւր — վեց, իսկ աշտանակը շերտիւր չորս գրուանքայ թեթեւ է: Աովկիթը աշտանակից ինչքանով է ծանր:

110. Առաջին թարեքի վրայ երկու գիրք կայ, երկրորդի վրայ՝ դորանից երկուսով աւելի, երրորդի վրայ, երկրորդից՝ երեքով աւելի և չորրորդի վրայ էլ երրորդից երկուսով նոյնպէս աւելի: Չորրորդ թարեքի վրայ քանի գիրք կայ:

111. Մի աղջիկ գրեց երկուշաբթի տասը տող արտագրեց, երեքշաբթի՝ երկուշաբթի օրուանից երկու տող պակաս, հինգշաբթի՝ չորեքշաբթի օրուանից երեք տող նոյնպէս պակաս: Նա հինգշաբթի օրը քանի տող արտագրեց:

112. Պղնձգործը չորս թերթ պղինձ ունի. առաջինը երեք գրուանքայ է քաշում, երկրորդը՝ առաջինից երկու գրուանքայով աւելի է, երրորդը երկրորդից հինգ գրուանքայով նոյնպէս աւելի, իսկ չորրորդն էլ երրորդից երեք գրուանքայով թեթեւ է: Չորրորդ թերթը ինչքան է քաշում:

113. Մի մշակ հնձեց ութ խուրձ ցորեն, երկրորդը՝ առաջինից երկու խրձով աւելի, երրորդը՝ երկրորդից երեքով պակաս, իսկ չորրորդն էլ՝ երրորդից երկուսով նոյնպէս պակաս: Չորրորդ մշակը քանի խուրձ ցորեն հնձեց:

114. Առաջին դաշտում վեց արտ ցորեն է ցանած, երկրորդում՝ չորսով պակաս, իսկ երրորդում՝ առաջինից հինգով նոյնպէս պակաս: Այդ երեք դաշտում քանի արտ ցորեն կայ ցանած:

115. Կալուածատէրը առաջին գիւղից երեք խոտհարող վարձեց, երկրորդից՝ երկուսով պակաս, երրորդից—երեքով առաջինից աւելի: Նա ընդամենը քանի խոտհարող վարձեց:

Բ Ա Ջ Մ Ա Պ Ա Տ Կ Ո Ւ Մ Ն

116. Մի աղջիկ երկու ասեղ գնեց, իւրաքանչիւրը մէկ կոպէկով: Նա քանի կոպէկ մսխեց:

117. Հովիւը օրէնը երկու տրեխ է անում: Նա քանի տըրեխ կանէ երկու օրում:

118. Մի տանտիկին երկու հատ երեք կոպէկանոց բլիթ գնեց: Նա ընդամենը ինչքան փող տուեց:

119. Մի պատից երկու կարգ պատկերներ էին քաշ արած, իւրաքանչիւր կարգում չորս հատ: Ընդամենը քանի պատկեր էր քաշարած:

120. Մի գիւղացի կին երկու կով ունի. նոցանից իւրաքանչիւրը ամսական հինգ դոյլ կաթն է տալիս: Երկու կովը մի ամսում ինչքան կաթ են տալիս:

121. Մի կին հինգ թփից մոր*) քաղեց, իւրաքանչիւրից երկու գրուանքայ: Նորա քաղած մորը քանի գրուանքայ է:

122. Մի գիւղացի կարտոֆիլը երեք ջուալի մէջ՝ ածեց, իւրաքանչիւրում երեք շետիլերի: Զուալների մէջ ածած կարտոֆիլը քանի շետիլերի է:

123. Արհեստաւորը օրական երկու փոքրիկ տակառ է շինում: Նա չորս օրում քանիսը կը շինէ:

124. Մի մարդ հինգ մշակ ունի. ամեն մէկը ճաշի համար երկու գրուանքայ հաց է ստանում: Բոլոր մշակների համար ճաշին ո՞րքան հաց է գնում:

125. Պայտառը երկու ձի պայտեց, իւրաքանչիւրի՝ երկու տըր: Նա ընդամենը քանի պայտ գործածեց:

126. Տակառագործը երեք տակառին օղակներ հագցրեց, իւրաքանչիւրին՝ երեք հատ: Նա ընդամենը քանի օղակ հագցրեց:

127. Մի դերձակ կին երկու սաւան կարեց. իւրաքանչիւր սաւանի համար նա չորս արշին բաժան գործածեց: Քանի արշին բաժան գնաց սաւաններին:

128. Տանտիկինը երեք հատ փայտեայ գդալ գնեց, իւրաքանչիւրը երկու կոպէկով: Նա ընդամենը ո՞րքան փող մսխեց:

*) Պէտք է բացատրել «մոր» և «մորի» պտուղների զանազանութիւնը:

129. Գիւղացին իւր տանից մինչև ջրաղացը երկու ժամում՝ գնաց, իւրաքանչիւր ժամում նա անցկացաւ հինգ վերստ: Գիւղացու տանից մինչև ջրաղացը քանի վերստ է:

130. Մի պարան երկու հաւասար կտոր արեցին. իւրաքանչիւր կտորը երեք արշին դուրս եկաւ: Ամբողջ պարանը ինչ երկարութիւն ունէր:

131. Դասատուն բերած ըռոր քարեգրիչները ուսուցիչը չորս աշակերտի մէջ բաժանեց, իւրաքանչիւրին երկ-երկու հատ: Նա քանի՞ քարեգրիչ բերեց դասատուն:

132. Գիւղացին իւր դրացուց գարի փոխ առաւ. նա իւր պարտքի կէսը վճարեց՝ երեք չետվերիկ տալով: Գիւղացին ինչ՝ քանի գարի է փոխ առել:

133. Սենեակի երկարութեան երրորդ մասը երեք արշին է: Ինչ երկարութիւն ունի սենեակը:

134. Բոլոր առնուած շաքարահացերի հինգերորդ մասը երկու շաքարահաց է: Քանի շաքարահաց է առնուած:

Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն

135. Երկու եղբայր միմեանց մէջ հաւասար կերպով չորս խնձոր բաժանեցին: Իւրաքանչիւրին որքան բաժին ընկաւ:

136. Սեղանի վրայ չորս գիրք կայ. այդ գրքերի կէսը այրբենարան է: Քանի այրբենարան կայ սեղանի վրայ:

137. Ուսուցիչը երկու աշակերտի մէջ հաւասար կերպով վեց թերթ թուղթ բաժանեց: Իւրաքանչիւր աշակերտ քանի թերթ թուղթ ստացաւ:

138. Մի գիւղացի վեց մանէթ էր պարտ. նա այդ փողի կէսը վճարեց: Ինչքան էր գիւղացու վճարածը:

139. Մայրը իւր երկու աղջկերանց հաւասարապէս ութ շաքարահաց բաժանեց: Իւրաքանչիւր աղջիկ քանի շաքարահաց ստացաւ:

140. Մի երեխայ ութ թերթ թուղթ ունէր. նա այդ թղթի կէսը տետրակի համար գործածեց: Ինչքան թուղթ գնաց տետրակին:

141. Շրջափառը երկու երեխայի վրայ հաւասար կերպով տասը վարունգ ծախեց: Իւրաքանչիւր երեխան քանի վարունգ գնեց:

142. Մի աշակերտ գրքից տասը բառ արտագրեց. այդ բառերի կէսը սխալ էր արտագրուած: Աշակերտը ուղիղ քանի՞ բառ արտագրեց:

143. Երեք արշին երկարութիւն ունեցող պարանը երեք հաւասար մասն արին: Իւրաքանչիւր մասն ինչ երկարութիւն ունեցաւ:

144. Մի երեխայ վեց ընկոյզը երեք հաւասար կիտուկ արեց: Իւրաքանչիւր կիտուկի մէջ քանի ընկոյզ կայ:

145. Մի ձկնորս վեց ձուկը բռնեց. նոցա երրորդ մասը կապոյտներ էին: Նա քանի՞ կապոյտ բռնեց:

146. Մի կարանող կին ինն արշին երկարութիւն ունեցող էրիզը երեք հաւասար կտոր արեց: Իւրաքանչիւր կտորն ինչ երկարութիւն ունեցաւ:

147. Մի տափում ինն արտ կայ. դոցա երրորդ մասը ցորեն է ցանած: Քանի՞ արտ է ցորեն ցանած:

148. Ատաղձագործը չորս արշինանոց տախտակը չորս հաւասար մասն արեց: Իւրաքանչիւր մասը ինչ երկարութիւն ունեցաւ:

149. Մի աղջիկ չորս քարեգրիչ ունէր. նոցա չորրորդ մասը կոտրուեց: Կոտրուածը քանիսն է:

150. Չորս բանւոր իւրեանց մէջ հաւասար կերպով ութ մանէթ բաժանեցին: Իւրաքանչիւրին ինչքան փող բաժին ընկաւ:

151. Դասատան մէջ ութ նստարան կար. նոցա չորրորդ մասը տարան նորոգելու: Քանի՞ նստարան տարան նորոգելու:

152. Մի աղջիկ հինգ կոպէկ ունէր. այդ փողը հինգերորդ մասը նա արեւածաղկի սերմի համար մսխեց: Աղջիկը արեւածաղկի սերմի համար որքան վճարեց:

153. Դասատան միջի տասը նստարանը հինգ կարգ էր դասաւորուած, իւրաքանչիւրում հաւասար: Ամէն մի կարգում քանի նստարան կայ:

154. Մի երեխայ տասը ընկոյզը երկու կիտուկ արեց. նոցանից մէկում հինգ ընկոյզ կար: Քանի ընկոյզ կար միւս կիտուկի մէջ:

155. Երկու մարդ հաւասար կերպով տասը դէղ ցորեն հնձեցին: Իւրաքանչիւրը ինչքան ցորեն հնձեց:

156. Մի աշակերտի ինն խնդիր էր տուած. նա այդ խնդիրներէ երրորդ մասը չլուծեց: Քանի՞նք են չլուծած խնդիրները:

157. Մի գիւղացի քաղաքումն ութ ամիս ապրեց. նա այդ ժամանակուայ չորրորդ մասը դռնապան էր: Գիւղացին ինչքան ժամանակ դռնապանութիւն արեց:

158. Ներկարարը երկու օրում հաւասար կերպով վեց լուսամուտ ներկեց: Նա իւրաքանչիւր օր քանի՞ լուսամուտ ներկեց:

159. Փականագործը չորս գրուանքայ երկաթը հաւասար կերպով երկու կողպէքի համար բանեցրեց: Իւրաքանչիւր կողպէքին որքան երկաթ գնաց:

160. Մի կաթ ծախող կին ինն շիշ արածանք *) հաւասար կերպով երեք գնողի վրայ ծախեց: Իւրաքանչիւր գնող ինչքան արածան գնեց:

161. Մի կար անող կին ութ արշին չիթը երկու երեսայի շորի համար հաւասար կերպով գործածեց: Իւրաքանչիւր շորի համար քանի՞ արշին չիթ գնաց:

162. Ուսուցիչը վեց կողպէկով երեք մատիտ գնեց: Իւրաքանչիւրին որքան վճարեց:

163. Մի երեսայ տասը կողպէկանոցը երկու կողպէկանոց դրամների հետ փոխեց: Նա քանի՞ երկուկողպէկանոց ստացաւ:

164. Տանտիկինը ութ հատ չորանոց մում (չորս հատը մի գրուանքայ) գնեց: Նորա գնած մումը քանի՞ գրուանքայ է:

165. Սենեակները պատառելու համար տասը կտոր պատառ գործածեցին. իւրաքանչիւր սենեակի համար հինգ կտոր գնաց: Քանի՞ սենեակ պատառեցին:

166. Փոքրիկ շոգենաւը մի ժամում չորս վերստ էր լողում: Նա ութ վերստը քանի՞ ժամում կը լողար:

167. Անտառից սալներով ինն գերան բերին. իւրաքանչիւր սալի վրայ երեք գերան կար: Բոլոր գերանները քանի՞ սալով բերին:

168. Մի մշակ դաշտը երկ-երկու սալ աղբ տարաւ. բոլոր տարածը ութ սալ էր: Նա բոլոր աղբը քանի՞ անգամ կրեց:

169. Պայտառը ձիանը պայտելու համար չորս պայտ գործ-

1) Հում կաթան երես:

ածեց. իւրաքանչիւր ձիու համար երկու պայտ գնաց: Նա քանի՞ ձի պայտեց:

170. Գիւղացին վեց շետկերիկ ցորենը ջուալների մէջ ածեց. իւրաքանչիւր ջուալն երեք շետկերիկ մտաւ: Նա ցորենը քանի՞ ջուալի մէջ ածեց:

171. Մի գիւղացի կին վեց կողպէկով կապոյտ ձկներ գնեց, իւրաքանչիւրը — երկու կողպէկով: Նա քանի՞ կապոյտ գնեց:

172. Մի մշակ շաբթէնը երկու մանէթ յետ գցեց և այդպիսով ընդամենը տասը մանէթ հաւաքեց: Նա այդ փողը քանի՞ շաբթում հաւաքեց:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ ԵՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ:

173. Մի տակառագործ օրէնը մի տաշտ է շինում: Երկու տակառագործ հինգ օրում քանի՞ պոպիսի տաշտ կը շինեն:

174. Մայրը իւր երկու աղջկանց համար երկ-երկու գոգնոց կարեց. իւրաքանչիւր գոգնոցին երկու արշին քաթան գնաց: Նա բոլոր գոգնոցների համար քանի՞ արշին քաթան գործածեց:

175. Երկու թել մանող կին երեք օրում հաւասար կերպով վեց իլիկ թել մանեցին: Իւրաքանչիւր կին օրէնը ինչքան թել էր մանում:

176. Երկու հիւսն երկու օրում հաւասարապէս ութ սեղան շինեցին: Օրէնը քանի՞ սեղան էր շինում իւրաքանչիւրը:

177. Մի թռչնորս երեք զոյգ կաքաւ բռնեց և դոցա հաւասարապէս երկու վանդակի մէջ դրեց: Նա իւրաքանչիւր վանդակում քանի՞ կաքաւ դրեց:

178. Վալուածատէրը երկու խոտհարքում երեք — երեք դէզ չոր խոտ ունէր. նա այդ խոտի կէսը ծախեց: Ծախածը քանի՞ դէզ էր:

179. Մի աղջիկ վեց կողպէկ ունէր. նա այդ փողի երրորդ մասով շաքարահացեր գնեց, մինը մի կողպէկով: Աղջիկը քանի՞ շաքարահաց գնեց:

180. Տանտիկինը ութ գրուանքայ ալիւր ունէր. նա բոլոր ալիւրի կիսից բլիթներ թխեց. իւրաքանչիւր բլիթի համար

երկու գրուանքայ ալիւր գործածեց: Նա քանի՞ բլիթ թխեց:

181. Երեք եղբայր միմեանց մէջ հաւասար կերպով ինն ընկոյղ բաժանեցին: Ինչքան ընկոյղ ընկաւ երկու եղբորը:

182. Տասը գրուանքայ նաւթը հաւասարապէս հինգ լապտերի մէջ ածեցին: Ինչքան նաւթ մտաւ երկուսի մէջ:

183. Մի աշակերտ գրքից տետրակի մէջ չորս տող արտագրեց. գրքի իւրաքանչիւր երկու տողը նա տեղաւորեց տետրակի չորս տողում: Աշակերտը տետրակի մէջ քանի՞ տող գրեց:

184. Գերձակը ութ արշին մահուդից բաձկոններ կարեց. իւրաքանչիւր չորս արշին մահուդից հինգ բաձկոն դուրս եկաւ: Նա ընդամենը քանի՞ բաձկոն կարեց:

185. Մի երեխայ տասը խնձոր գնեց. հինգ խնձորը նորան չորս կոպէկ նստեց: Նա խնձորների համար ինչքան վճարեց:

186. Գրչակոթը երկու կոպէկ արժէ, իսկ թանաքամանը հինգ անգամ թանկ է գրչակոթից: Թանաքամանը ինչքան արժէ:

187. Տետրակը վեց կոպէկ արժէ, իսկ մատիտը երեք անգամ արժան է նորանից: Մատիտը ինչքան արժէ:

188. Գոմի երկարութիւնը չորս արշին է. փարախը երկու անգամ գոմից երկար է: Փարախը ինչ երկարութիւն ունի:

189. Դասատան երկարութիւնը տասն արշին է. նախասենեակը երկու անգամ դասատանից կարճ է: Նախասենեակը ինչ երկարութիւն ունի:

190. Պղնձեայ պնակը երկու գրուանքայ է քաշում. մատուցարանը նրանից երեք անգամ ծանր է: Մատուցարանը ինչքան է քաշում:

191. Հեշտաեռը ութ գրուանքայ է քաշում. սրճամանը նորանից չորս անգամ թեթեւ է: Սրճամանը ինչքան է քաշում:

192. Մի երեխայ ունի մի թերթ սպիտակ և հինգ անգամ էլ շատ՝ մոխրագոյն թուղթ: Նա ինչքան մոխրագոյն թուղթ ունի:

193. Տանտիկինը ունի ինն ճրագուռի և երեք անգամ էլ պակաս՝ բնաճարպի (կարտոֆիլի) մոմ: Նա ինչքան բնաճարպի մոմ ունի:

194. Մի խոհարար կին գնեց՝ երկու գրուանքայ հորթի և չորս անգամ ավելի՝ տաւարի միս: Նա ինչքան տաւարի միս գնեց:

195. Մի գիւղացի կին մանեց՝ ութ գրուանքայ հաստ և եր-

կու անգամ էլ պակաս՝ բարակ թել: Նա ինչքան բարակ թել մանեց:

196. Նեղ փողոցի ձախ կողմը երեք տուն կայ, իսկ աջ կողմը — երեք անգամ ավելի: Նեղ փողոցի աջ կողմում քանի՞ տուն կայ:

197. Մի աղջիկ առաջին անգամ վեց թիթեռ բռնեց, իսկ երկրորդ անգամ — վեց անգամ պակաս: Երկրորդ անգամուայ բռնածը քանի՞ թիթեռ է:

198. Տետրակը տասը կոպէկ արժէ, իսկ մատիտը — հինգ: Տետրակը մատիտից քանի՞ անգամ է թանկ:

199. Պահարանի բարձրութիւնը չորս արշին է, իսկ սեղանի բարձրութիւնը՝ երկու: Պահարանը սեղանից քանի՞ անգամ է բարձր:

200. Մի գիւղացի ունի՝ ինն հատ թուխ և երեք հատ սպիտակ ոչխար: Նորա թուխ ոչխարները սպիտակներից քանի՞ անգամ շատ են:

201. Տանտիկինը գնեց՝ վեց գրուանքայ խոշոր և երկու գրուանքայ մանր բրինձ: Մանր բրինձը խոշորից քանի՞ անգամ քիչ գնեց:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲՈՒՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

202. Մի գիւղացի կին առաջ երեք ծաղկաւել քաղեց, իսկ յետոյ՝ երկու զոյգ: Նա ընդամենը քանի՞ ծաղկաւել քաղեց:

203. Զրամանումը ինն դոյլ ջուր կար. նորանից երեք անգամ երկ-երկու դոյլ ջուր վերցրին: Ինչքան ջուր մնաց այն տեղ:

204. Ապակի ձողը երեք լուսամտի մէջ ապակիներ ձգեց. առաջին երկուսին երկ-երկու հատ գնաց, իսկ երրորդին — չորս: Նա ընդամենը քանի՞ ապակի ձգեց:

205. Մի հովուի պատուիրեցին հինգ զոյգ տրեխ անել. նա միայն եօթը հատ տրեխ արեց: Դարձեալ քանի՞ տրեխ մնաց անելու:

206. Մի երեխայ եօթը թերթ թուղթ ունէր. նա ստացաւ դարձեալ երկու թերթ, և այդ բոլոր թղթից երեք թերթանոց տետրակներ կարեց: Նա քանի՞ տետրակ կարեց:

207. Տակառգործը տասն օղ ունէր. չորս օղը նա կիսատակառներին հագցրեց, իսկ մնացածները՝ երկու տակառին — հաւասար: Իւրաքանչիւր տակառին քանի՞ օղ գնաց:

208. Հայրը խնձորի ծառից առաջ հինգ խնձոր պոկեց, իսկ յետոյ՝ չորսը. այդ խնձորները նա իւր բոլոր աղջկերանց բաժանեց, իւրաքանչիւրին երեք հատ տալով: Նա քանի աղջիկ ունէր:

209. Գիւղացին երկու ճոպան ունի. մէկի երկարութիւնը տասն արշին է, իսկ միւսինը երկու արշին առաջինից կարճ. կարճ ճոպանը նա կէս արեց: Իւրաքանչիւր կէսը ի՞նչ երկարութիւն ունեցաւ:

210. Երեք նստարանի վրայ տասն աշակերտ է նստած — առաջին նստարանի վրայ չորս, իսկ մնացածներից իւրաքանչիւրի վրայ՝ հաւասար: Քանի՞ աշակերտ է նստած երրորդ նստարանի վրայ:

211. Գիւղացին ինն գերան ունէր. նոցա երրորդ մասը նա գոմի նորոգութեան համար գործածեց: Նորա մօտ դարձեալ քանի՞ գերան մնաց:

212. Հայրը իւր երկու որդւոց ինն կոպէկ տուեց՝ մեծ որդուն հինգ կոպէկ, իսկ փոքրին հաւասար գնանոց երկու դրամ: Փոքր որդին ի՞նչպիսի դրամներ ստացաւ:

213. Փոքրիկ շոգենաւը առաջին երկու ժամում ժամը չորս վերստ էր անցնում, իսկ երրորդ ժամում՝ առաջին երկու ժամուանից երեք վերստ պակաս: Շոգենաւը երրորդ ժամում քանի՞ վերստ անցկացաւ:

214. Տանտիկինը հինգ կոպէկ ունէր. չորս փայտեայ գդալ գնելու համար նորան երեք կոպէկ էր պակսում: Իւրաքանչիւր գդալը ի՞նչքան արժէր:

215. Երջամաճառը մորու գրուանքան գնում է եօթը կոպէկով, իսկ ծախում տասնով: Նա ի՞նչքան մորի պէտք է ծախէ, որ ինն կոպէկ աշխատանք ստանայ:

216. Երկու լուսամտի վրայ հաւասար կերպով տասն ծաղկաման է դրած. առաջին լուսամտից մի ծաղկաման վերցրին և դրին երկրորդի վրայ: Իւրաքանչիւր լուսամտի վրայ քանի՞ ծաղկաման կայ:

217. Մի փոստային կայարանում տասը ձի կայ. ճանա-

պարհորդները երկու եռաձի կառք վարձեցին: Վայարանումը քանի՞ ձի մնաց:

218. Մի երեխայ գնեց մի հատ՝ երկու կոպէկանոց մատիտ և երկու էլ միանման տետրակ. այդ ծախքի համար նա երկուշահանոց տուեց: Երեխան իւրաքանչիւր տետրակի համար ի՞նչքան վճարեց:

219. Պլնձգործը երկու թերթ պղինձ ունէր. մէկ թերթը վեց գրուանքայ էր քաշում, միւսը — չորս: Բոլոր պղնձից կաթսաներ շինեց և իւրաքանչիւրի համար երկ-երկու գրուանքայ պղինձ գործածեց: Նա քանի՞ կաթսայ շինեց:

220. Մի սենեակում պատկերներ են քաշ արած. երկու պատի վրայ կան երկ-երկու հատ, իսկ մնացած երկուսի վրայ՝ երեք-երեք: Սենեակի մէջ ընդամենը քանի՞ պատկեր է քաշ արած:

221. Երեք արհեստաւոր ութ հատ սայլի ական շրջանակ շինեցին. առաջինը շինեց՝ բոլոր շրջանակների չորրորդ մասը, երկրորդը — երեք հատ, իսկ երրորդը — մնացածը. երրորդ արհեստաւորը քանի՞ շրջանակ շինեց:

222. Մի տանտիկին երեք օրում երկու գրուանքայ չորսնոց մօտ գործածեց. առաջին օրը գնաց երկու մօմ, իսկ մնացած օրերում — հաւասար: Տանտիկինը երկրորդ օրը քանի՞ մօմ գործածեց:

223. Հայրը իւր երեք որդւոց վեց խնձոր բաժանեց. մեծին տուեց բոլոր խնձորների կէսը, միջնակին՝ մի երրորդ մասը, իսկ փոքրին՝ մնացածը: Փոքր որդուն ինչքան հասաւ:

224. Ուսուցիչը աշակերտներին տասը թերթ թուղթ բաժանեց. երկու աշակերտի տուեց՝ երկ-երկու թերթ, իսկ մնացածներին՝ երեք-երեք. նա թուղթը քանի՞ աշակերտի մէջ բաժանեց:

225. Ուսումնարանի բարձր բաժանման համար հարկաւոր է երկու քարետախտակ, իսկ փոքրի համար՝ երեք անգամ աւելի: Երկու բաժանման համար քանի՞ քարետախտակ պէտք է գնել:

226. Սենեակի մէկ պատի տակ ութ աթոռ են շարած, իսկ միւսի տակ՝ չորս անգամ պակաս: Երկու պատի տակ քանի՞ աթոռ կայ:

227. Երեք եղբայր սունկ հաւաքելու համար անտառ գը-

նացին. մեծ եղբայրը ինն սունկ գտաւ, իսկ միջնակը մեծից և փոքրն էլ միջնակից՝ երեք-երեք անգամ պակաս գտան: Փոքր եղբայրը քանի սունկ գտաւ:

228. Ուսուցիչը աշակերտին առաջին անգամ երկու գրիչ տուեց, երկրորդ անգամ՝ առաջինից երկու անգամ աւելի, իսկ երրորդ անգամ՝ երկրորդից՝ նոյնպէս երկու անգամ աւելի: Նա աշակերտին երրորդ անգամ քանի գրիչ տուեց:

229. Պարտիզպանը առաջին ածուից ինն գլուխ կաղամբ հանեց, երկրորդից՝ երեք անգամ պակաս, քան թէ առաջինից, իսկ երրորդից՝ երկու անգամ աւելի, քան թէ երկրորդից: Նա երրորդ ածուից ինչքան կաղամբ վերցրեց:

230. Վերելի թարեքի վերայ վեց գիրք կայ, միջինի վերայ՝ չորս, իսկ ներքեւինի վերայ՝ վերելի երկու թարեքներից երկու անգամ պակաս: Ներքեւի թարեքի վերայ քանի գիրք կայ:

231. Մէկ խոտհարքից վերտուին երկու դեղ խոտ, միւսից՝ երեք, իսկ երրորդից՝ երկու անգամ աւելի, քան թէ առաջին երկուսից: Երրորդ խոտհարքից ինչքան խոտ ստացան:

232. Հեշտաեռը ութ գրուանքայ է քաշում, աշտանակը՝ երկու, իսկ մատուցարանն էլ աշտանակից երկու անգամ ծանր է: Մատուցարանը հեշտաեռից քանի անգամ է թեթեւ:

233. Մի գելաքի կին մէկ վերնաշորի համար ինն արշին չիթ գործածեց, երկրորդի համար՝ չորս արշին առաջինից պակաս, իսկ երրորդի համար՝ երկրորդից երկու անգամ շատ: Երրորդի համար ինչքան չիթ գնաց:

234. Խանութպանը երեք գնողի վրայ տասը գրուանքայ նաւթ ծախեց. առաջինին տուեց երկու գրուանքայ, իսկ երկրորդին՝ երեք անգամ աւելի: Երրորդ գնողը ինչքան նաւթ գնեց:

235. Երեք գրուանքայ խոշոր աղը վեց կոպէկ արժէ, իսկ երկու գրուանքայ մանր աղը՝ ութ: Խոշոր աղը մանրից քանի անգամ է արժան:

236. Մայրը մեծ աղջկանը երկու ասեղ տուեց, միջնակին՝ երկու անգամ աւելի, իսկ փոքրին՝ մեծից երկու անգամ քիչ: Մայրը իւր աղջկերանց քանի ասեղ տուեց:

237. Մեղուաբոյծը առաջին փեթակից երեք գրուանքայ մեղր հանեց, երկրորդից՝ երեք անգամ քիչ, քան թէ առաջինից.

երրորդից՝ հինգ անգամ աւելի, քան թէ երկրորդից: Նա ընդամենը որքան մեղր հանեց:

238. Մի երեխայ ընկոյզները երեք կիտուկ արեց. առաջին կիտուկում երկու ընկոյզ կար, երկրորդում՝ երկու անգամ առաջինից աւելի, իսկ երրորդում՝ մի ընկոյզով առաջինից աւելի: Երեխան ընդամենը քանի ընկոյզ դարսեց:

239. Ճոպանը հինգ կտոր արին՝ առաջին կտորի երկարութիւնը եօթն արշին էր, երկրորդինը՝ երեք արշինով առաջինից աւելի, երրորդինը՝ չորս արշինով երկրորդից կարճ, չորրորդինը՝ երկու անգամ երրորդից կարճ, իսկ հինգերորդինն էլ՝ երեք անգամ չորրորդից երկար: Ճոպանի հինգերորդ կտորը ի՞նչ երկարութիւն ունէր:

II. ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԻՐԵՍԿԻ ՏԵՍՆԵԱՆՆԵՐՈՎ:

Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Մ Ն:

240. Մի հովիւ երեքշաբթի 30 ոչխար խուզեց. իսկ չորեքշաբթի՝ 10: Նա երկու օրում քանի ոչխար խուզեց:

241. Հայրը որդուն տուեց 20 թերթ սպիտակ և 20 թերթ մոխրագոյն թուղթ: Որդին ընդամենը ինչքան թուղթ ստացաւ:

242. Մի գիւղացի կին մանեց՝ 10 կարժ բարակ և 80 կարժ էլ հաստ թել: Նա ընդամենը քանի կարժ թել մանեց:

243. Փողոցի աջ կողմում 20 տուն կայ, իսկ ձախ կողմում՝ նոյնպէս 20: Բոլոր տները քանիսն են:

244. Զիթագործը առաջին շաբաթ 50 դոյլ ձէթ հանեց, իսկ երկրորդ շաբաթ՝ 40 դոյլ: Երկու շաբաթուայ մէջ նա ի՞նչ քան ձէթ հանեց:

245. Մի հիւսն շինեց՝ 30 հատ լորենու, իսկ 50 հատ էլ աւելի՝ կեչի քանոններ: Կեչի ծառից շինած քանոնները քանիսն են:

246. Կալուածատէրը մէկ խոտհարքից 60 սայլ խոտ ստացաւ, իսկ միւսից 30 սայլ: Երկու խոտհարքից նա քանի սայլ խոտ ունեցաւ:

247. Պարտիզպանը մի ածուից առաջին անգամ 60 վարունգ

քաղեց. իսկ երկրորդ անգամ՝ 40 հատ աւելի: Վերջին անգամ՝ նա քանի՞ վարուսդ քաղեց:

248. Շտեմարանումը 20 չետվերիկ գարի կար. նորա մէջ ածեցին դարձեալ 80 չետվերիկ: Ընդամենը ի՞նչքան գարի եղաւ:

240. Գիւղացին թաթմաներ գնեց և 70 կոպէկ վճարեց. նորա մօտ դարձեալ 30 կոպէկ մնաց: Նա ընդամենը ո՞րքան փող ունէր:

Հ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն:

250. Կաթսան 30 գրուանքայ է քաշում, իսկ կովկիթը նորանից 10 գրուանքայով թեթեւ է: Ի՞նչքան է քաշում կովկիթը:

251. Ջրամանուսն 80 դոյլ ջուր կար. նորանից 30 դոյլ վերցրին: Ի՞նչքան ջուր մնաց:

252. Գերձակը գնեց՝ 50 արշին սև և 20 արշին պակաս՝ կապոյտ մահուդ: Նա ի՞նչքան կապոյտ մահուդ գնեց:

253. Պարտիզումը բուսած էր՝ 90 թուփ կարմիր և 50 թուփ էլ սև հաղարջի: Ո՞ր հաղարջից քիչ կար և այն էլ ո՞ր քանով քիչ:

254. Մի երեխայ 40 դեղձը երկու կիտուկ արեց. նոցանից մէկում 20 դեղձ կար: Քանի՞ դեղձ կար միւս կիտուկի մէջ:

255. Մի կով տարէնը 90 դոյլ կաթն էր տալիս, իսկ միւսը՝ 70: Առաջին կովը երկրորդից քանի՞ դոյլ աւելի կաթն էր տալիս:

256. Պարտիզպանը 100 հատ լոբու սերմ տնկեց. դոցանից 20 դուրս չեկաւ: Քանի՞ հատիկ դուրս եկաւ:

257. Ուսուցիչը մի զիրք գնեց 50 կոպէկով և տուեց ծախողին մէկ մանէթանոց: Նա ի՞նչքան փող պէտք է յետ ստանայ:

258. Մի տանտիկին 100 ձու ներկեց՝ 50-ը կարմիր ներկով, իսկ մնացածները՝ դեղին: Նա դեղին գոյնով քանի՞ ձու ներկեց:

259. Ջրաղացպանը մի գիւղացու համար 70 չետվերիկ ցորեն աղաց, իսկ միւսի համար՝ 20 չետվերիկ պակաս: Նա երկրորդ գիւղացու համար ի՞նչքան ցորեն աղաց:

Բ Ա Ջ Մ Ա Պ Ա Տ Կ Ո Ւ Մ Ն

260. Շաքարի գրուանքան 20 կոպէկ արժէ, իսկ սուրճի գրուանքան երկու անգամ թանգ է: Ի՞նչքան արժէ սուրճի գրուանքան:

261. Գիւղից մինչև գիւղաքաղաք 10 վերստ է, իսկ մինչև քաղաք՝ ինն անգամ հեռու: Գիւղից մինչև քաղաք քանի՞ վերստ է:

262. Մի տուն երեք յարկանի է և իւրաքանչիւր յարկում էլ 20 լուսամուտ կայ: Տունը քանի՞ լուսամուտ ունի:

263. Մի գիւղացի գութանով առաջին վարելահողում 20 աղօս քաշեց, իսկ երկրորդում՝ չորս անգամ աւելի: Երկրորդ վարելահողում քաշած աղօսներն քանի՞սն են:

264. Երկաթուղու գնացքը մի ժամում 30 վերստ է կըտրում: Նա քանի՞ վերստ կ'էտրէ երկու ժամում:

265. Ճեմելիքի երկու կողմում լորի ծառեր կան, իւրաքանչիւրում 40 հատ: Ընդ ամենը քանի՞ լորի ծառ կայ Ճեմելիքում:

266. Մի չետվերիկ գարին 30 գրուանքայ է քաշում: Ի՞նչքան կըքաշէ երեք չետվերիկ գարին:

267. Մեքենայի անիւը մի ժամում 50 պտոյտ է անում: Նա ո՞րքան պտոյտ կ'անէ երկու ժամում:

268. Մի կարանող կին հինգ կապոց ասեղ գնեց. իւրաքանչիւր կապոցի մէջ 20 ասեղ կար: Նա ընդամենը քանի՞ ասեղ գնեց:

269. Երկու գիւղացի կալաւել քաղեցին, իւրաքանչիւրը 40 հատ: Երկուսը միասին քանի՞ կալաւել քաղեցին:

270. Մի սպայ զինուորներին երեք կարգ կանգնեցրեց. իւրաքանչիւր կարգում 20 մարդ կար: Նա ընդամենը քանի՞ զինուոր կանգնեցրեց:

Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն

271. Մի մարդ 40 մանէթով կիսամուշտակներ գնեց. իւրաքանչիւրին 20 մանէթ տուեց: Նա քանի՞ կիսամուշտակ գնեց:

272. Հիւսները փայտեայ ամրարի պատերը նորոգելու հա-

մար 60 տախտակ գործածեցին. իւրաքանչիւր պատի համար 30 տախտակ գնաց: Նոքա քանի՞ պատ նորոգեցին:

273. Գիւղացին 80 չետովերիկ ցորեն ցանեց. իւրաքանչիւր արտի համար գնաց—20 չետովերիկ: Նա քանի՞ արտ ցանեց:

274. 60 գրուանքայ ճարպը քանի՞ ոչխարը կը տայ, եթէ որ իւրաքանչիւրը 20 գրուանքայ է տալիս:

275. Ցանկապատերի նորոգութեան համար գիւղացին 90 ցից գործածեց, իւրաքանչիւրի համար 30 հատ: Նա քանի ցանկապատ նորոգեց:

276. Ձկնորսը ուռկանների նորոգութեան համար 40 գրուանքայ արծիճ գործածեց, իւրաքանչիւր ուռկանին 20 գրուանքայ արծիճ գնաց: Նա քանի՞ ուռկան նորոգեց:

277. Շրջափաճառը 100 խնձորը կողովների մէջ դարսեց, իւրաքանչիւրում 50 հատ: Նա բոլոր խնձորը քանի՞ կողովի մէջ դարսեց:

278. Մի գիւղացի 100 մանէթ պարտք վերցրեց. այդ պարտքը վճարում էր՝ ամսական 20 մանէթ տալով: Նա իւր բոլոր պարտքը քանի՞ ամսում կարող է վճարել:

279. Տանտէրը իւր ծառային հինգ ամսուայ համար վճարեց 50 մանէթ վարձ: Ծառան ամսական ի՞նչքան վարձ էր ստանում:

280. Ունկնանի—կաթսան 70 գրուանքայ է քաշում, իսկ թաւան նորանից եօթն անգամ թեթեւ է: Թաւան ի՞նչքան է քաշում:

281. Մանրափաճառը առաջին անգամ 80 գրուանքայ այծի մազ գնեց, իսկ երկրորդ անգամ՝ առաջինից երկու անգամ քիչ: Նա երկրորդ անգամ ի՞նչքան մազ գնեց:

282. Մի կալուածատէր 60 գերան ունէր. նա դոցա կիսից տախտակներ պատրաստել տուեց: Ցախտակների համար սղոցած գերանները քանի՞նք են:

283. Մեղուաբոյժը երեք փեթակից՝ հաւասար կերպով 90 գրուանքայ մեղր կտրեց: Նա իւրաքանչիւր փեթակից ի՞նչքան մեղր հանեց:

284. Շոգենաւով 80 ճանապարհորդներ եկան, բոլոր ճանապարհորդների չորրորդ մասը զինուորներ էին: Շոգենաւով քանի՞ զինուոր եկաւ:

285. Մի գիւղացի երկու արտից հաւասար կերպով 100 խուրձ վուշբաղեց: Նա իւրաքանչիւր արտից քանի՞ խուրձ ստացաւ:

286. Արտատէրը իւր արտից 100 չետովերիկ դարի ստացաւ, մէկին հինգ օգուտով: Արտումը քանի՞ չետովերիկ դարի էր ցանած:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲՈՒՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ:

287. Պահարանի վերին թարէքում 50 գիրք կայ, միջինում—30, իսկ ներքեւինում—20: Պահարանի մէջ ընդամենը քանի՞ գիրք կայ:

288. Փողոցի աջ կողմում 30 տուն կայ, իսկ ձախ կողմում՝ 20-ով աւելի: Ընդամենը քանի՞ տուն կայ:

289. Մի ձիթագործ առաջին շաբաթ 50 դոյլ ձէթ քաշեց, երկրորդ շաբաթ՝ առաջինից 20 դոյլ պակաս, իսկ երրորդ շաբաթ՝ երկրորդից 10 դոյլ նոյնպէս պակաս: Երրորդ շաբաթ նա ի՞նչքան ձէթ քաշեց:

290. Պարտիզպանը առաջին ածուից 100 գլուխ կաղամբ հանեց, երկրորդից—20 գլուխ առաջինից պակաս, իսկ երրորդից 30 գլուխ երկրորդից նոյնպէս պակաս: Նա երրորդ ածուից ի՞նչքան կաղամբ հանեց:

291. Ձկնորսը առաջին անգամ 50 ձուկը բռնեց, երկրորդ անգամ 40, իսկ երրորդ անգամ՝ առաջին երկու անգամուանից 30 ձուկը պակաս: Նա երրորդ անգամ քանի՞ ձուկը բռնեց:

292. Խանութպանը երեք արկղ մոմ ունի՝ առաջինում կայ 20 գրուանքայ, երկրորդում՝ 40, իսկ երրորդում՝ 30 գրուանքայ առաջին երկուսից պակաս: Երրորդ արկղում քանի՞ գրուանքայ մոմ կայ:

293. Մի ուսումնարանում սովորում են՝ 20 աղջիկ—և երկու անգամ էլ աւելի տղայ: Ընդամենը քանի՞ երեխայ է սովորում:

294. Երկրագործը մի վարելահողում 10 չետովերիկ ցորեն ցանեց, իսկ միւսում—երեք անգամ աւելի: Նա երկու վարելահողում ի՞նչքան ցորեն ցանեց:

295. Տանտիկինը տաւարի մսի համար երեք հատ աբասաւնոց մսեց, գնելուց յետոյ նորա մօտ մի հատ տասը կոպէկաւնոց մնաց: Նա ո՞րքան փող ունէր:

296. Վաճառականը եօթը գրուանքայ շաքարահաց գնեց, գրուանքան 10 կոպէկով. նա ծախեց և աշխատեց 20 կոպէկ: Բոլոր շաքարահացը ո՞րքանով ծախեց:

297. Ապակի ձգողը մէկ տան համար 60 ապակի ձգեց, միւսի համար՝ 40, իսկ երրորդի համար՝ առաջին երկուսից հինգ անգամ պակաս: Երրորդ տանը նա քանի՞ ապակի ձգեց:

298. Մշակ—կանայք առաջին օրը այգում 90 ածու քաղ-հանեցին, երկրորդ օրը՝ առաջինից երեք անգամ պակաս, երրորդ օրը՝ երկրորդ օրուանից 50 ածու աւելի: Նոքա երրորդ օրը քանի՞ ածու քաղհանեցին:

299. Դարբինը 70 մանգաղ ունի. նա կրկին 20 հատ ևս պատրաստեց և բոլորը երեք գնողի վրայ հաւասար կերպով վաճառեց: Իւրաքանչիւրին քանի՞ մանգաղ տուեց:

300. Ուսուցիչը գնեց՝ հինգ հատ այլբենարան և մի հատ թուաբանական խնդիրների ժողովածու. այլբենարանների համար մի մանէթ վճարեց, իսկ խնդիրների ժողովածուի համար մի այլբենարանի արժէքից 20 կոպէկ աւելի տուեց: Թուաբանական խնդիրների ժողովածուի համար ուսուցիչը ի՞նչքան վճարեց:

301. Մի վարպետ երեք կապոց երկաթէ լար ունէր. առաջին երկուսը 60 արշին էր, իւրաքանչիւր կտորը հաւասար երկարութեամբ, իսկ երրորդը 40 արշինով երկրորդից աւելի էր: Երկրորդ կապոց լարի երկարութիւնը ի՞նչքան է:

302. Մի աստիճանաւոր ամսական 90 մանէթ էր ստանում և գորանից 70-ը մխնում: Նա երկու ամսում ի՞նչքան փող կը հաւաքէ:

303. Մշակութիւն անելու համար առաջին գիւղից քաղաք գնացին՝ 60 գիւղացի, երկրորդից—40 մարդ առաջինից պակաս, իսկ երրորդ գիւղից՝ չորս անգամ երկրորդից աւելի: Երրորդ գիւղից աշխատանքի համար քանի՞ գիւղացի գնաց:

304. Մի գիւղացի կին ունէր՝ 10 կարժ բարակ և եօթն անգամ աւելի հաստ թել: Նա հաստ թելից 40 կարժ ծախեց: Նորա մօտ դարձեալ քանի՞ կարժ հաստ թել մնաց:

305. Տանտէրը 100 գերան ունէր, նա 40 գերան տան նորոգութեան համար գործածեց, իսկ մնացածները հաւասար կերպով—երկու մարգի շինութեան համար: Իւրաքանչիւր մարգին քանի՞ գերան գնաց:

306. Տակառագործը 70 հատ երկաթի օղ ունէր. 40-ը նա կիսատակառներին ամրացրեց, իսկ մնացածները՝ դռներին, իւրաքանչիւրին երեք հատ: Տակառագործը քանի՞ դռնի օղակ ամրացրեց:

307. Երկաթուղու մարդակիր գնացքը երեք ժամում 90 վերստ է կտրում, իսկ ապրանքակիրն՝ իւրաքանչիւր ժամում մարդակիր գնացքից 20 վերստ պակաս է անցնում: Ապրանքակիր գնացքը մի ժամում քանի՞ վերստ է գնում:

308. Վաճառականը 60 արշին մահուդ ծախեց. իւրաքանչիւր 20 արշինի համար նա 30 մանէթ ստացաւ: Բոլոր մահուդը ո՞րքանով ծախեց:

309. Մի հիւան 100 աթոռ շինեց և 50 աթոռի համար 40 մանէթ աշխատանքի վարձ ստացաւ: Նա բոլոր աշխատանքի համար ի՞նչքան փող վերցրեց:

310. Ծառան իւր տիրոջից 6 հատ տասը մանէթանոց թրդ-թադրամ ստացաւ. այդ փողի երրորդ մասը նա գիւղ ուղարկեց: Ծառայի ուղարկած փողը ինչքան է:

311. Մի գերձակ կին ութ տասնեակ ասեղ գնեց. նոցա չորրորդ մասը նա բանուոր կնոջը տուեց: Բանուոր կինը քանի՞ ասեղ ստացաւ:

312. Թուշնորսը իւր բոլոր կաքաւներն վանդակների մէջ դրեց՝ երեքում—տասնական, իսկ երկուսում՝ քսանական կաքաւ: Նա քանի՞ կաքաւ ունէր:

313. Լուսանկար պատկերները պատի վրայ պոսպէս էին քաշ արած՝ երկու կարգ—իւրաքանչիւրում—10 պատկեր և երեք կարգ՝ ամեն մէկում 20: Պատի վրայ քանի՞ պատկեր կար քաշ արած:

314. Մի կայուածատէր ունէր՝ 100 կաղնի և 60 եղևնի գերան. գոմ շինելիս նա գործածեց կաղնի գերանների կէսը, իսկ եղևնիների՝ երրորդ մասը: Գոմի շինութեան վրայ ընդամենը քանի՞ գերան գնաց:

315. Առաջին շտեմարանում 90 չետվերիկ սիսեռ կար, իսկ երկրորդում—80. առաջինից ծախեցին երրորդ մասը, իսկ երկրորդից—չորրորդը: Ընդամենը ո՞րքան սիսեռ ծախեցին:

316. Մի պատառագործ 90 արշին պատառ ունէր. նա

30 արշինը գործածեց աթոռների, 40-ը բազկաթոռների, իսկ բոլոր մնացածն էլ գահաւորակների համար: Պատահաբար թանկ գահաւորակ պատտառեց:

317. Մանրավաճառը 70 գրուանքայ նաւթ ուներ. մի յաւախորդին նա 20 գրուանքայ տուեց, միւսին՝ 10, իսկ բոլոր մնացածն էլ շշերի մէջ ածեց, իւրաքանչիւրում 20 գրուանքայ: Նա նաւթով քանի՞ շշ լցրեց:

318. Զրադացականը մի գիւղացու համար 10 հակ ցորեն աղաց, միւսի համար՝ 30, երրորդի համար առաջին երկուսից երկու անգամ աւելի, իսկ չորրորդի համար չորս անգամ՝ երրորդից պակաս: Չորրորդ գիւղացու համար նա ի՞նչ քան ցորեն աղաց:

319. Մի այգում կայ՝ 20 հատ խնձորենի, դորանից տասնով աւելի տանձենի, իսկ տանձենուց երեք անգամ էլ աւելի կեռասենի. բոլոր կեռասի ծառերը հաւասար կերպով ինն շարքում են տնկած: Իւրաքանչիւր շարքում քանի՞ կեռասենի կայ:

320. Վարպետը շինեց՝ երկու պղնձեայ կաթսայ և մի քանի էլ կոնք. իւրաքանչիւր կաթսայի համար գնաց 50 գրուանքայ, իսկ իւրաքանչիւր կոնքի համար—10 գրուանքայ պղինձ: Վարպետը քանի՞ կոնք շինեց, եթէ որ բոլոր կոնքերի համար կաթսաներից 20 գրուանքայ պակաս պղինձ գործածեց:

321. Տանտիկինը գնեց՝ հինգ գրուանքայ շաքար, գրուանքան 20 կոպէկով և մի քանի գրուանքայ էլ սուրճ, գրուանքան 30 կոպէկով: Նա ռրքան սուրճ գնեց, եթէ որ բոլոր սուրճի համար շաքարի գնից 40 կոպէկ պակաս վճարեց:

ԽՆԳԻՐՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԻՒՐԵԿԻ ԹՈՒՆԵՐՈՎ:

Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Մ Ն:

322. Մի այգու ցանկապատի համար գիւղացին 57 ձող գործածեց, իսկ միւսի համար՝ 40: Երկու ցանկապատի համար ռրքան ձող գնաց:

323. Տանտիկինը գնեց՝ 50 կոպէկի շաքար և 25 կոպէկի էլ թէյ: Նա ընդամենը ռրքան փող մսխեց:

324. Մի ձկնարանում 43 ձուկը կայ, իսկ միւսում՝ 55: Երկու ձկնարանի մէջ քանի՞ ձուկը կայ:

325. Կտրի աջակողմեան թերուածքի համար 37 թերթ երկաթ գնաց, իսկ ձախ կողմի համար՝ 3 թերթ աւելի: Ի՞նչ քան երկաթ գնաց ձախ թերուածքի համար:

326. Երկու եղբայր փող վէր եկան և մէկ կարթ գնեցին. մի եղբայրը տուեց 25 կոպէկ, իսկ միւսը՝ 5 հատ երեք կոպէկանոց: Կարթը ինչքա՞ն արժէր:

327. Անուագործը շինեց՝ 67 երկար, իսկ 23 հատ էլ աւելի կարճ ճաղ: Նա քանի՞ կարճ ճաղ շինեց:

328. Փողոցը սալապատկելու համար բերին՝ առաջ 41, իսկ յետոյ՝ 59 սալ քար: Ընդամենը քանի՞ սալ քար բերին:

329. Ուսումնարանի հոգաբարձուն նուիրեց 24 աղօթագիրք և 76 այբենարան: Նա ընդամենը քանի՞ գիրք ընծայեց:

330. Մի ուխտաւոր 9 օր մնաց Հաղբատայ վանքում և 7 օր էլ՝ Սանահնում: Նա երկու վանքերում քանի՞ օր մնաց:

331. Մի գիւղում երկու անգամ հրդեհ պատահեց. առաջին անգամ այրուեց չորս տուն, իսկ երկրորդ անգամ—8: Երկու անգամ այրուած տները քանի՞ն են:

332. Մի կաշեգործ ծախեց՝ 9 հատ կաշուէ մանր և 8 հատ մեծ սանձեր: Նա ընդամենը քանի՞ սանձ ծախեց:

333. Մի աղջիկ առաջ 36 վարդ պոկեց, իսկ յետոյ էլ՝ 7-ը. բաղած ծաղիկներից նա մի պսակ հիւսեց: Հիւսած պսակը քանի՞ վարդից է:

334. Մի նաւահանգստի մէջ 7 նաւ էր կանգնած. նորա մէջ դարձեալ 77 նաւ մտաւ: Բոլորը քանի՞ նաւ եղաւ:

335. Մի արտից 44 խուրձ գարի բերին, իսկ միւսից՝ 8 խուրձ աւելի: Երկրորդ արտից բերածը քանի՞ խուրձն է:

336. Առաջին գիւղից մինչև երկրորդը 89 վերստ է, իսկ առաջինից մինչև երրորդը՝ 9 վերստ աւելի: Առաջին գիւղից մինչև երրորդը քանի՞ վերստ է:

337. Մի հացթուխ ծախեց՝ 8 հաճարի և 57 էլ ցորենի հաց: Նա քանի՞ հաց ծախեց:

338. Փականագործը շինեց՝ 9 ներքին և 76 էլ արտաքին կողպէքներ: Նա քանի՞ կողպէք շինեց:

339. Մի դերձակ կին մի կտոր չիւղի երկու ձեռք շոր կարեց. մի ձեռք շորի համար նա 16 արշին չիւթ գործածեց,

իսկ միւսի համար՝ 15 արշին: 2[թի կտորը քանի՞ արշին էր:

340. Կապալառուն տան շինութեան համար երկու խումբ մշակներ վարձեց. մէկ խումբը բաղկացած էր 28 հոգուց, իսկ միւսը՝ 17: Նա ընդամենը քանի՞ մշակ վարձեց:

341. Ուսումնարանը երկու բաժանմունք ունի. մէկում 36 աշակերտ կայ, իսկ միւսում—26: Ուսումնարանումը քանի՞ աշակերտ կայ:

342. Փողոցի աջ կողմը 48 տուն կայ, իսկ ձախ կողմը—43: Ընդամենը քանի՞ տուն կայ:

343. Գիւղացին երկու տեսակ կարտոֆիլ ցանեց՝ առաջին տեսակից 18 չեւպերիկ, իսկ երկրորդից—25: Նա ո՞րքան կարտոֆիլ ցանեց:

344. Որսորդը ծախեց՝ 27 հատ աղուէսի և 45 հատ էլ կղնաքիսի մորթի: Նա ընդամենը քանի՞ մորթի ծախեց:

345. Ճանապարհորդները փոստային իջևանից 28 ձի վերցրին. այնտեղ դարձեալ 36 ձի մնաց: Իջևանումը ընդամենը քանի՞ ձի կար:

346. Մայրը 37 արշին գետնագործ շալ գործեց, իսկ աղջիկը—նորանից 46 արշին աւելի: Աղջիկը քանի՞ արշին շալ գործեց:

347. Մի գինեվաճառ վաճառեց՝ 28 շիշ սպիտակ և 64 շիշ էլ կարմիր գինի: Նա բոլորը քանի՞ շիշ գինի վաճառեց:

348. Մի սպայ զինուորներին հանգստացնելու համար մի գիւղում տեղաւորեց 39 հոգի, իսկ միւսում—56: Նա երկու գիւղում քանի՞ զինուոր տեղաւորեց:

349. Շրջավաճառը 58 կոպէկով շաքարի հացեր գնեց. նա դոցա ծախեց և 18 կոպէկ աշխատեց: Բոլոր շաքարահացերը որքանով ծախեց:

350. Մի գործարանում աշխատում են՝ 15 կինարմատ և 69 տղամարդ: Գործարանի մէջ ընդամենը քանի՞ հոգի են աշխատում:

351. Պայտառը Յունուար ամսում 59 ձի պայտեց, իսկ Փետրուար ամսում՝ 39: Նա երկու ամսում քանի՞ ձի պայտեց:

Հ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն:

352. Թարեքի վերայ 46 այրբենարան էր դարսած. ուսուցիչը դոցանից 20 հատ վերցրեց: Այնտեղ դարձեալ քանի՞ այրբենարան մնաց:

353. Բանուորները այգում երեքշաբթի 92 ածու փորեցին, իսկ չորեքշաբթի—62 ածու պակաս: Չորեքշաբթի քանի՞ ածու փորեցին:

354. Առաջին անգամ ձիթահանք բերին՝ 78 սայլ կտաւահատ, իսկ երկրորդ անգամ 34 սայլ պակաս: Երկրորդ անգամ բերած կտաւահատը քանի՞ սայլ էր:

355. 40 գրուանքանոց երկաթի կտորը ծեծելուց 5 գրուանքայ թեթեւացաւ: Ծեծելուց յետոյ երկաթի կտորը ո՞րքան էր քաշում:

356. Մի փոքրիկ անտառում 80 կաղնի ծառ կար. փոթորկի ժամանակ 8 հատ կոտորուեց: Քանի՞ կաղնի կանգուն մնաց:

357. Մեծ բոյրը 70 արշին ասղնագործ հիւսուածք (հարշեալ) գործեց, իսկ փոքրը նորանից՝ 36 արշին պակաս: Փոքր բոյրը գործած հիւսուածքը քանի՞ արշին է:

358. Սիսեռը 90 օրում հասաւ, իսկ ցորենը՝ 79. Ցորենը սիսեռից քանի՞ օրով շուտ հասաւ:

359. Վաճառականը չիթի արշինը 11 կոպէկով ծախեց և իւրաքանչիւր արշինումն էլ 2 կոպէկ աշխատեց: Նա չիթի արշինը ո՞րքանով էր գնել:

360. Մի հիւսն հարթեց (ռանդեց)՝ 13 եղևնի և 4 կաղնի տախտակներ: Նա ո՞ր տեսակ տախտակից աւելի հարթեց և այն էլ որքանով աւելի:

361. Ուսուցիչը մի դիւթին մատիտից 7 հատը բաժանեց աշակերտներին: Նորա մօտ դարձեալ քանի՞ մատիտ մնաց:

362. Եղբայրը 15 տարեկան է, քոյրը նորանից 7 տարով փոքր է: Քանի՞ տարեկան է քոյրը:

363. Դարբինը պէտք է 14 հատ գութանի խոփ նորոգէր. նա միայն 6 հատ նորոգեց: Դարբնի մօտ նորոգելու համար դարձեալ քանի խոփ մնաց:

364. Մի տուն 13 սենեակ ունի. նոցանից 8-ը վարձուած են, իսկ մնացածները՝ դատարկ: Տան մէջ քանի դատարկ սենեակ կայ:

365. Մի գիւղացի կին երկու ձեռք շորի համար 16 ար-
շին չիթ գործածեց. մէկ շորի համար 9 արշին գնաց: Ի՞նչքան
չիթ գնաց երկրորդին:

366. Ծախելու համար տօնավաճառ 31 ձի բերին. տօնա-
վաճառը վերջնաւուրց յետոյ այնտեղ միայն չ'ծախուած երկու
ձի մնաց: Քանի՞ ձի էր ծախուել:

367. Ուսումնարանումը 63 քարետախտակ կար. նոցանից
7-ը կոտրուեց: Քանի՞ քարետախտակ մնաց չ'կոտրուած:

368. Երկու տեղ քառակուսի կերպով աղիւսներ էին դար-
սած. մի քառակուսում կար՝ 98 հատ, իսկ երկրորդում—9 հատ
պակաս: Երկրորդ քառակուսում քանի՞ աղիւս կար:

369. Մի տուն 23 լուսամուտ ունի. 16-ը դէպի փողոցն
են նայում, իսկ մնացածները—դէպի բակը: Քանի՞ լուսամուտ է
նայում դէպի բակը:

370. Մի տափում 32 արտ ցորեն և հաճար էր ցանած.
ցորենը 17 արտ էր: Քանի՞ արտ էր հաճարը:

371. Պարտիզպանը առաջին անգամ՝ 64 գրուանքայ կեռաս
քաղեց, իսկ երկրորդ անգամ՝ 25 գրուանքայ պակաս: Նա երկ-
րորդ անգամ քանի՞ գրուանքայ կեռաս քաղեց:

372. Քոյրը դաշտում 85 կապուկ մորի քաղեց, իսկ եղ-
բայրը—36: Նոցանից ո՞րը աւելի քաղեց և այն էլ որքանով աւելի:

373. Մի խանութպան 23 գրուանքայ խոշոր աղը խառ-
նեց մի քանի գրուանքայ մանր աղի հետ և ստացաւ 71 գրուան-
քայ խառնուրդ: Նա քանի՞ գրուանքայ մանր աղ խառնեց:

374. Մէկ վարելահող պարարտացնելու համար 52 սայլ աղը
գործածեցին, իսկ երկրորդի համար—14 սայլ պակաս: Երկրորդ
վարելահողը պարարտացնելու համար քանի՞ սայլ աղը գնաց:

375. Մէկ գիւղացի մի ձի գնեց 91 մանէթով և մի կով
էլ—56 մանէթով: Կովը ձիուց որքանով արժան նստեց:

376. Ներկարարը Յուլիս ամսում 81 առաստաղ ներկեց,
իսկ Օգոստոս ամսում էլ—64 առաստաղ պակաս: Օգոստոսին նա
քանի՞ առաստաղ ներկեց:

377. Գործարանը տաքացնելու համար գնեցին՝ 85 սաժէն
եղևնի և 38 սաժէն կաղնի փայտ: Ո՞ր տեսակ փայտից շատ
գնեցին և այն էլ ո՞րքանով շատ:

378. Մի գիւղացի գտաւ՝ 98 հատ ոչխարասունկ և 59 հատ
ծառասունկ: Նա ո՞ր տեսակից քիչ գտաւ և այն էլ ո՞րքանով քիչ:

379. Տանտիկինը մի մանէթ ունէր. երբոր նա մի քանի
կոպէկ մսկեց տաւարի միս գնելու համար, այն ժամանակ նորա
մօտ դարձեալ 64 կոպէկ մնաց: Նա տաւարի միսը քանի՞ կոպէ-
կով գնեց:

Բ Ա Ջ Մ Ա Պ Ա Տ Կ Ո Ւ Մ Ն.

380. Տակառագործը երկու կիսատակառի վրայ օղակներ
ամրացրեց, իւրաքանչիւրին վեց հատ: Նորա ամրացրած օղակ-
ները քանի՞սն են:

381. Ուսումնարանի բարձր բաժանման աշակերտները 7
նստարանի վրա, էին նստած, իւրաքանչիւրի վրայ չորս հոգի: Ըն-
դամենը քանի՞ աշակերտ կայ բարձր բաժանմունքում:

382. Ս ա ժ է ն ը ե ռ ե ք ա ռ շ ի ն *) է: 4 սաժէնը քա-
նի՞ արշին կըլինի:

383. 2 ո ռ ս մ ո մ ը մ ի գ ռ ու ա ն ք ա յ է ք ա շ ու մ:
Քանի՞ մոմը ութ գրուանքայ կըքաշէ:

384. Մի կարանող կին մի կտոր բաթանից 7 շապիկ կա-
րեց. իւրաքանչիւր շապիկի համար 5 արշին գնաց: Քաթանի կը-
տորը քանի՞ արշին էր:

385. Մեղուաբոյծը 9 փեթակից մեղր հանեց, իւրաքան-
չիւրից 6 գրուանքայ: Նա քանի՞ գրուանքայ մեղր հանեց:

386. Սաժէնը 7 ֆուտ (ոտնաչափ) է: Քանի՞ ֆուտ կ'ըլնի
6 սաժէնը:

387. Փոստային կայարանը 9 եռաձի կառք ունի: Կայա-
րանումը քանի՞ ձի կայ:

388. Թաւան 7 գրուանքայ է քաշում, իսկ կաթսան թա-
ւայից 8 անգամ ծանր է: Կաթսան ինչքան է քաշում:

¹⁾ Արշինը երեք թիզ է, կամ մօտուորապէս չորս թիզ (թիւ և
ցուցամասի միջի ձգուած տարածութիւն): Գաղը—հինգ թիզ է, կամ
կէս ջրկաշափ (ղուլաձ):

389. 2 ե տ վ ե ռ տ ը ¹⁾ 8 չ ե տ վ ե ռ ի կ է: Քանի՞ չե տ վ ե ռ ի կ կ' լինի 7 չե տ վ ե ռ տ ը:

390. Ներկարարը փայտէ տան մէջ՝ 7 դուռը ներկեց, իսկ քարէ տան մէջ՝ 9 անգամ աւելի: Քարէ տան մէջ ներկարարը քանի՞ դուռը ներկեց:

391. Ատաղձագործները 8 գերանից տախտակներ սղոցեցին. իւրաքանչիւր գերանից 8 տախտակ դուրս եկաւ: Նոքա քանի՞ տախտակ սղոցեցին:

392. Բագի երկարութեան եօթներորդ մասը 6 սաժէն է: Բագը ինչ երկարութիւն ունի:

393. Կալուածատէրը 10 խոտհարքից առուոյտ (եօնջայ) հարել տուեց, իւրաքանչիւրից 8 դէզ: Բոլոր հարել տուած առուոյտը քանի՞ դէզ է:

394. Մի գիւղացի իւր տունը 8 հատ — 5 մանէթանոց թըղթադրամ ուղարկեց: Նա քանի՞ մանէթ ուղարկեց տուն:

395. Դարբինը պայտերի համար 7 կտոր երկաթ գործածեց. իւրաքանչիւր կտորից 9 պայտ դուրս եկաւ: Նա ընդամենը քանի՞ պայտ շինեց:

396. Գիւղից մինչև ջրաղաց 8 վերստ է, իսկ մինչև փոստի կայարան՝ 9 անգամ հեռու: Փոստից մինչև գիւղը քանի՞ վերստ է:

397. Ամբարումը երկու կարգ ոսպով լցրած ջուարներ կան դարսած, իւրաքանչիւրում՝ 14 ջուալ: Դարսած ոսպերը ընդամենը քանի՞ ջուալ են:

398. Պարանը երեք կտոր արին, իւրաքանչիւր կտորը 23 արշին դուրս եկաւ: Պարանը ինչ երկարութիւն ունէր:

399. Գիւղումը երկու ջրհոր կայ. առաջին ջրհորի խորութիւնը 15 արշին է, իսկ երկրորդինը՝ նորանից 2 անգամ աւելի: Ինչ խորութիւն ունի երկրորդ ջրհորը:

400. Մի ներկարար շատ սենեակներ ունեցող երկու տան առաստաղները ներկեց, իւրաքանչիւրի մէջ 25 հատ: Նա ընդամենը քանի՞ առաստաղ ներկեց:

¹⁾ Չե տ վ ե ռ տ ը մօտաւորապէս՝ ինն փութ է և հաւասար թաղարին: Թաղարը—երեսուն խան է. խանն էլ (չանախը) մօտաւորապէս տասնուերկու գրուանքայ է:

401. Մի գիւղացի կին օրէնը 16 արշին քաթան էր գործում: Նա հինգ օրում քանի՞ արշին քաթան կը գործէր:

402. Նամակաբերը բաժանեց 18 օտար—քաղլիքեայ, իսկ հինգ անգամ էլ աւելի՝ քաղաքային նամակներ: Նա ինչքան քաղաքային նամակներ ցրեց:

403. Մեքենայի անիւը մի ժամում 36 պտոյտ է անում: Նա երկու ժամում քանի՞ պտոյտ կ'անէ:

404. Արշինը 16 վերշոկ ¹⁾ է: Քանի՞ վերշոկ կ'լինի 3 արշինը:

405. Գրքերի պահարանը 4 թարէք ունի. իւրաքանչիւր թարէքի վրայ 19 գիրք է դարսած: Պահարանումը քանի՞ գիրք կայ:

406. Մի գիւղացի արօրով առաջին վարելահողում 28 ակօս քաշեց, իսկ երկրորդում—գորանից երեք անգամ աւելի: Նա երկրորդ վարելահողում քանի՞ ակօս քաշեց:

407. Մի բանուոր իւր շապկացուի համար 5 արշին չիթ գնեց, արշինը 15 կոպէկով: Նա բոլոր չիթի համար ինչքան վճարեց:

408. Մի ջրաղաց երկու աչք ունի. իւրաքանչիւրը օրական 49 չե տ վ ե ռ ի կ ցորեն է աղում: Մի օրում երկու աչքը ինչքան ցորեն կ'աղայ:

409. Ուսումնարանի մէջ սովորում են՝ 25 աղջիկ, իսկ երեք անգամ էլ աւելի՝ տղայ: Ուսումնարանումը քանի՞ տղայ կայ:

410. Ձկնորսը չորս ձկնարան ունի. իւրաքանչիւրի մէջ 24 լոքոյ կայ: Նա բոլոր ձկնարաններում քանի՞ լոքոյ ունի:

411. Երկաթուղու գանձապահը ծախեց՝ 19 հատ երկրորդ, իսկ 5 անգամ էլ աւելի՝ երրորդ կարգի տոմսակ: Նա քանի՞ հատ երրորդ կարգի տոմսակ ծախեց:

412. Պարտիզպանը տասը շարք կեռասի ծառեր տնկեց, իւրաքանչիւր շարքում 7 հատ: Ընդամենը քանի՞ կեռասի ծառ տնկեց:

413. Վարպետը 20 հատ ասղնագործութեան ասեղ շինեց. նա իւրաքանչիւրի համար 5 վերշոկ երկաթի թել գործածեց: Բոլոր ասեղներին քանի՞ վերշոկ երկաթի թել գնաց:

414. Մի սպայ զօրագնդի զինուորներին հանգստացնելու

¹⁾ Վերշոկը տեղական բարբառով կոչւում է նշան:

Համար նոցա 50 խրճթի մէջ տեղաւորեց, իւրաքանչիւրում երկու հոգի: Ջօրագունքը քանի՞ զինուորից էր բաղկացած:

415. Մի գիւղացի 24 կով ունի. իւրաքանչիւր կով շաբաթէն 2 գոյլ կաթն է տալիս: Մի շաբաթում բոլոր կովերը ինչքան կաթը կը տան:

416. Մի ապակի ձգող 15 շրջանակին ապակի ձգեց, իւրաքանչիւրին՝ 4 հատ: Նա ընդամենը քանի՞ ապակի ձգեց:

417. Մի տաւարած 16 կով է արածացնում. իւրաքանչիւր կովի համար նորան 5 մանէթ վարձ են վճարում: Նա բոլոր կովերի համար ո՞րքան փող է ստանում:

418. Հնձուկները արտի խրճները 15 կիտուկ արին. իւրաքանչիւր կիտուկում 6 խուրճը կար: Նոքա ընդամենը քանի՞ խուրճ կիտուկ արին:

419. Վաճառականը 25 աղքատի փող տուեց, իւրաքանչիւրին՝ 4 կոպէկ: Նա աղքատներին քանի՞ կոպէկ բաժանեց:

420. Մի շտեմարան 13 սայլ ալիւր բերին. իւրաքանչիւր սայլի վրայ 5 ջուալ կար: Բերած ջուալները ընդամենը քանի՞սն էին:

421. Գուլպայ գործող կինը մի գրուանքայ թելից 4 գուլպայ գործեց: Նա 17 գրուանքայ թելից քանի՞ գուլպայ կը գործէր:

422. Փականագործը 47 կողպէք շինեց. իւրաքանչիւր կողպէքին 2 գրուանքայ երկաթ գնաց: Բոլոր կողպէքների համար քանի՞ գրուանքայ երկաթ գնաց:

423. 2 ե տ վ եր ի կ ը 8 գ ա Ր ն ե ջ ¹⁾ է: Քանի՞ գարնեց կ'ըլին 12 չեռավերիկը:

424. Պարտիզպանը 16 ածուի մէջ գաղարի սերմ ցանեց, իւրաքանչիւրում 6 մսխալ: Նա ցանքի համար քանի՞ մսխալ սերմ գործածեց:

Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն:

425. Երկրագործը իւր վեց վարելահողում հաւասար կերպով 18 ջուալ ցորեն ցանեց: Իւրաքանչիւր վարելահողի ցանքի համար ինչքան ցորեն գնաց:

¹⁾ Գարնեցը—կէս խան է, կամ վեց գրուանքայից մէկ բաւորդ (շաբէք) պակաս:—

426. Մի աշակերտ 42 բառը հաւասար կերպով 7 տողում տեղաւորեց: Իւրաքանչիւր տողի մէջ քանի՞ բառ մտաւ:

427. Փ ու տ ը (ոտնաչափը) 12 դ իւլ ի մ (բթաչափ) է: Մի ֆուտ երկարութիւն ունեցող երկաթի թելից նորա բաւորդ մասը կտրեցին: Վտրածը քանի՞ դիւլիմ է:

428. Մի մարդ 35 կոպէկի փոստային մարկաներ գնեց, իւրաքանչիւրը՝ 7-ը կոպէկով: Նա քանի՞ մարկայ գնեց:

429. Փ ու թ ը 40 գ Ր ու ա ն ք ա յ *) է: Մի փութ շաքարը քանի՞ շաքար բաւականացաւ, եթէ որ ամեն մի շաբաթում 8 գրուանքայ շաքար էին գործ ածում:

430. Մի գերձակ սերթուկների համար 32 արշին մահուդ գործածեց. իւրաքանչիւր սերթուկին 4 արշին գնաց: Նա քանի՞ սերթուկ կարեց:

431. Եօթը մշակ՝ հաւասար կերպով՝ սայլի 56-ական գունդ շինեցին: Իւրաքանչիւր մշակ քանի՞ գունդ շինեց:

432. Մի գիւղացի ծրարը փոստով ուղարկելու համար 72 կոպէկ վճարեց, գրուանքան 9 կոպէկով: Ծրարը ինչքան էր բաշում:

433. Աղախինը 36 կոպէկի նաւթ գնեց. իւրաքանչիւր գրուանքայի համար 6 կոպէկ վճարեց: Նա քանի՞ գրուանքայ նաւթ գնեց:

434. Մի գիւղ 64 տուն ունի. նոցա ութերորդ մասը տախտակով է ծածկուած: Տախտակով ծածկուած տները քանի՞սն են:

435. Վառարան շինողը երկու վառարան նորոգելու համար հաւասար կերպով 24 աղիւս գործածեց: Իւրաքանչիւր վառարանի նորոգութեան համար քանի՞ աղիւս գնաց:

436. Մշակները 96 սաժէն փայտը 3 օրում սղոցեցին՝ օրէնը հաւասար բանելով: Նոքա իւրաքանչիւր օրում քանի՞ սաժէն փայտ էին սղոցում:

437. Բրուտը ծախելու համար 50 հատ կաւէ կճուճ շուկայ բերեց և դոցա կէսը ծախեց: Ծախած կճուճները քանի՞սն են:

¹⁾ Գրուանքան, տեղական գործածութեամբ, կոչւում է և՛ ըստիլ. բառիւս—4 ռոսկի/և կամ չորս բաւորդին. յիտրը զանազան է լինում՝ 9, 10, 12, և 20 գրուանքայ:

438. Մի գիւղացի կին 60 գրուանքայ իւղը 4 հաւասար իւղամանի մէջ տեղաւորեց: Նա իւրաքանչիւր իւղամանը ո՞րքան իւղ ածեց:

439. Հաշուապահը կապոցներով 90 թերթ փոստային թուղթ գնեց: իւրաքանչիւր կապոցը 6 թերթ էր: Նա քանի՞ կապոց թուղթ գնեց:

440. Աւաճառականը 100 մանէթի պարտքը հաւասար կերպով չորս ամսում վճարեց: Նա ամսէնը ինչքան էր վճարում:

441. Պարտիզպանը երեք ածուից հաւասարապէս 54 գլուխ կաղամբ հանեց: Իւրաքանչիւր ածուից քանի՞ գլուխ կաղամբ ստացաւ:

442. Ոստայնակը 5 արշին քաթանը մի կարծ թելից է պատրաստում: Նորան ինչքան թել է հարկաւոր 65 արշին քաթան գործելու համար:

443. Մի երեխայ 72 ընկոյղը 6 հաւասար կիտուկ արեց: Իւրաքանչիւր կիտուկի մէջ քանի՞ ընկոյղ կայ:

444. Փողոցի երկարութիւնը 91 սաժէն է, նրբափողոցը նորանից 7 անգամ կարճ է: Ի՞նչ երկարութիւն ունի նրբափողոցը:

445. Գարբինը 81 անուապատ օղակ պատրաստեց, նոցա երրորդ մասը անիւներին հագցրեց: Նա քանի՞ օղակ գործածեց:

446. Երկու ամբարի մէջ հաւասար կերպով 78 չետվերիկ ցորեն ածեցին: Իւրաքանչիւր ամբարի մէջ ածած ցորենը քանի՞ չետվերիկ է:

447. Գրուանքան 1) 96 մսխալ է: Ոսկերիչը մի գրուանքայ արծաթից գդալներ շինեց, իւրաքանչիւր գդալի համար նա 4 մսխալ արծաթ գործածեց: Ոսկերիչը քանի՞ գդալ շինեց:

448. Փոստային կայարանի տէրը 13 ձի կերակրելու համար օրէնը հաւասարապէս 39 գարնեց գարի էր տալիս: Իւրաքանչիւր ձին քանի՞ գրուանքայ գարի էր ստանում:

449. Գարբինը 51 հատ գութանի ձեւիչը հաւասարապէս 17 օրում պատրաստեց: Նա օրէնը քանի՞ ձեւիչ էր պատրաստում:

450. Գիւղացին մի ձիու համար 90 մանէթ վճարեց, իսկ

1) Բան գրուանքան կամ կէս փութը մի քանի տեղերում, դաւառական բարբառով, կոչուում է և՛ թիլանի:—

մէկ կովի համար—45 մնթ: Կովը ձիուց քանի՞ անգամ արժան եղաւ:

451. Շոգենաւին 72 վերստ տարածութիւնը անցնելու համար ինչքան ժամանակ է հարկաւոր, եթէ որ նա մի ժամում պէտք է 12 վերստ գնայ:

452. Մրգավաճառը 70 գրուանքայ հաղարջը հաւասար կերպով 35 կողովի մէջ ածեց: Իւրաքանչիւր կողովի մէջ քանի՞ գրուանքայ հաղարջ մտաւ:

453. Թռչնորսը 14 վանդակի մէջ՝ հաւասար կերպով՝ 56 կաքաւ դրեց: Նա իւրաքանչիւր վանդակում քանի՞ կաքաւ տեղաւորեց:

454. Մի կալուածատէր տղամարդ մշակին օրական 75 կոպէկ վճարեց, իսկ կինը—մշակին՝ 25: Կինարմատը տղամարդից քանի՞ անգամ պակաս ստացաւ:

455. Ոսկերիչը մի գրուանքայ ոսկուց 24 միմեանց հաւասար մատանիներ շինեց: Ամեն մի մատանու համար քանի՞ մսխալ ոսկի գնաց:

456. Հրաձգութեան ժամանակ 16 զինուոր հաւասար կերպով 80 գնդակ արձակեցին: Իւրաքանչիւր զինուոր քանի՞ գնդակ արձակեց:

457. Մի գիւղացի կին չորացրեց՝ 81 գրուանքայ ծիրան և 27 գրուանքայ դեղձ: Դեղձը ծիրանից քանի՞ անգամ քիչ չորացրեց:

458. Մի մարդ 70 ծաղկաւել քաղեց, իսկ նորա կինը — 14: Մարդը կնոջից քանի՞ անգամ աւելի ծաղկաւել քաղեց:

459. Տանտէրը ձմեռ ժամանակ գոմում 24 կով ջրելու համար օրէնը հաւասար կերպով 72 դոյլ ջուր է գործածում 1):

460. Մանրավաճառը 12 գիւղացուց հաւասար կերպով 96 գրուանքայ այծի մազ գնեց: Նա որքան մազ գնեց իւրաքանչիւր գիւղացուց:

461. Մի գիւղացի կին իւր 75 կոպէկ պարտքը հարեան կնոջը 15 կոպէկանոցներով վճարեց: Նա քանի՞ տասնուհինգ կոպէկանոց տուեց:

462. Բանջարանոցի երկարութիւնը 84 սաժէն է, իսկ պարտէզինը — 28: Բանջարանոցը պարտիզից քանի՞ անգամ է երկար: Մէկ օրում մի կովի համար որքան ջուր է հարկաւոր:

463. Մի արհեստաւոր 91 դոլլը հաւասարապէս 13 օրում շինեց: Նա օրէնքը քանի՞ դոլլ էր շինում:

464. Սայլակի անիւը 90 ֆուտ տարածութեան վրայ 15 անգամ պտոյտ եկաւ: Անիւի շրջագատը ինչ մեծութիւն ունի:

465. Տանտիկինը 36 կոպէկով 24 գրուանքայ աղ գնեց: Նորան ինչքան կ'նստէր 12, 6, 8, 4, 2 գրուանքայ աղը:

466. Երկու գրուանքայ սիսեռը 9 կոպէկ արժէ: Ինչքան պէտք է վճարել՝ 4, 6, 14, 16, 20, 22 գրուանքայ սիսեռի համար:

467. Թէյ ծախողը մի փուծ թէյի համար 56 մանէթ վճարեց: Ինչքան կ'արժենայ՝ 20, 10, 5 գրուանքայ թէյը:

468. Հացի փուծը 60 կոպէկ արժէ: Ինչքան պէտք է վճարել՝ 20, 8, 10, 4, 2 գրուանքայ հացի համար:

469. Ոսկերիչը արծաթի գրուանքան 32 մանէթով է ծախում: Նորան ինչքան պէտք է վճարել 48, 12, 3, 24, 6 մսխալ արծաթի համար:

470. Մի գրուանքայ պղինձը 72 կոպէկ արժէ: Ինչքան պէտք է վճարել 48, 24, 12, 4 մսխալ պղինձի համար:

471. Մի փուծ մեղրամոմի համար ինչքան պէտք է վճարել, եթէ որ 8 գրուանքան 7 մանէթ արժէ:

472. Մի փուծ ցորենի ալիւրի համար ինչքան պէտք է վճարել, եթէ որ 5 գրուանքայ ալիւրը 9 կոպէկ արժէ:

473. Տանտիկինն մի գրուանքայ կարագ իւղի համար ինչքան վճարեց, եթէ որ 16 մսխալը նորան 12 կոպէկ նստեց:

474. Մի գրուանքայ ոչխարի բրդի համար ինչքան պէտք է վճարել, եթէ որ 12 մսխալ բուրդը 6 կոպէկ արժէ:

475. Սուրճի գրուանքան ինչքան արժէ, եթէ որ 3 մըսխալը 2 կոպէկ է:

476. Տանտէրը ձաւար գնեց, փուծը 60 կոպէկով: Նորան ինչքան նստեց 12, 16, 28, 32, 24 գրուանքայ ձաւարը:

477. Մի փուծ ներկը 72 մանէթ արժէ: Ինչքան պէտք է վճարել՝ 15, 35, 25, 30 գրուանքայ ներկի համար:

478. Թռչնորսը մի փուծ կանեփի սերմի համար մի

մանէթ վճարեց: Նորան ինչքան նստեց— 6, 14, 18, 30, 16, 24, 32, 26, 34, 28, 38 գրուանքայ սերմը:

479. Տանտէրը մի գրուանքայ սերոցի ¹⁾ համար 64 կոպէկ վճարեց: Նորան ինչքան նստեց՝ 9, 15, 42, 30, 54, 21, 66, 36, 45, 75 մսխալ սերոցը:

480. Մի գրուանքայ թէյը 84 կոպէկ արժէ: Ինչքան պէտք է վճարել՝ 40, 56, 64, 72, 80 մսխալ թէյի համար:

481. Մի փուծ ցորենի ալիւրի համար ինչքան պէտք է վճարել, եթէ որ 12 գրուանքան 30 կոպէկ արժէ:

482. 24 գրուանքայ ծխախոտը 45 մանէթ արժէ: Մի փուծը ինչքան կ'արժենայ:

483. 15 գրուանքայ ձկնկիթը 24 մանէթ արժէ: Մի փուծը ինչքան կ'արժենայ:

484. Գուլպայ գործող կինը մի գրուանքայ բրդի համար ինչքան վճարեց, եթէ որ 64 մսխալ բուրդը նորան 56 կոպէկ նստեց:

485. Մի գրուանքայ սալորի համար ինչքան պէտք է վճարել, եթէ որ 36 մսխալ սալորը 24 կոպէկ արժէ:

386. Երկու փուծ շաքարը 16 մանէթ արժէ: Ինչքան փող է հարկաւոր՝ 3, 5, 7, 9 փուծ շաքար գնելու համար:

487. 13 գրուանքայ կեռասը 65 կոպէկ արժէ: Ինչքան կ'արժենայ՝ 7, 12, 15, 17, 19 գրուանքայ կեռասը:

488. Գիւղացին մի փուծ աղի համար ինչքան վճարեց, եթէ որ 7 գրուանքայ աղը 14 կոպէկ արժէ:

489. 48 սաժէն հաստ պարսնին 72 կոպէկ վճարեցին: Ինչքան նստեց՝ 24, 12, 8, 4, 2, 6, 16 սաժէն պարսնը:

490. 4 արշին երիզը 7 կոպէկ արժէ: Ինչքան արժէ՝ 8, 12, 16, 20, 28, 32, 36, 44, 48, 52 արշին երիզը:

491. Մէկ դերձակ կին մի արշին ժապաւենի համար մի մանէթ վճարեց: Նորան ինչքան նստեց՝ 8, 4 վերշոկ ժապաւենը:

492. Մի ֆուտ կարմիր պղնձեայ թելը 18 կոպէկ արժէ: Ինչքան է հարկաւոր վճարել՝ 2, 4, 6 դիւլիմ պղնձեայ թելին:

493. Մի ֆուտ դեղնապղնձի թելը 16 կոպէկ արժէ: Ինչքան պէտք է վճարել 3, 6 դիւլիմ թելին:

494. Մի արշին բրդէ կտորը ինչքան արժէ, եթէ որ 4 վերշոկը 18 կոպէկ է:

¹⁾ Առանձին պատրաստուած „սերի“ հաստ և պատուական տեսակն է:

495. Մի ֆուտ պողպատի կտորը ի՞նչքան արժէ, եթէ որ 3 դիւյիմը 14 կոպէկ է:

496. Մի արշին ասղնագործ բանուածքը 28 կոպէկ արժէ: Ի՞նչքան կարժենայ՝ 12, 20, 24, 36 վերջով բանուածքը:

497. Մի ֆուտ երկաթի թելը 15 կոպէկ արժէ: Ի՞նչքան պէտք է վճարել՝ 8, 20, 16, 28, 32 դիւյիմ երկաթի թելին:

498. Մի արշին երիզի համար ի՞նչքան պէտք է վճարել, եթէ որ 12 վերջովը 27 կոպէկ արժէ:

499. 10 վերջով քաթանը 25 կոպէկ արժէ: Մի արշին քաթան գնելու համար ի՞նչքան փող է հարկաւոր:

500. Մի ֆուտ պղնձի կտորը ի՞նչքան արժէ, եթէ որ 8 դիւյիմը 34 կոպէկ է:

501. 4 արշին մահուգը 28 մանէթ արժէ: Ի՞նչքան պէտք է վճարել 1, 5, 7, 11, 14 արշին մահուգին:

502. 5 ֆուտ երկաթի թելը 70 կոպէկ արժէ: Ի՞նչքան արժէ 2, 3, 4, 6, ֆուտ երկաթի թելը:

503. Մի արշին թաւշի համար ի՞նչքան պէտք է վճարել, եթէ որ 6 վերջովը 3 մանէթ արժէ:

504. Մի ֆուտ պողպատի կտորը ի՞նչքան արժէ, եթէ որ 7 դիւյիմը 42 կոպէկ է:

ԽՆԴԻՒՆԵՐ ԲՈՒՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ:

505. Մի հացթուխ երկու տեսակ ալիւր ունէր. նա առաջին տեսակից 37 գրուանքայ վերցրեց, իսկ երկրորդից—25. այդ բոլորից խմոր հունցեց և հաց թխեց: Թխած հացերը որքան էին քաշում, եթէ որ հացի աճումը 19 գրուանքայ է:

506. Ուսումնարանի մեծ բաժանման մէջ 42 աշակերտ կայ, միջինում՝ 13 աշակերտ մեծից պակաս, իսկ փոքր բաժանմունքում՝ 28 աշակերտ միջինից աւելի: Փոքր բաժանման մէջ քանի՞ աշակերտ կայ:

507. Վալուածատէրը 3 տուն նորոգեց. առաջինի նորոգութեան համար նա 24 մանէթ վճարեց, երկրորդի համար՝ 27, իսկ երրորդը նորոգելու համար առաջին երկուսից 19 մանէթ պակաս վճարեց: Վալուածատէրը երրորդ տան նորոգութեան համար որքան վճարեց:

508. Մի պարտիզպան 4 խնձորենուց խնձորներ քաղեց—մէկից 16 խնձոր, իսկ մնացածների իւրաքանչիւրից՝ 19 հատ: Նա ընդամենը քանի՞ խնձոր քաղեց:

509. Ուսուցիչը աշակերտներին բաժանեց՝ 17 թերթ սպիտակ և չորս անգամ գորանից աւելի՝ մոխրագոյն թուղթ: Բաժանած թուղթը ընդամենը որքան էր:

510. Գասատան մէջ նստարանները երեք կարգ են դարսած, ամեն մէկում—չորս հատ. իւրաքանչիւր նստարանի վրայ 5 աշակերտ է նստած: Ընդամենը քանի՞ աշակերտ կայ դասատան մէջ:

511. Վալուածատէրը ձիանների վրայ 3 օրում 99 գարնեց գարի գործածեց. իւրաքանչիւր ձիուն օրէնը 3 գարնեց էր տալիս: Նա քանի՞ ձի ունէր:

512. Մի դերձակ կին 42 արշին քաթան ունէր. 18 արշինը նա բարձի երեսների համար գործածեց, իսկ մնացածից սաւաններ կարեց: Դերձակ կինը քանի՞ սաւան կարեց, եթէ որ մի սաւանին 6 արշին քաթան գնաց:

513. Հովիւը 8 ոչխար խուղեց և իւրաքանչիւրից 8 գլուխ անքայ բուրդ ստացաւ. լուանալուց յետոյ՝ այդ բուրդը 42 գրուանքայ էր քաշում: Բրդի ծանրութիւնը լուանալուց ինչքան պակսեց:

514. Երկու աչք ունեցող ջրաղացը 56 չետվերտ ցորեն բերին աղալու. նորա մի աչքը օր ու գիշեր 8 չետվերտ ցորեն էր աղում, իսկ միւսը նոյնքան ժամանակում՝ 6 չետվերտ: Ջրաղացը բոլոր ցորենը քանի՞ օր ու գիշերում կ'աղայ:

515. Ճոթավաճառը չիւր արշինը գնեց 8 կոպէկով, իսկ ծախեց 11-ով: Նա մի կտոր չիւր ծախելուց 57 կոպէկ աշխատանք ստացաւ: 2թի կտորը քանի՞ արշին էր:

516. Մի գիւղացի 9 թփից հաղարջ քաղեց. իւրաքանչիւրից 7 գրուանքայ գուրս եկաւ. բոլոր հաղարջը նա հաւասար կերպով 21 կողովի մէջ ածեց: Իւրաքանչիւր կողովի մէջ որքան հաղարջ մտաւ:

517. Գիւղացի կինը 5 գրուանքայ քաշ ունեցող կճուճը իւղով լցրեց և 9 գնողների վրայ հաւասար կերպով ծախեց: Իւրաքանչիւր գնող ինչքան իւղ գնեց, եթէ որ կճուճը իւղի հետ միասին 32 գրուանքայ էր քաշում:

518. Մեծ եղբայրը 76 խուրձ ցորեն հնձեց, իսկ փոքրը — նորանից 4 անգամ պակաս: Երկու եղբայրը միասին քանի՞ խուրձ հնձեցին:

519. Դերձակը գնեց՝ 24 արշին մոխրագոյն, երեք անգամ դորանից շատ՝ սև, իսկ ութ անգամ սևիցը պակաս — կապոյտ մահուդ: Նա ինչքան կապոյտ մահուդ գնեց:

520. 3 չետվերիկ ցորենը՝ 96 գրուանքայ է քաշում, մի չետվերիկ սիսեռը մի չետվերիկ ցորենից 18 գրուանքայով ծանր է: Երկու չետվերիկ սիսեռը որքան է քաշում:

521. Գիւղացին առաջ 24 տրեխ արեց, իսկ յետոյ՝ 32: Բոլոր տրեխների համար ինչքան փոկ գնաց, եթէ որ մի զոյգի վրայ 3 գրուանքայ փոկ գործածուեց:

522. Պարտիզպանը առաջին ածուից 14 գլուխ կաղամբ հանեց, իսկ երկրորդից — 9. առաջին ածուի մէջ էլի մնաց՝ 16 գլուխ, իսկ երկրորդում — 15: Նոցանից որ ածուի մէջ աւելի կաղամբ կար և որքանով աւելի:

523. Գիւղացին երեք վարելահողում չորս-չորս չետվերտ գարի ցանեց և մէկին հինգ օգուտ ստացաւ: Սերմացուի համար գործ դրածը դուրս գալուց յետոյ գիւղացին դարձեալ ինչքան գարի ունեցաւ:

524. Սայլակի առաջին ական շրջապատը 4 ֆուտ է, իսկ յետեւինը — 6: 60 ֆուտ տարածութեան վրայ առաջին ական երկրորդից քանի՞ պտոյտ աւելի կ'անէ:

525. Ուսուցիչը 4 դաստայ թուղթ ունէր, այդ թղթի երրորդ մասը նա 8 աշակերտի վրայ հաւասար բաժանեց, Իւրաքանչիւր աշակերտ ինչքան թուղթ ստացաւ:

526. Գիւղացին 51 արշին երկարութիւն ունեցող հաստ պարանը 4 կտոր արեց, այնպէս որ առաջին կտորը 14 արշին դուրս եկաւ, երկրորդը — 13, իսկ մնացած երկու կտորը՝ հաւասար: Վերջին երկու կտորներն ինչ երկարութիւն ունեցան:

527. 3 գրուանքայ ալիւրից 4 գրուանքայ հաց է դուրս գալիս: Ինչքան ալիւր է հարկաւոր, որ 14 հաց թխուի, իւրաքանչիւրը 6 գրուանքայ ծանրութեամբ:

528. Դարբինը 63 գրուանքայ երկաթ ունէր. դոցա եօթներորդ մասը նա մետեր շինելու համար գործածեց, իսկ մնացած

երկաթից մանգաղներ շինեց, որոնցից իւրաքանչիւրին 2 գրուանքայ երկաթ գնաց: Դարբինը քանի՞ մանգաղ շինեց:

529. Վառելափայտը բակում կիտուկներով է դարսած՝ 5 կիտուկի մէջ կայ եօթ. եօթ, իսկ մնացած 6-ում ութ ութ սաժէն: Բակի մէջ դարսած վառելափայտը ընդամենը քանի՞ սաժէն է:

530. Աշակերտուհին գրքից 14 տող արտագրեց, իւրաքանչիւր տողում — 6 բառ. այդ բառերի եօթներորդ մասը նա սխալ էր արտագրել: Ուղիղ արտագրածը քանի՞ բառ էր:

531. Մսավաճառը մի գիւղում 19 ոչխար գնեց, միւսում — 17, իսկ երրորդում — առաջին երկուսից 2 անգամ պակաս: Նա ընդամենը քանի՞ ոչխար գնեց:

532. Մի երկրագործ 5 հատ տափանի փոցիս ունէր. 2 փոցիսին չորս-չորս ատամ ամրացրեց, իսկ 3-ին հինգ-հինգ, որից յետոյ նորա մօտ դարձեալ 27 ատամ մնաց: Նա տափանի փոցիսների համար ընդամենը քանի՞ ատամ ունէր:

533. Սայլակի առաջին ական միւսնոյն տարածութեան վրայ 16 պտոյտ է անում, իսկ յետեւինը — 12: Առաջին ական շրջապատի մեծութիւնը որքան է, եթէ որ յետեւի ական շրջապատը 8 ֆուտ է:

534. Ամբարի մէջ 72 չետվերիկ գարի կար. նրանից առաջ՝ 8 պարկ վերցրին, իւրաքանչիւրում — 3 չետվերիկ, իսկ յետոյ՝ 7 պարկ — իւրաքանչիւրում — 4 չետվերիկ: Դարձեալ ինչքան գարի մնաց այնտեղ:

535. Տակաւի մէջ 48 դոյլ ջուր կար, այդ ջրի կէսը կովերին խմեցնելու համար գործածեցին, իսկ բաւորդ մասն էլ ձիաներին խմեցրին: Ինչքան ջուր մնաց տակաւում:

536. Կալուածատէրը առաջին գիւղում 14 հնձող — մշակ վարձեց, երկրորդում — առաջինից 3 անգամ աւելի, իսկ երրորդում — առաջին երկուսից 2 անգամ պակաս: Նա ընդամենը քանի՞ հնձող վարձեց:

537. Դարբինը իւր բոլոր պայտերը 14 ձի պայտելու համար գործածեց, առաջին 5 ձիուն նա պայտեց երեք — երեք ոտն, իսկ մնացածներից իւրաքանչիւրին — չորս-չորս ոտ: Դարբինը ընդամենը քանի՞ պայտ ունէր:

538. Չկնոթաները ուռնանով 96 ձուկը բռնեցին. դոցա բոլորի վեցերորդ մասը գեղարքունի էր, ութերորդը—կարմրախայտ, իսկ մնացածը—կողակ: Նոքա քանի կողակ բռնեցին:

539. Գաշտումը 90 արտ էր ցանած. դոցա կէսը ցորեն էր, վեցերորդ մասը—գարի, հինգերորդը—կորեակ, իսկ մնացածը—հաճար: Քանի արտ էր հաճար ցանած:

540. Պղնձգործը շինեց կոնք, թաւայ, կաթսայ և հեշտաւո. կոնքը 24 գրուանքայ էր քաշում, թաւան կոնքից 3 անգամ թեթեւ էր, կաթսան թաւայից 6 անգամ ծանր, իսկ հեշտաւուն էլ կաթսայից 29 գրուանքայ պակաս: Հեշտաւուն քաշը որքան էր:

541. Մի հիւսն 8 օրում 87 շրջանակ շինեց. առաջին 3 օրում—օրէնը 13 շրջանակ էր շինում, իսկ հետեւեալ 4 օրում—օրական 9 շրջանակ: Աւթերորդ օրուայ շինած շրջանակները քանիսն են:

542. Զինուորները հանգստանալու համար դիւղումը այսպէս տեղաւորուեցան՝ 56 զինուորից ամեն մի խրճիթ չորս-չորս հոգի մասն, 34-ից՝ երկ-երկու և 48-ից էլ՝ երեք-երեք հոգի: Գոքա ընդամենը քանի խրճիթ էին բռնել:

543. Որսորդը 78 հատ աղուէսի մորթի ունէր. մի կաշեգործի վրայ նա բոլոր մորթու վեցերորդ մասը ծախեց, միւսին—մնացածի հինգերորդը, իսկ բոլոր մնացածն էլ հաւասար կերպով 4 վաճառականների տուեց: Ամեն մի վաճառական քանի մորթի գնեց:

544. Գիւղացին ցանքի համար 75 չետվերիկ ցորեն գործածեց. առաջին երեք արտում՝ իւրաքանչիւրին գնաց՝ 5 չետվերիկ, հետեւեալ 4 արտի ամեն մէկին—9, իսկ մնացածների իւրաքանչիւրին՝ 12 չետվերիկ: Նա ընդամենը քանի արտ ցանեց:

545. Մի հնձուոր 19 խուրձ հնձեց, միւսը՝ երկու անգամ աւելի, իսկ երրորդը երկրորդից 15-ով պակաս: Բոլոր խրճները դիզեցին, իւրաքանչիւր դեղում 40 խուրձ դարսելով: Նոքա քանի դէղ դրեցին:

546. Գիւղացին մի հողից 14 չետվերիկ կարտոֆիլ հանեց, իսկ միւսից՝ 4 անգամ աւելի. հաւաքած կարտոֆիլը նա ջուալների մէջ ածեց այսպէս՝ 42 չետվերիկից իւրաքանչիւր ջուալը

ածեց՝ երեք-երեք, իսկ մնացածից ամեն մէկի մէջ չորս-չորս չետվերիկ: Նա կարտոֆիլը քանի ջուալի մէջ ածեց:

547. Ալափը 20 փութ բրինձը 60 մանէթով գնեց. բրնձի չորրորդ մասը փաշաւ և չ'ծախուեց: Նա մնացածի փութը որքանով պէտք է ծախէ, որ մնաս չ'կրէ:

548. Հայրը իւր երկու որդոց մէջ մի մանէթը այնպէս բաժանեց, որ մեծ եղբայրը ստացաւ այնքան 10 կոպէկանոց, որքան որ փոքրը՝ 15 կոպէկանոց: Իւրաքանչիւր որդին ինչքան փող ստացաւ:

549. Մի գիւղացու ընտանիքում հաւասար թուով տղայք ու աղջկերք կան. բոլոր երեխաները գնացին դաշտ և 57 կապուկ ծնեբեկ քաղեցին, որից իւրաքանչիւր տղան 7 կապուկ քաղեց, իսկ իւրաքանչիւր աղջիկը—12: Ընտանիքի մէջ քանի երեխայ կայ:

550. Գիւղացին կալ կասելուց յետոյ 72 փութ ցորեն ստացաւ, օրէնը 80 խուրձ կասելով: Նա քանի օր բանեց, եթէ որ 40 խրճից 4 փութ հատիկ էր ստանում:

551. Թռչնորսը 28 լորը հաւասարապէս 7 վանդակի մէջ դրեց: Հինգ վանդակում քանի լոր կայ:

552. Ատաղձագործը 16 օրուայ աշխատանքի համար 32 մանէթ վարձ ստացաւ: Նա 13 օրում ինչքան փող աշխատեց:

553. Շոգենաւը 90 վերստ տարածութիւնը 8 ժամում անցկացաւ: Ինչքան տարածութիւն անցկացաւ 4 ժամում:

554. Գերձակը 15 վերարկուի համար հաւասար կերպով 78 արշին մահուդ գործածեց: Ինչքան մահուդ գնաց 5 վերարկուին:

555. 12 գրուանքայ կտաւահատի սերմից 3 գրուանքայ ձէթ է դուրս գալիս: Ինչքան ձէթ դուրս կգայ 2 չետվերիկ սերմից, եթէ որ սերմի չետվերիկը 42 գրուանքայ է քաշում:

556. Գիւղացին 44 չետվերիկ ցորենը հաւասարապէս 8 ջուալի մէջ ածեց: Նա 6 ջուալի մէջ ինչքան ցորեն ածեց:

557. 15 սաժէն փայտի համար 50 մանէթ վճարեցին: Ինչքան է վճարուած 12 սաժէնին:

558. 15 գրուանքայ ցորենից 10 գրուանքայ ձաւար է ստացւում: Ինչքան ցորեն է հարկաւոր ծեծել, որ 66 գրուանքայ ձաւար ստանան, եթէ որ ցորենի չետվերիկը 33 գրուանքայ է քաշում:

559. 6 սաժէն կաղնի փայտը պյուրութիւն տալիս է այնքան տաքութիւն, ինչքան տաքութիւն որ տալիս է 8 սաժէն կեչի փայտը: Ի՞նչքան կեչի փայտ է հարկաւոր, որ 69 սաժէն կաղնու փայտին փոխարինէ:

560. Տասը մշակ մի գործ 7 օրում աւարտեցին: Նոյն գործը քանի՞ օրում կ'աւարտեն 5 մշակը:

561. Մի փողոց 24 բարտաշ 5 օրում բարեցին: Քանի՞ բարտաշ պէտք է վարձել, որ նոյն փողոցը 15 օրում բարեն:

562. Սենեակը պաստառելու համար հարկաւոր է 15 վերջով լայնութիւն ունեցող 18 կտոր գունաւոր թուղթ: Նոյն սենեակը պաստառելու համար քանի՞ կտոր գունաւոր թուղթ է հարկաւոր, եթէ որ թղթի երկարութիւնը լինի միւսնոյն, իսկ լայնութիւնը 10 վերջով:

563. 35 զինուորի համար 10 օրուայ պաշար—պաքսիմատ էր պատրաստած: Նոյն պաշարը 25 զինուորի համար ինչքան ժամանակ կրբաւականանայ:

564. Վառքի առաջին ական շրջապատը 6 ֆուտ է, իսկ յետեւին՝ 9. առաջինը 12 անգամ պտոյտ եկաւ: Յետեւի ակը բանի՞ անգամ պտտուեց:

565. Երկու եղբայր միասին 61 տարեկան են: Իւրաքանչիւր եղբայր քանի՞ տարեկան է, եթէ որ նոցանից մէկը միւսից 13 տարով մեծ է:

566. Երկու բոյր անտառում 73 գրուանբայ հոն բաղեցին. մեծ բոյրը փոքրից 17 գրուանբայ աւելի բաղեց: Իւրաքանչիւր բոյր քաղածը որքան էր:

567. Երկու կտոր երիզի երկարութիւնը 53 արշին է. առաջին կտորը երկրորդից 19 արշինով երկար է: Իւրաքանչիւր կտոր ի՞նչ երկարութիւն ունի:

568. Երկու կիտուկի մէջ 40 լոբի կայ. առաջին կիտուկը երկրորդից 14 լոբիով աւելի է: Իւրաքանչիւր կիտուկում որքան լոբի կայ:

569. Գիւղացին իւր այգում երկու տեղ ցանկապատի նորոգութեան համար 32 ձող գործածեց: Նոցանից մէկին երեք անգամ աւելի ձող գնաց, քան թէ միւսին: Իւրաքանչիւր ցանկապատի համար քանի՞ ձող գործածուեց:

570. Երկու արխի երկարութիւնը 56 սաժէն է. իւրաքանչիւր արխ ի՞նչ երկարութիւն ունի, եթէ որ նոցանից մէկը միւսից 3 անգամ կարճ է:

571. Երկու գրքի գինը 1 մանէթ է: Իւրաքանչիւր գիրքը որքան արժէ, եթէ որ նոցանից մէկը միւսից 4 անգամ թանգ է:

572. Մէկ գիւղացի 17 փոկաւել քաղեց, իսկ միւսը — 28. այդ աւելները նոքա 90 կոպէկով ծախեցին: Իւրաքանչիւր գիւղացին որքան փող պէտք է վերցնէ:

573. Երկու հիւան աթոռներ նորոգելու համար 68 մանէթ ստացան. մէկը 19 աթոռ նորոգեց, իսկ միւսը — 15: Իւրաքանչիւր հիւան որքան փող ստացաւ:

574. Երեք եղբայր չորս դաստայ թուղթ գնեցին, մէկը 15 կոպէկ տուեց, միւսը — 14, իսկ երրորդը — 19: Իւրաքանչիւր եղբայր որքան թուղթ պէտք է ստանայ:

575. Երեք հնձուոր 12 մանէթ աշխատեցին. մէկը 8 օր բանեց, միւսը — 10, իսկ երրորդը — 6: Իւրաքանչիւր հնձուոր որքան փող պէտք է ստանայ:

576. Շրջավաճառը մէկին կիտրոնների փոխարէն 15 տանձ տուեց: Նա որչափ կիտրոն ստացաւ, եթէ որ իւրաքանչիւր տանձ 6 կոպէկ արժէր, իսկ իւրաքանչիւր կիտրոն — 5:

577. Վաճառականը 36 գրուանբայ՝ 2 մանէթանոց՝ թէյի համար մի կտոր մահուդ ստացաւ, արշինը 3 մանէթով: Մահուդի կտորը քանի՞ արշին էր:

578. 80 սաժէն երկարութիւն ունեցող ցանկապատը շինելու համար ատաղձագործները սիւներ անկեցին՝ մէկը միւսից 4 սաժէն տարածութեան վրայ, որի ժամանակ ցանկապատի իւրաքանչիւր ծայրին կանգնեցրին մէկ-մէկ սիւն: Նոքա ընդամենը քանի՞ սիւն կանգնեցրին:

579. 96 սաժէն երկարութիւն ունեցող փողոցի աջ կողմի վրայ լապտերի սիւներ կանգնեցրին՝ մէկը միւսից 8 սաժէն տարածութեան վրայ. միւսնոյն ժամանակ իւրաքանչիւր ծայրին մէկ-մէկ սիւն ևս կանգնեցրին: Ընդամենը քանի՞ սիւն է կանգնեցրած:

580. Շրջավաճառը մէկ տասնեակ խոշոր վարունգը 3 տասնեակ մանրերի հետ խառնեց և բոլոր խառնածը առանց օգուտի և փխսի ծախեց: Նա ի՞նչ գնով ծախեց խառնուրդի տասնեակը,

եթէ որ խոշորների տասնեակը 12 կոպէկ էր նստել նորան, իսկ մանրերինը — 8:

581. Խանութպանը 5 գրուանքայ՝ 3 կոպէկանոց՝ աղը խառնեց 5 գրուանքայ՝ 5 կոպէկանոց՝ աղի հետ. բոլոր խառնուրդը առանց օգտի և վնասի ծախեց: Խառնուրդ աղի գըրուանքան ի՞նչ գնով ծախեց:

582. Խանութպանը 6 գրուանքայ՝ 3 կոպէկանոց՝ բրինձը խառնեց 5 գրուանքայ՝ 5 կոպէկանոց՝ բրնձի հետ. բոլոր խառնուրդը նա ծախեց և 12 կոպէկ օգուտ ստացաւ: Խառնուրդ բրնձի գրուանքան նա ի՞նչ գնով ծախեց:

583. 4 չեռովերտ՝ 6 մանէթանոց՝ գարին խառնեցին 7 չեռովերտ՝ 4 մանէթանոց՝ գարու հետ. բոլոր խառնուրդը ծախեցին և 14 մանէթ օգուտ ստացան: Խառնուրդ գարու չեռովերտը ի՞նչ գնով ծախեցին:

584. Յատակը տախտակամածելու համար 3 արշին երկարութիւն ունեցող 28 տախտակ էր հարկաւոր: Միւսնոյն յատակը տախտակամածելու համար ի՞նչքան տախտակ կը հարկաւորուի, եթէ որ լայնութիւնը միւսնոյն լինի, իսկ երկարութիւնը — 7 արշին:

585. Լաստանաւի շինութեան համար 6 վերշոյ լայնութիւն ունեցող 15 տախտակ էր հարկաւոր: Նոյն լաստը շինելու համար քանի՞ տախտակ կը հարկաւորուի, եթէ որ երկարութիւնը միւսնոյն լինի, իսկ լայնութիւնը — 5 վերշոյ:

586. Երկաթուղու գնացքը 63 վերստ տարածութիւնը 3 ժամուժ կտրեց, իւրաքանչիւր հետեւեալ ժամուժ առաջուանից 3 վերստ աւելի անցնելով: Երկաթուղին ամեն մի ժամուժ քանի՞ վերստ կտրեց:

587. Երեք թարեքի վերայ 54 գիրք կար դարսած՝ ստորին թարեքի գրքերի թիւը միջինից երկու գրքով պակաս էր, իսկ միջին թարեքինը վերեւինից նոյնպէս երկու գրքով պակաս: Ամեն մի թարեքում քանի՞ գիրք կայ:

588. Մի պարտէզում 40 հատ ուռի, լորի և եղևնի ծառեր կան. լորի ծառերը ուռենիներից 3 անգամ, իսկ եղևնիներն էլ լորի ծառերից 2 անգամ աւելի են: Պարտէզի մէջ քանի՞ եղևնի կայ:

589. Մի ձկնորս 84 հատ գեղարքունի, կարմրախայտ և

իշխան ձկներ բռնեց. գեղարքունիները՝ կարմրախայտներից, իսկ իշխանները՝ գեղարքունիներից երկ-երկու անգամ պակաս էին: Ձկնորսը քանի՞ գեղարքունի բռնեց:

590. Ներկ շինելու համար 2 բաժին սնդիկ և 15 բաժին ծծումբ են վերցնում: Ինչքան սնդիկ և ծծումբ պէտք է վերցնել, որ 85 գրուանքայ ներկ դուրս գայ:

591. Երեք գոգիր ձեռագրից 84 թերթ արտագրեցին. առաջինը երկրորդից, իսկ երկրորդը երրորդից՝ երկ-երկու անգամ աւելի էին արտագրել: Նոքա աշխատանքի վարձը ինչպէ՞ս պէտք է բաժանեն, եթէ որ իւրաքանչիւր 6 թերթի արտագրութեան համար նոցա մէկ մանէթ էին տալիս:

592. Մի ճանապարհորդ կարաւանն ուղարկելուց 6 ժամ յետոյ փոստային իջևանից դուրս եկաւ և միւսնոյն ճանապարհով գնաց. կարաւանը մի ժամուժ 4 վերստ էր անցնում, իսկ ճանապարհորդը — 10 վերստ: ճանապարհորդը փոստային իջևանից ի՞նչ տարածութեան վրայ կարաւանին կը հասնի:

593. Երկու կարաւան միւսնոյն օրում Երևանից դուրս եկան և միւսնոյն ճանապարհով գնացին. մի կարաւանը դուրս եկաւ առաւօտեան ժամի 4-ին, իսկ միւսը՝ 7-ին. առաջինը մի ժամուժ 4 վերստ էր գնում, իսկ երկրորդը — 6: Երկրորդ կարաւանը Երևանից ի՞նչ հեռավորութեան վրայ հասաւ առաջինին:

594. Ալաիի 8 չեռովերտ՝ 4 մանէթանոց՝ գարին մի ուրիշ տեսակ 8 չեռովերտ գարու հետ խառնեց և ծախեց՝ առանց աշխատանքի ու վնասի — չեռովերտը 5 մանէթով: Ալաիի ունեցած երկրորդ տեսակ գարու չեռովերտը որքան արժէր:

595. Խանութպանը 16 գրուանքայ՝ 2 կոպէկանոց՝ խոշոր աղը 9 գրուանքայ մանր աղի հետ խառնեց. բոլոր խառնուրդը նա 85 կոպէկով ծախեց և 17 կոպէկ աշխատանք ստացաւ: Մանր աղի գրուանքան ինչքան արժէր:

596. Վաճառականը 3 գրուանքայ՝ 5 կոպէկանոց՝ բրինձը ուրիշ տեսակ 5 գրուանքայ բրնձի հետ խառնեց. խառնուրդի գրուանքան 9 կոպէկով ծախեց և բոլորի մէջ 17 կոպէկ աշխատեց: Երկրորդ տեսակ բրնձի գրուանքան որքան արժէր:

597. 85 տակառ ջուր պարունակող ջրամբարը 2 խողովակ ունի. մէկ խողովակով մի րոպէում ներս է թափւում 8 տակառ

ըւր, իսկ միւսով—9: Որքա՞ն ժամանակում կըլցուի ջրամբարը, եթէ որ երկու խողովակն էլ միանգամից բաց թողնեն:

598. 72 տակառ ջուր պարունակող ջրամբարը 2 ծորակ ունի. մի ծորակով տակառը 12 րոպէում էլցւում, իսկ միւսով—6: Զրամբարը որքա՞ն ժամանակում կըլցուի, եթէ որ միանգամից 2 ծորակը բաց անեն:

599. Երկու գիւղացի միասին 84 ոչխար ունէին. երբոր առաջինը երկրորդի վրայ 18 ոչխար ծախեց, այն ժամանակ երկրորդը առաջինից 6 անգամ աւելի ոչխար ունեցաւ: Իւրաքանչիւր գիւղացի առաջ քանի՞ ոչխար ունէր:

600. Մի ուսումնարանում 85 տղայ և աղջիկ կայ. երբոր նորա մէջ դարձեալ 11 տղայ մտան, այն ժամանակ աղայոց թիւը աղջկերանցից 5 անգամ աւելացաւ: Քանի՞ աղջիկ կայ ուսումնարանում:

601. Երկու հարւան գիւղ իւրեանց կամրջի նորոգութեան համար, տնահաշուով, 20 մանէթ վճարեցին: Իւրաքանչիւր գիւղ ինչքա՞ն վճարեց եթէ որ մի գիւղում 48 տուն կար, իսկ միւսում—32:

602. Երկու սայլապան պայման կապեցին 35 մանէթով միատեսակ բեռներ տեղափոխել—մէկը 57, իսկ միւսը 38 վերստ տարածութեան վրայ: Նոցանից իւրաքանչիւրը ինչքա՞ն փող պէտք է ստանայ:

603. 9 գրուանքայ՝ 4 կոպէկանոց՝ ալիւրը խառնեցին 3 գրուանքայ՝ ուրիշ տեսակ ալիւրի հետ. բոլոր խառնուրդ ալիւրը ծախեցին, առանց աշխատանքի և վնասի, գրուանքան 5 կոպէկով: Երկրորդ տեսակ ալիւրի գրուանքան որքա՞ն արժէր:

604. Խանութպանը 5 գրուանքայ՝ 7 կոպէկանոց՝ ցորենի ալիւրը 2 գրուանքայ՝ 10 կոպէկանոց՝ ալիւրի հետ խառնեց. նա խառնուրդը ծախեց և 6 կոպէկ վնասուեց: Խանութպանը խառնուրդի գրուանքան որքանով ծախեց:

605. Վաճառականը 5 գրուանքայ՝ 5 կոպէկանոց՝ սիսեռը 3 գրուանքայ՝ 8 կոպէկանոց՝ սիսեռի հետ խառնեց. նա բոլոր խառնուրդը ծախեց և մէջը մէկ կոպէկ վնասուեց: Նա խառնած սիսեռի գրուանքան որքանով ծախեց:

606. 10 հիւսն 6 օրում 45 մանէթ աշխատեցին: 2 օրում 2 հիւսն որքան փող աշխատեցին:

607. 18 մշակ մի արտ ցորենը 4 օրում հնձեցին: Նոյն արտը 3 օրում հնձելու համար քանի՞ մշակ է հարկաւոր:

608. 9 փութ ապրանքը 18 վերստ տեղափոխելու համար 32 կոպէկ վճարեցին: Ինչքա՞ն պէտք է վճարել 27 փութ ապրանքը 6 վերստ տեղափոխելու համար:

609. Վառապանը 8 ձի կերակրելու համար 10 օրում 60 փութ խոտ էր տալիս: Ինչքա՞ն խոտ դուրս կգնայ 2 ձիու համար 30 օրում:

610. 4 մեքենայ 6 ժամում 96 սաժէն լար են ձգում: Ինչքա՞ն լար կըձգեն երեք մեքենան 7 ժամում:

611. 6 լապտերի մէջ երեք շաբթում 72 գրուանքայ նաւթ է այրուել: 5 լապտերի մէջ 2 շաբթում որքան նաւթ կ'այրուի:

612. 26 արշին երկարութիւն և 24 վերշոկ լայնութիւն ունեցող մահուդ պատրաստելու համար 12 գրուանքայ բուրդ է հարկաւոր: 20 վերշոկ լայնութիւն ունեցող 65 արշին մահուդ պատրաստելու համար ինչքա՞ն բուրդ է հարկաւոր:

613. 56 փութ ապրանքը 20 վերստ տեղափոխելը 64 կոպէկ արժէ: 21 փութ ապրանքը 45 վերստ տեղափոխելը որքա՞ն կ'արժենայ:

614. Արհեստանոցի տէրը հաշուեց, որ իւր առած նաւթը միայն 16 օր կըբաւականանայ, եթէ ամենայն օր 18 լապտերները—օրէնը 6 ժամ վառուին: Այդ նաւթը քանի՞ օր կըբաւականանայ, եթէ որ 12 լապտերները օրական 8 ժամ վառելու լինին:

615. Մի մանուկ 60 թերթ սպիտակ և մոխրագոյն թուղթ ունէր. երբոր նա 15 թերթ սպիտակ և 27 թերթ մոխրագոյն թուղթ գործածեց, այն ժամանակ նորա մօտ երկու տեսակից հաւասար մնաց: Մանուկը քանի՞ թերթ սպիտակ և քանի՞ թերթ մոխրագոյն թուղթ ունէր:

616. Փոստային կայարանի տէրը երկու գոմում 43 ձի ունէր. երբոր ճանապարհորդների համար երկու գոմից հաւասար թուով ձիաններ դուրս թողին, այն ժամանակ առաջին գոմում մնաց 15 ձի, իսկ երկրորդում—6: Իւրաքանչիւր գոմի մէջ քանի՞ ձի կար:

617. Երկու գիւղացի միևնոյն ժամանակ երկու գիւղից միմեանց հանդէպ դուրս եկան. նոցանից մէկը մի ժամում 3 վերստ

էր անցկենում, իսկ միւսը—5: Գիւղացիները ո՞րքան ժամանակից յետոյ միմեանց կը պատահեն, եթէ որ գիւղերի միջի տարածութիւնը 24 վերստ է:

618. Երկու ճանապարհորդ միւսնոյն ժամանակ երկու քաղաքից միմեանց հանդէպ դուրս եկան. մի ճանապարհորդը մի ժամում անց էր կենում 12 վերստ, իսկ միւսը—13: Նորա ո՞րքան ժամանակից յետոյ միմեանց պատահեցին, եթէ որ քաղաքների միջի տարածութիւնը 100 վերստ էր:

619. Ջրամբարը երկու խողովակ է բերուած. մի խողովակից մի թոպէում ներս է թափւում 10 դոյլ ջուր, իսկ միւսից դուրս է գնում մի թոպէում—6 դոյլ: Ջրամբարումը ինչքան ջուր կը լինի, եթէ որ 2 խողովակն էլ 7 թոպէ բաց թողնեն:

620. 80 դոյլ ջուր պարունակող աւաղանը երկու ծորակ ունի. մէկ ծորակով աւաղանը 10 թոպէում է լցւում, իսկ միւսով բոլոր ջուրը լիք աւաղանից 16 թոպէում է դուրս գնում: Աւաղանի մէջ ի՞նչքան ջուր կը լինի, եթէ որ միանգամից երկու ծորակը 9 թոպէ բաց անեն:

621. Գերծակը առաջին անգամ 60 մանէթի գնեց՝ 18 արշին սև, 8 արշին կապոյտ մահուդ, իսկ երկրորդ անգամ գնեց՝ 38 մանէթի միւսնոյն գնանոց՝ 7 արշին սև և 8 արշին էլ կապոյտ մահուդ: Գերծակը սև մահուդի արշինին ի՞նչքան վճարեց:

622. Կալուածատէրը առաջին անգամ գնեց՝ 100 մանէթի 27 արօր և 19 կացին, իսկ միւս անգամ գնեց՝ միւսնոյն գնով՝ 73 մանէթի 18 արօր և 19 կացին: Նա կացնի համար որքան վճարեց:

623. 14 սափէն եղենու և 12 սափէն կաղնու վառելափայտի համար 100 մանէթ է վճարուած: Վառելափայտերից իւրաքանչիւրի սափէնը որքան արժէ, եթէ որ կաղնու փայտը եղենուց 3 անգամ թանկ է:

624. Ալափը երկու տեսակ ալիւր ունէր՝ մէկը 13 կոպէկանոց, իսկ միւսը—9, նա դոցա խառնեց և գրուանքան 10 կոպէկանոց խառնուրդ ստացաւ: Առաջին տեսակ ալիւրի իւրաքանչիւր գրուանքայի համար երկրորդ տեսակից ի՞նչքան վերցրեց:

625. Երկու տեսակ շաքարաւաղ կար. մէկի գրուանքան 11 կոպէկ արժէր, իսկ միւսինը—16. դոցանից խառնուրդ կաղմեցին

և գրուանքան 12 կոպէկով ծախեցին: Ամբողջ խառնուրդը ինչքան է քաշում, եթէ որ ստորին տեսակ շաքարաւաղից 72 գրուանքայ է վերցրած:

626. Վաճառականը 15 արշին սև և կապոյտ մահուդը 76 մանէթով ծախեց. սև մահուդի արշինի համար ստացաւ 6 մանէթ, իսկ կապոյտի արշինի համար—4: Նա ո՞րքան սև և որքան կապոյտ մահուդ ծախեց:

627. Կարմիր և սպիտակ 30 շիշ գինու համար 78 մանէթ է վճարած. կարմիր գինու շիշը առնուած է 3 մանէթով, իսկ սպիտակինը—2: Իւրաքանչիւր գինուց քանի՞ շիշ է առնուած:

628. Խանութպանը 29 մանէթի 13 փութ ձաւար և բրինձ գնեց. ձաւարի փութը արժէր 1 մանէթ, իսկ բրնձինը—3: Խանութպանը որքան ձաւար գնեց:

629. Շրջավաճառը երկու տեսակ ընկոյղից 12 փութ խառնուրդ պատրաստեց. խառնուրդ ընկոյղի փութը ծախեց, առանց օգուտի և վնասի, 5 մանէթով. մէկ տեսակ ընկոյղի փութը 4 մանէթ արժէր, իսկ միւսինը—7: Իւրաքանչիւր տեսակից քանի՞ փութ ընկոյղ խառնեց:

630. Երկու տեսակ չամչից 5 փութ խառնուրդ պատրաստեցին. մի տեսակ չամչի գրուանքան 15 կոպէկ արժէր, իսկ միւսինը՝ 20: Բոլոր չամիչը առանց օգուտի և վնասի ծախեցին, գրուանքան 17 կոպէկով: Իւրաքանչիւր տեսակից որքան չամիչ խառնեցին:

631. Վաճառականը իւր պարտքը վճարելու համար առաջարկեց՝ կամ մէկ կտոր մահուդ, արշինը 3 մանէթ արժողութեամբ և 55 մանէթ էլ աւելիով, կամ մի ուրիշ կտոր մահուդ միւսնոյն երկարութեամբ, միայն արշինը 5 մանէթ արժողութեամբ և 25 մանէթ էլ աւելիով: Վաճառականի պարտքը ինչքան էր:

632. Երկու խումբ ժաշկներ աշխատանքի համար փող պէտք է ստանան. առաջին խումբը բաղկացած է 15 մարդուց և աշխատել է 3 օր, երկրորդը—12 մարդուց և աշխատել է 4 օր: Երկրորդ խումբը որքան ստացաւ, եթէ որ առաջին խմբին 90 մանէթ բաժին ընկաւ:

633. Երեք եղբայր միմեանց մէջ 90 մանէթն այնպէս բաժանեցին, որ մեծ եղբօր ստացած իւրաքանչիւր 6 մանէթի փո-

խանակ միջնակ եղբորը 5 մանէթ էր հասնում, իսկ փոքրին — 4: Բայց յետոյ մեծ եղբայրն էլ իւր մասը փոքրերին տուեց, որոնք դորան էլ հաւասար բաժանեցին: Փոքր եղբայրներից իւրաքանչիւրը որքան փող ունեցաւ:

634. Երեք շտեմարանում 92 չետվերիկ ցորեն կայ. -- երրորդի մէջ երկրորդից 15 չետվերիկով աւելի է, իսկ երկրորդումը, -- առաջինից 3 անգամ աւելի: Իւրաքանչիւր շտեմարանի մէջ որքան ցորեն կայ:

635. Գիւղացին 3 ցանկապատ նորոգելու համար 96 ձող գործածեց. առաջին ցանկապատի համար՝ երկրորդից 7 անգամ աւելի գնաց, իսկ երրորդի համար -- առաջին երկուսից 2 անգամ պակաս: Իւրաքանչիւր ցանկապատի համար քանի՞ ձող գնաց:

636. Կազմարարին երկու տետրակ պատուէր տուեցին մէկը 48 թերթանի, իսկ միւսը -- 80. առաջին տետրակի թղթի և կաղմի համար նորան 27 կոպէկ վճարեցին, իսկ երկրորդի համար -- 35 կոպէկ: Իւրաքանչիւր տետրակի կաղմը որքան արժէր, եթէ որ կաղմը միւսին գնի և թուղթն էլ միւսին արժողութեան էր:

637. Զրհորից միաժամանակ երկու ջրհանով 5 ժամ ջուր էին քաշում. առաջին ջրհանով մի ժամում երկրորդից 2 տակառ աւելի էին քաշում: Երկրորդ ջրհանով մի ժամում որքան ջուր էին հանում, եթէ որ ընդամենը 70 տակառ ջուր հանեցին:

638. Մի սպայ և մի աստիճանաւոր միաժամանակ երկու բաղաճներից ճանապարհ ընկան միմեանց հանդէպ և պատահեցան 4 ժամից յետոյ սպայն մի ժամում աստիճանաւորից 3 վերստ աւելի էր գնում: Աստիճանաւորը մի ժամում քանի՞ վերստ էր գնում, եթէ որ բաղաճների միջի տարածութիւնը 84 վերստ է:

639. Ես մտքումս մի թիւ պահեցի. նորան աւելացրի 3, հանեցի (ստացած գումարից) 4, բազմապատկեցի (ստացած տարբերութիւնը) 5-ով, բաժանեցի (ստացած արտադրեալը) 6-ով և ստացայ 10: Մտքումս ի՞նչ թիւ էի պահել:

640. Մտքումս մի թիւ պահեցի, դորանից հանեցի 5, աւելացրի (ստացած տարբերութեանը) 7, բազմապատկեցի (ստացած

գումարը) 9-ով, բաժանեցի (ստացած արտադրեալը) 11-ով և ստացայ 9: Ի՞նչ թիւ էի պահել մտքումս:

641. Մտքումս մի թիւ պահեցի, նորան բազմապատկեցի 12-ով, աւելացրի (ստացած արտադրեալին) 25, հանեցի (ստացած գումարից) 37, բաժանեցի (ստացած տարբերութիւնը) 8-ով և ստացայ 6: Ես մտքումս ի՞նչ թիւ էի պահել:

642. Մտքումս մի թիւ պահեցի, նորան բաժանեցի 17-ով, աւելացրի (ստացած քանորդին) 28, հանեցի (ստացած գումարից) 19, բազմապատկեցի (ստացած տարբերութիւնը) 5-ով և ստացայ 65: Ես մտքումս ի՞նչ թիւ էի պահել:

643. Մտքումս մի թիւ պահեցի, բազմապատկեցի նորան 13-ով, աւելացրի 14, բաժանեցի 6-ով, հանեցի 9 և ստացայ 2: Ես ի՞նչ թիւ էի պահել մտքումս:

644. Ես մտքումս մի թիւ պահեցի, նորան բաժանեցի 19-ով, աւելացրի 7, բազմապատկեցի 7-ով, հանեցի 57 և ստացայ 27: Ի՞նչ թիւ էի մտքումս պահել:

645. Մտքումս մի թիւ պահեցի, նորանից հանեցի 34, բազմապատկեցի 5-ով, աւելացրի 5, բաժանեցի 5-ով և ստացայ 12: Ես ի՞նչ թիւ էի մտքումս պահել:

646. Մտքումս մի թիւ պահեցի, նորան բազմապատկեցի 4-ով, հանեցի 28, աւելացրի 24, բաժանեցի 16-ով և ստացայ 6: Ես ի՞նչ թիւ էի մտքումս պահել:

647. Ես մտքումս մի թիւ պահեցի, նորան աւելացրի 18, բազմապատկեցի 3-ով, բաժանեցի 9-ով, հանեցի 5 և ստացայ 4: Ի՞նչ թիւ էի մտքումս պահել:

648. Մտքումս մի թիւ պահեցի, նորան բաժանեցի 3-ով, հանեցի 11, բազմապատկեցի 5-ով, աւելացրի 7 և ստացայ 97: Ես մտքումս ի՞նչ թիւ էի պահել:

ԱՄԵՆԱՀԱՍՈՐԱԿ ԿՈՏՈՐԱԿՆԵՐ:

649. Մի արշին չիթը 12 կոպէկ արժէ: Որքան կ'արժենայ կէս արշինը:

650. Մի փութ ալիւրից 52 գրուանքայ հաց է դուրս գալիս: Որքան հաց դուրս կը գայ բաւորի փիթից:

651. Մերենայի անիւը կէս ժամում 36 պտոյտ է անում: Քանի՞ պտոյտ կանէ մի ժամում:

652. Մի չեռվերիկ ցորենի ութերորդ մասից՝ աղաչիս՝ 5 գրուանքայ ալիւր է ստացւում: Որքան ալիւր կ'ստացուի մի չեռվերիկից:

653. Երեք քառորդ արշինը քանի՞ վերշոկ է:

654. Հինգ ութերորդ արշինը քանի՞ վերշոկ է:

655. Երեք քառորդ գրուանքան քանի՞ մսխալ է:

656. Եօթը տասներորդ մանէթը քանի՞ կոպէկ է:

657. Երեք քառորդ մանէթը քանի՞ կոպէկ է:

658. Երկաթուղու գնացքը մի ժամում 28 վերստ է կտրում: Նա քանի՞ վերստ կը կտրէ երեք քառորդ ժամում:

659. 24 մեղրամոմը մի գրուանքայ է քաշում: Հինգ ութերորդ գրուանքան քանի՞ այգպիսի մոմեր կ'ունենայ:

660. Գտնել 45-ի չորս հինգերորդ մասը:

661. Գտնել 48-ի հինգ—վեցերորդը:

662. Գտնել 72-ի եօթը տասներկու երրորդը:

663. Երեք քառորդ գրուանքայ ձէթը 21 կոպէկ արժէ: Ինչքան արժէ քառորդ գրուանքան և յետոյ էլ մի գրուանքան:

664. Հինգ ութերորդ չեռվերիկ սիսեռը 25 գրուանքայ է քաշում: Որքան կը քաշէ մի չեռվերիկը: Որքան կը քաշէ 2 չեռվերիկը:

665. Երեք քառորդ արշին բանուածքը 15 կոպէկ արժէ: Որքան արժէ երեք արշինը:

666. Գտնել այն թիւը, որի $\frac{2}{3}$ -ը 30 է:

667. Գտնել այն թիւը, որի $\frac{5}{6}$ -ը 35 է:

668. Գտնել այն թիւը, որի $\frac{7}{12}$ -ը 49 է:

669. Գիւղացին 15 մանէթ ունէր. այդ փողի $\frac{1}{4}$ -ով նա մի վերնազգեստ գնեց: Վերնազգեստի համար ո՞րքան վճարեց:

670. Մի գիւղացի իւր ցանած հողից 36 չեռվերիկ կարտոֆիլ հանեց. այդ կարտոֆիլի $\frac{1}{9}$ -ը նա սերմնացուի համար պահեց: Սերմնացուի համար պահածը որքան կարտոֆիլ էր:

671. Ատաղձագործը իւր աշխատանքի վարձ $1\frac{1}{2}$ մանէթ ստացաւ. այդ փողի կէսը նա ճաշի վարձ տուեց: Ճաշի համար ո՞րքան վճարեց:

672. Մի երեսայ պարանը երկու կտոր արեց. մի մասը դուրս եկաւ $\frac{1}{2}$ արշին, իսկ միւսը $\frac{1}{4}$: Պարանը ի՞նչ երկարութիւն ունէր:

673. Իւղամանի մէջ $\frac{1}{2}$ գրուանքայ իւղ կար. նորանից $\frac{1}{4}$ գրուանքայ վերցրին: Որքան իւղ մնաց իւղամանում:

674. Մի գաւազանի երկարութիւն $1\frac{1}{4}$ արշին է, իսկ միւսինը $\frac{3}{4}$: Առաջին գաւազանը երկրորդից որքանով է երկար:

675. Աշակերտը դասի ժամանակ $\frac{1}{4}$ ժամ կարգաց, $\frac{1}{2}$ ժ. խնդիր լուծեց, իսկ մնացած ժամանակն էլ թելագորութեամբ գրութիւն արեց: Նա որքան ժամանակ թելագորութեամբ գրեց, եթէ որ դասը մի ժամ տւեց:

676. Գիւղացին առաջ $\frac{1}{4}$ գրուանքայ թէյ գնեց, իսկ յետոյ— $\frac{1}{8}$ գրուանքայ: Նա որքան թէյ գնեց:

677. Գիւղացին մի ջուալի մէջ $3\frac{3}{4}$ չեռվերիկ ցորեն ածեց, իսկ միւսի մէջ $3\frac{1}{2}$ չեռվերիկ: Նա երկու ջուալի մէջ որքան ցորեն ածեց:

678. Նախասենեակի քառորդ երկարութիւնը $1\frac{1}{3}$ սաժէն է: Ի՞նչ երկարութիւն ունի նախասենեակը:

679. Պաշարի համար վերցրած ալիւրի հինգերորդ մասը $3\frac{1}{4}$ գրուանքայ է: Բոլոր պահեստի ալիւրը ո՞րքան է:

680. $10\frac{1}{2}$ արշին կտաւը հաւասար կերպով երկու շապկի համար գործածեցին: Իւրաքանչիւր շապկին ինչքան կտաւ գնաց:

681. $\frac{1}{2}$ գրուանքայ թէյը քանի՞ օր կը բաւականանայ, եթէ որ օրէնը $\frac{1}{16}$ գրուանքայ գործածեն:

682. Արհեստաւորը $\frac{1}{2}$ գրուանքայ արծաթից հաւասար քաշով 8 գդալ շինեց: Իւրաքանչիւր գդալ որքան է քաշում:

683. 5 գրուանքայ բրդից քանի՞ ղոյգ դուլայ դուրս եկաւ, եթէ որ իւրաքանչիւր ղոյգի համար $\frac{1}{3}$ գրուանքայ բուրդ գնաց:

684. 30 արշին բաթանից քանի՞ սաւան դուրս եկաւ, եթէ որ ամեն մի սաւանի համար $2\frac{1}{2}$ արշին բաթան գնաց:

685. Ուսուցիչը 3 դիւթին գրիչ գնեց, ամեն մի գրիչը $\frac{1}{4}$ կոպէկով: Նա բոլոր գրիչներին ո՞րքան վճարեց:

686. Երկու գրուանքայ աղը 5 կոպէկ արժէ: Ո՞րքան կարժենայ 7 գրուանքան:

687. Երկու արշին ժապաւենը 3 մանէթ արժէ: Որքան կ'արժենայ 5 արշինը:

688. $6\frac{3}{8}$ գրուանքայ մանածը հաւասար կարժեր արին, իւրաքանչիւրը $\frac{1}{8}$ գրուանքայ ծանրութեամբ: Ընդամենը քանի՞ կարժ դուրս եկաւ:

689. Ուսուցիչը մի գիրք $1\frac{1}{2}$ մանէթով գնեց, իսկ միւսը՝ $2\frac{1}{4}$ մանէթով և գրավաճառին տուեց մի հատ տասը մանէթանոց: Նա որքան փող յետ ստացաւ:

690. Մեծ քոյրը $3\frac{3}{4}$ գրուանքայ թել մանեց, իսկ փոքրը — $\frac{3}{8}$: Երկու քոյրը միասին որքան թել մանեցին:

691. Մի գրուանքայ տաւարի միւր $12\frac{1}{2}$ կոպէկ արժէ: Որքան արժէ 7 գրուանքան:

692. $12\frac{1}{2}$ գրուանքայ հացը հաւասարապէս 4 բանուորներին բաժանեցին: Ամեն մի բանուոր որքան հաց ստացաւ բաժին:

693. Կառապանը իւր ձիանների համար 4 օրում հաւասար կերպով $18\frac{1}{2}$ չեւփերիկ գարի գործածեց: Նա օրէնը ինչքան գարի էր տալիս ձիաններին:

694. Պաստառագործը երկու գահաւորակ ծածկելու համար հաւասարապէս $25\frac{3}{4}$ արշին պաստառ գործածեց: Իւրաքանչիւր գահաւորակի համար որքան պաստառ գնաց:

695. Ատաղձագործը $\frac{3}{4}$ սաժէն երկարութիւն ունեցող տախտակը 4 հաւասար մասն արեց: Իւրաքանչիւր մասն ինչ երկարութեան դուրս եկաւ:

696. Ցանտիկինը $\frac{3}{4}$ գրուանքայ բրինձ ունէր, դորա կէսը նա փլաւի համար գործածեց: Որքան բրինձ գնաց փլաւին:

697. Գիւղացին մի ձի գնեց $36\frac{1}{4}$ մանէթով, իսկ մի կով էլ՝ $24\frac{1}{2}$ մանէթով: 2ին կովից որքանով թանգ եղաւ:

698. Բեռնակիր նաւը 24 ըրպէում ինչքան տարածութիւն անց կրկնայ, եթէ որ նա մի ըրպէում $\frac{3}{4}$ սաժէն է գնում:

699. Մի տանտիկին $\frac{1}{2}$ գրուանքայ մեղր գնեց, իսկ միւսը՝ $\frac{3}{4}$ գրուանքայ: Նոցանից ո՞րը մեղրի համար աւելի վճարեց և քանի՞ կոպէնով աւելի, եթէ որ մեղրի գրուանքան 32 կոպ. արժէ:

700. Սեղանի վրայ 64 հատ աղօթագրքեր և այլբնարաններ կան դարձած. այլբնարանների թիւը բոլոր գրքերի $\frac{3}{16}$ մասն է կազմում: Սեղանի վրայ ո՞ր գրքերն են աւելի և այն էլ որքանով աւելի:

701. Գտնել 20 ի $\frac{1}{6}$ մասը. գտնել 32 ի $\frac{1}{5}$ մասը:

702. Շոգենաւի համար $\frac{3}{4}$ ժամում 30 փութ քարածուխ է այրւում: Ո՞րքան քարածուխ կայրուի $2\frac{1}{2}$ ժամում:

703. Մի աշակերտ $\frac{5}{8}$ արշին երկարութիւն ունեցող փայտը բոլոր դասատան երկարութեամբ 20 անգամ տարաւ: Գասատունը ինչ երկարութիւն ունի:

704. Երեք մշակ 96 խուրձ ցորեն հնձեցին. առաջինը բոլոր խրձների $\frac{1}{3}$ մասը հնձեց, երկրորդը՝ առաջինից երկու անգամ պակաս: Երրորդ հնձողը քանի՞ խուրձ հնձեց:

705. Մի գիւղացի կին իւր բոլոր ունեցած սերը երեք գնողի վրայ ծախեց. առաջին երկուսից — իւրաքանչիւրին $2\frac{3}{8}$ գրուանքայ տուեց, իսկ երրորդին — $2\frac{1}{2}$ գրուանքայ: Գիւղացի կինը ինչքան սեր ունէր:

706. Մի գիւղացի կին 4 գնողի վրայ ձուաններ ծախեց. ամեն մէկին $1\frac{1}{2}$ տասնեակ տուեց, և իւրաքանչիւր հինգ ձուի համար $7\frac{1}{2}$ կոպէկ ստացաւ: Նա բոլոր ձուանը որքանով ծախեց:

707. Գիւղացին իւր պարտքի $\frac{3}{8}$ մասը, որ 42 մանէթ էր, վճարեց: Նա դարձեալ որքան պարտք ունի:

708. Տակառագործը 80 օղ ունէր, բոլոր օղերի $\frac{5}{16}$ մասը նա տակառների և $\frac{3}{8}$ մասը կիսատակառների վրայ ամրացրեց: Նորա մօտ դարձեալ քանի՞ օղ մնաց:

709. Արհեստաւորը 15 հատ պղնձեայ աշտանակներ շինեց, իւրաքանչիւր 2 աշտանակի համար նա 3 գրուանքայ պղինձ գործածեց: Բոլոր աշտանակների համար որքան պղինձ գնաց:

710. Մի գիւղացի 6 արտ ցորեն ցանեց, իւրաքանչիւրում $17\frac{7}{8}$ չեւփերիկ: Նա ընդամենը ինչքան ցորեն ցանեց:

711. Գերձակը $7\frac{1}{2}$ արշին մահուդից բաճկոններ կարեց. իւրաքանչիւր բաճկոնին $\frac{3}{4}$ արշին մահուդ գնաց: Նա քանի՞ բաճկոն կարեց:

712. Գործարանատէրը երկու օրով 18 տղամարդ և 9 էլ կին մշակ վարձեց. ամեն մի տղամարդուն օրէնը $1\frac{1}{2}$ մանէթ էր տալիս, իսկ կիներմատին — $\frac{3}{4}$ մանէթ: Նա բոլոր մշակներին որքան փող պէտք է տար:

713. 50 գրուանքայ նաւթը հաւասար կերպով 16 լապտերի մէջ է ածած: Ո՞րքան նաւթ կայ 5 լապտերում:

714. Գարբինը մի երկաթի կտոր ունէր, որը 24 գրուան-

քայ էր քաշում. այդ երկաթի $\frac{3}{4}$ մասից օղակներ շինեց: Նա օղակների վերայ ինչքան երկաթ գործ դրեց:

715. Ջրաղացպանի մօտ 20 չետվերիկ ցորեն բերին աղալու. նա այդ ցորենի $\frac{5}{8}$ մասը աղաց: Որքան էր աղացած ցորենը:

716. Վաճառականը երկաթուղիով 2 անգամ ապրանք ուղարկեց և տանելու համար փոխն $\frac{1}{4}$ մանէթ վճարեց: Նա ընդամենը քանի՞ փութ ապրանք ուղարկեց, եթէ որ առաջին անգամ ապրանք տանելու համար 14 մանէթ վճարեց, իսկ երկրորդ անգամ $9\frac{1}{2}$ մանէթ:

717. Մի գիւղացի կին $47\frac{3}{8}$ արշին հորագործ շալ գործեց, իսկ միւսը՝ նորանից $19\frac{1}{2}$ արշին պակաս: Երկրորդ կինը որքան շալ գործեց:

718. Երկու գիւղից երկու կարաւան միւսնոյն ճանապարհով միմեանց հանգէպ դուրս եկան և 6 ժամից յետոյ միմեանց պատահեցան. մէկ կարաւանը մի ժամում $3\frac{3}{4}$ վերստ էր կտրում, իսկ միւսը — $4\frac{1}{2}$ վերստ: Այդ գիւղերի միջի տարածութիւնը քանի՞ վերստ էր:

719. 28 մէկը $\frac{7}{8}$ գրուանքայ է քաշում: Քանի՞ մէկ դուրս կը գալ $\frac{1}{2}$ գրուանքայից:

720. $\frac{3}{4}$ գրուանքայ պանիրը 45 կոպէկ արժէ: Ինչքան պէտք է վճարել $1\frac{1}{2}$ գրուանքայ պանիր համար:

721. Մի արշին մահուկը $2\frac{1}{2}$ մանէթ արժէ: Որքան կ'արժենայ $6\frac{1}{2}$ արշինը:

722. Գործարանից մինչև իջևան բռնած տարածութեան $\frac{3}{4}$ մասը $1\frac{1}{2}$ վերստ է: Գործարանը իջևանից ինչ հեռավորութեան վրայ է գտնուում:

723. Ճոթավաճառը հաւասար երկարութեամբ 5 կտոր չիթ ունի: Նորա ունեցած չիթը ինչքան է, եթէ որ առաջին երկու կտորները $37\frac{1}{2}$ արշին երկարութիւն ունին:

724. $\frac{3}{5}$ փութ պղնձից 30 մանէթ փող է ձուլուում: Քանի՞ մանէթի փող կը ձուլուի $1\frac{1}{2}$ փութ պղնձից:

725. $2\frac{1}{2}$ արշին երկարութիւն ունեցող երիզի $\frac{1}{4}$ մասը կտրեցին: Ինչ երկարութեան կտոր կտրուեցաւ:

726. Գտնել 10 ի $\frac{2}{3}$ -ը. գտնել 15-ի $\frac{5}{6}$ -ը:

727. Վաճառականը մէկ իւղամանից $3\frac{1}{2}$ փութ իւղ ծախեց, իսկ միւսից $1\frac{1}{4}$ փութ աւելի: Նա բոլոր ծախած իւղի հա-

մար որքան փող ստացաւ, եթէ որ մի փոխից 10 մանէթ վերցրեց:

728. Մի ուսուցիչ երկու հիւսնի պատուիրեց, որ բանոններ շինեն. մէկը բոլոր պատուէր տուածի $\frac{7}{10}$ մասը շինեց, իսկ միւսը՝ մնացած 18 բանոնը: Ուսուցիչը քանի՞ բանոն պատուիրեց շինելու:

729. Մի մշակ բանջարանոցի բոլոր ածուների $\frac{7}{12}$ մասը փորեց և դարձեալ 35 ածու մնաց: Ընդամենը քանի՞ ածու կար:

730. Երկու գիւղում հաւասար թուով գիւղացիներ կային, առաջին գիւղից աշխատանքի գնաց բոլոր գիւղացիների $\frac{3}{4}$ մասը, իսկ երկրորդից — $\frac{1}{2}$ -ը: Իւրաքանչիւր գիւղում քանի՞ գիւղացի կար, եթէ որ առաջինից 17 մարդ աւելի գնաց, քան թէ երկրորդից:

731. Մի երեխայ եղբօրը տուեց իւր ընկոյզների $\frac{1}{2}$, իսկ քրոջը — $\frac{3}{16}$ մասը և դարձեալ իւր մօտ 10 ընկոյզ մնաց: Երեխան քանի՞ ընկոյզ ունէր:

732. Գտնել այն թիւը, որի $\frac{3}{4}$ մասը $1\frac{1}{8}$ է:

733. Գտնել այն թիւը, որի $\frac{5}{6}$ մասը $3\frac{1}{3}$ է:

734. Խանութպանը ալիւրի գրուանքան $\frac{4}{5}$ կոպէկով է ծախում: Նա $\frac{1}{2}$ փութ ալիւր ծախելով՝ որչափ օգուտ կը ստանայ, եթէ որ ալիւրի գրուանքան նորան $3\frac{3}{4}$ կոպէկ է նստում:

735. Գտնել այն թիւը, որի $\frac{5}{8}$ մասը $2\frac{1}{12}$ է:

736. $2\frac{1}{2}$ գրուանքայ քաշ ունեցող դատարկ շշի մէջ՝ գրուանքան 6 կոպէկանոց՝ նաւթ ածեցին: Շշի մէջ ածած նաւթը որքան արժէ, եթէ որ շիշը նաւթի հետ միասին $10\frac{1}{4}$ գրուանքայ է քաշում:

737. Գտնել $3\frac{1}{2}$ -ի $\frac{1}{5}$ մասը. գտնել $13\frac{1}{2}$ -ի $\frac{1}{6}$ մասը:

738. Տանտիկինը իւր փողերի $\frac{1}{2}$ -ը սպառն և $\frac{5}{16}$ -ն էլ մոմ գնելու համար ծախսեց: Նա որքան փող ունէր, եթէ որ սպառնի համար մոմից 18 կոպէկ աւելի տուեց:

739. Տասն ածուի մէջ վարունգ ցանելու համար $\frac{8}{9}$ գրուանքայ սերմ է հարկաւոր: Քանի՞ նոյնպիսի ածու կարելի է ցանել, եթէ որ $1\frac{1}{2}$ գրուանքայ սերմ լինի:

740. Երեք բաւորդի $\frac{3}{4}$ -ը միասին ո՞ր մասն է կազմում:

741. Մի շտեմարանում $26\frac{1}{4}$ չետվերիկ ցորեն կար. այնտեղ դարձեալ 5 ջուալ ցորեն ածեցին, որից իւրաքանչիւրը պարու- նակում էր $6\frac{1}{2}$ չետվերիկ և էլի 7 ջուալ՝ ամեն մէկը $5\frac{3}{4}$

չեալերիկով: Հետեւանի մէջ ընդամենը որքան ցորեն եղաւ:

742. Վարպետը երկու կապոց երկաթի լար ունէր. մէկի մէջ 6 արշին կար, իսկ միւսում՝ $1\frac{1}{2}$ արշին պակաս: Բոլոր լարից նա գործելու ասեղներ շինեց, իւրաքանչիւրը $\frac{3}{8}$ արշին երկարութեամբ: Նա քանի՞ ասեղ շինեց:

743. Գերձակը երեք կտոր մահուդ ունէր. մէկը $10\frac{5}{8}$ արշին, միւսը — $12\frac{3}{4}$, իսկ երրորդը՝ $8\frac{1}{2}$ արշին. բոլոր մահուդը նա հաւասարապէս 15 սերթուկի վրայ գործ դրեց: Իւրաքանչիւր սերթուկին որքան մահուդ գնաց:

744. Մի ջրաղացի մէջ առաջին տեսակ ցորենից աղացին 6 չեալերա, իսկ երկրորդից՝ 4 չեալերա. առաջին տեսակ ցորենի չեալերաը $8\frac{1}{4}$ փութ ալիւր տուեց, իսկ երկրորդինը՝ $7\frac{1}{8}$ փութ: Ընդամենը քանի՞ փութ ալիւր աղացին:

745. Պատառագործը $2\frac{1}{2}$ դիւթին աթոռներ ծածկեց պատառով. 18 աթոռներից իւրաքանչիւրին գնաց $\frac{3}{4}$ արշին, իսկ ձնացածներից իւրաքանչիւրին — $\frac{1}{8}$ արշին: Նա բոլոր աթոռների համար որքան կտոր գործածեց:

746. Մէկուկէս փութ կտաւահատից $12\frac{3}{4}$ գրուանքայ ձէթ է դուրս գալիս: Ո՞րքան ձէթ կ'ստացուի 4 չեալերիկ կտաւահատից, եթէ որ մի չեալերիկ սերմը $1\frac{1}{8}$ փութ է քաշում:

747. Մեղուաբոյժը առաջին փեթակից $24\frac{3}{8}$ գրուանքայ մեղը հանեց, երկրորդից — $27\frac{1}{2}$ և երրորդից՝ մի քանի գրուանքայ. բոլոր մեղըը նա 5 մեղրամանում դարսեց, ամեն մէկում $15\frac{1}{2}$ գրուանքայ: Մեղուաբոյժը երրորդ փեթակից ի՞նչքան մեղը հանեց:

748. Գարին 2 շտեմարան էր ածած. երբոր առաջինի մէջ դարձեալ $15\frac{1}{2}$ չեալերիկ ածեցին, իսկ երկրորդի մէջ — $23\frac{3}{4}$ չեալերիկ, այն ժամանակ նոցա միջի գարին հաւասար եղաւ, ընդամենը $83\frac{1}{2}$ չեալերիկ: Առաջ իւրաքանչիւր շտեմարանում որքան գարի կար:

749. Մի աղջիկ 8 օրում 28 արշին ասղնագործ հիւսուածք (հարշեայ) է գործում, միւսը 10 օրում — $32\frac{1}{2}$ արշին, երրորդը՝ 12 օրում — $43\frac{1}{2}$ արշին: Այդ աղջկերբը որքան հիւսուածք կը գործեն, եթէ որ միասին 4 օր աշխատեն:

750. Գիւղացին տօնավաճառ բերած լծները 3 օրում ծախեց՝ առաջին օրը — բոլորի $\frac{5}{12}$ մասը, իսկ երկրորդ օրը՝ $\frac{1}{3}$ մասը:

նա երրորդ օրը քանի՞ լուծ ծախեց, եթէ որ առաջին երկու օրուայ ծախածը 36 լուծն է:

751. Մի դերձակ կին միատեսակ գնով 2 կտոր երկղ գնեց. առաջին կտորում $17\frac{1}{2}$ արշին կար, իսկ երկրորդում — $25\frac{3}{4}$: Իւրաքանչիւր կտորին նա որքան վճարեց, եթէ որ երկրորդ կտորը առաջինից $16\frac{1}{2}$ կոպէկ թանգ նստեց նորան:

752. Մէկ վաճառական միւսին $8\frac{1}{2}$ արշին մահուդ տուեց, արշինը $2\frac{1}{2}$ մանէթ արժողութեամբ և փոխարէնը միքանի գըրուանքայ թէյ ստացաւ, գրուանքան $2\frac{1}{4}$ մանէթանոց, և էլի $7\frac{3}{4}$ մանէթ փող: Նա քանի՞ գրուանքայ թէյ ստացաւ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԲԱԺԻՆ

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՍՆԵԿԻ ԹՈՒՆԵՐՈՎ:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ

Ա.

1.	1+1=	2+1=	4+2=	7+1=	9+1=	5+2=
	2+1=	2+2=	5+2=	5+1=	6+1=	7+2=
	3+1=	3+1=	6+1=	2+2=	6+2=	8+1=
	4+1=	3+2=	6+2=	3+2=	3+1=	8+2=
	5+1=	4+2=	7+1=	4+2=	3+2=	2+2=
	6+1=	4+1=	7+2=	5+2=	5+1=	1+2=
	7+1=	1+1=	8+1=	6+2=	7+1=	6+1=
	8+1=	1+2=	8+2=	7+2=	8+2=	6+2=
	9+1=	5+1=	3+2=	8+2=	4+2=	7+1=
	8+2=	3+2=	6+2=	5+2=	4+1=	6+1=
	7+2=	9+1=	8+1=			

Բ.

2.	1+3=	6+3=	5+3=	3+1=	3+2=	2+2=
	2+3=	5+2=	5+1=	5+2=	5+3=	2+3=

3+3=	5+3=	7+3=	2+3=	3+3=	3+2=
4+3=	1+2=	7+2=	4+2=	7+3=	3+3=
5+3=	1+3=	7+1=	4+3=	2+2=	4+2=
6+3=	2+2=	8+2=	5+3=	3+1=	4+1=
7+3=	2+3=	8+1=	7+2=	1+2=	4+3=
7+2=	4+2=	3+3=	6+3=	1+3=	5+1=
6+2=	4+3=	4+1=	6+2=	6+1=	5+3=
5+2=	6+2=	6+3=	7+2=	7+3=	8+1=
8+2=	9+1=	7+1=			

Գ.

3.	1+4=	2+4=	4+4=	5+2=	2+1=	5+1=
	2+4=	3+3=	5+4=	9+1=	2+2=	5+2=
	3+4=	4+3=	6+1=	7+1=	3+1=	5+4=
	4+4=	5+3=	6+2=	7+2=	3+2=	5+3=
	5+4=	6+3=	4+1=	8+2=	3+4=	6+4=
	6+4=	7+3=	4+2=	7+3=	4+4=	6+2=
	1+2=	5+4=	4+3=	3+3=	4+1=	6+3=
	2+3=	8+2=	3+4=	5+4=	4+2=	6+1=
	2+2=	8+1=	5+1=	5+3=	4+3=	7+2=
	7+3=	3+1=	8+2=	9+1=	2+4=	7+1=
	5+4=	4+3=	5+1=			

Դ.

4.	1+5=	5+5=	6+4=	3+5=	7+1=	8+1=
	2+5=	4+1=	3+4=	5+4=	4+4=	7+2=
	3+5=	2+4=	4+4=	4+3=	4+5=	7+3=
	4+5=	3+1=	4+2=	6+3=	5+4=	6+4=
	5+5=	1+3=	3+5=	6+2=	5+2=	6+3=
	5+1=	4+5=	5+3=	8+1=	3+5=	6+2=
	5+2=	5+4=	4+3=	9+1=	2+5=	5+2=
	5+3=	5+1=	5+2=	7+2=	6+1=	1+8=
	5+4=	5+2=	4+2=	8+2=	1+5=	1+9=

$$\begin{array}{cccccc} 2+3= & 2+4= & 2+5= & 3+5= & 5+5= & 4+5= \\ 3+3= & 4+4= & 2+2= & & & \end{array}$$

б.

$$\begin{array}{ccccc} 5. & 6+2= & 2+2= & 3+5= & 7+2= & 2+3= \\ & 2+6= & 5+1= & 2+5= & 3+6= & 6+3= \\ & 6+3= & 1+5= & 5+4= & 8+2= & 4+3= \\ & 6+4= & 4+2= & 4+3= & 7+1= & 4+5= \\ & 2+5= & 2+4= & 5+3= & 4+6= & 1+4= \\ & 5+2= & 1+6= & 2+3= & 8+1= & 1+6= \\ & 4+5= & 2+6= & 3+2= & 9+1= & 7+2= \\ & 4+4= & 3+6= & 6+3= & 2+6= & 3+6= \\ & 3+3= & 4+6= & 2+1= & 7+3= & 5+5= \end{array}$$

2.

$$\begin{array}{ccccc} 6. & 1+7= & 1+8= & 1+9= & 3+7= & 8+1= \\ & 2+7= & 2+8= & 9+1= & 2+2= & 3+2= \\ & 3+7= & 8+1= & 5+4= & 6+3= & 1+6= \\ & 7+1= & 8+2= & 5+5= & 3+3= & 6+3= \\ & 7+2= & 3+7= & 6+4= & 9+1= & 1+8= \\ & 7+3= & 4+4= & 7+1= & 8+2= & 2+5= \\ & 5+2= & 4+6= & 8+2= & 8+1= & 1+2= \\ & 1+6= & 4+5= & 5+3= & 1+9= & 3+5= \\ & 6+4= & 2+7= & 2+8= & 5+4= & 4+2= \\ & 1+4= & 4+3= & 5+5= & 1+9= & \\ & 2+3= & 5+3= & 6+4= & 2+8= & \\ & 3+6= & 2+4= & 8+2= & 3+7= & \\ & 1+5= & 6+2= & 1+9= & 4+6= & \\ & 7+2= & 2+7= & 7+3= & 5+5= & \\ & 1+3= & 3+4= & 6+3= & 6+4= & \\ & 2+6= & 5+2= & 4+6= & 7+3= & \\ & 4+5= & 5+4= & 3+7= & 8+2= & \\ & 1+7= & 9+1= & 2+8= & 9+1= & \end{array}$$

з б н о п р в:

л.

$$\begin{array}{cccccc} 7. & 2-1= & 6-2= & 4-1= & 6-2= & 4-2= \\ & 3-1= & 2-2= & 9-2= & 6-1= & 3-2= \\ & 4-1= & 3-1= & 8-2= & 7-2= & 2-1= \\ & 5-1= & 4-2= & 7-2= & 7-1= & 5-2= \\ & 6-1= & 5-1= & 6-2= & 8-2= & 7-1= \\ & 7-1= & 6-2= & 5-2= & 8-1= & 8-2= \\ & 8-1= & 7-2= & 4-2= & 9-2= & 1-1= \\ & 9-1= & 8-1= & 3-2= & 9-1= & 2-2= \\ & 10-1= & 9-1= & 2-2= & 5-1= & 10-2= \end{array}$$

р.

$$\begin{array}{cccccc} 8. & 10-3= & 4-2= & 9-2= & 8-1= & \\ & 3-3= & 5-1= & 9-3= & 8-2= & \\ & 4-3= & 5-2= & 7-2= & 8-3= & \\ & 5-3= & 8-2= & 7-3= & 7-3= & \\ & 6-3= & 8-1= & 5-2= & 6-1= & \\ & 7-3= & 8-3= & 6-3= & 5-1= & \\ & 8-3= & 10-1= & 6-2= & 4-2= & \\ & 9-3= & 10-2= & 6-3= & 3-3= & \\ & 10-2= & 10-3= & 7-1= & 10-3= & \\ & 4-4= & 6-1= & 8-1= & 6-2= & 4-4= \\ & 5-4= & 6-4= & 8-3= & 6-1= & 3-1= \\ & 6-4= & 5-1= & 8-4= & 5-1= & 3-2= \\ & 7-4= & 5-3= & 8-2= & 5-4= & 3-3= \\ & 8-4= & 5-4= & 7-1= & 5-2= & 4-2= \\ & 9-4= & 9-4= & 7-4= & 5-3= & 6-4= \\ & 10-4= & 9-3= & 7-3= & 4-1= & 8-4= \\ & 6-3= & 9-1= & 7-2= & 4-2= & 9-4= \\ & 6-2= & 9-2= & 6-3= & 4-3= & 5-4= \end{array}$$

9.

$$\begin{array}{llll}
 9. \quad 5-5= & 10-2= & 7-3= & 4-4= & 9-4= \\
 6-5= & 10-1= & 7-5= & 4-3= & 9-5= \\
 7-5= & 6-1= & 7-4= & 4-2= & 9-2= \\
 8-5= & 6-2= & 8-1= & 5-1= & 9-3= \\
 9-5= & 6-5= & 8-5= & 5-5= & 8-5= \\
 10-5= & 6-4= & 8-4= & 5-2= & 7-5= \\
 10-4= & 6-3= & 8-2= & 5-4= & 9-1= \\
 10-5= & 7-2= & 8-3= & 5-3= & 6-3= \\
 10-3= & 7-1= & 4-1= & 9-1= & 7-4=
 \end{array}$$

7.

$$\begin{array}{llll}
 10. \quad 6-6= & 10-5= & 8-2= & 7-1= & 5-1= & 4-4= \\
 7-6= & 10-6= & 8-3= & 7-5= & 5-3= & 3-3= \\
 8-6= & 10-4= & 8-4= & 7-6= & 7-6= & 2-2= \\
 9-6= & 10-2= & 8-1= & 6-2= & 7-4= & 1-1= \\
 10-6= & 9-2= & 8-6= & 6-4= & 5-4= & 2-1= \\
 7-5= & 9-5= & 8-5= & 6-1= & 5-5= & 9-5= \\
 3-3= & 9-4= & 7-2= & 6-3= & 4-2= & 10-6= \\
 10-1= & 9-3= & 7-4= & 6-5= & 4-3= & 8-6= \\
 10-3= & 9-6= & 7-3= & 6-6= & 4-1= & 6-2=
 \end{array}$$

6.

$$\begin{array}{llll}
 11. \quad 7-7= & 5-4= & 9-3= & 7-1= & 6-1= \\
 8-7= & 10-3= & 9-4= & 7-2= & 6-5= \\
 9-7= & 10-5= & 8-1= & 7-3= & 6-6= \\
 10-7= & 10-6= & 8-2= & 7-5= & 6-4= \\
 5-3= & 10-7= & 8-5= & 7-6= & 6-3= \\
 4-2= & 10-4= & 8-6= & 7-7= & 4-4= \\
 6-2= & 9-7= & 8-7= & 8-7= & 5-5= \\
 6-6= & 9-5= & 8-4= & 9-7= & 5-3= \\
 5-5= & 9-6= & 8-3= & &
 \end{array}$$

2.

$$\begin{array}{llll}
 12. \quad 8-8= & 3-2= & 9-4= & 9-5= & 9-6= \\
 9-8= & 5-4= & 8-7= & 8-4= & 10-3= \\
 10-8= & 7-6= & 9-8= & 7-3= & 10-5= \\
 9-9= & 4-2= & 7-5= & 6-4= & 10-7= \\
 10-9= & 8-3= & 6-3= & 8-6= & 10-4= \\
 9-1= & 6-5= & 9-7= & 7-4= & 10-8= \\
 10-9= & 4-3= & 5-3= & 9-2= & 10-9= \\
 10-8= & 5-2= & 6-2= & 8-2= & 10-10=
 \end{array}$$

ԲԱԶՄԱԳԱՏԿՈՒՄՆ:

$$\begin{array}{llll}
 13. \quad 1 \times 1= & 1 \times 5= & 1 \times 9= & 2 \times 3= & 3 \times 2= & 5 \times 1= \\
 1 \times 2= & 1 \times 6= & 1 \times 10= & 2 \times 4= & 3 \times 3= & 5 \times 2= \\
 1 \times 3= & 1 \times 7= & 2 \times 1= & 2 \times 5= & 4 \times 1= & 6 \times 1= \\
 1 \times 4= & 1 \times 8= & 2 \times 2= & 3 \times 1= & 4 \times 2= & 7 \times 1= \\
 8 \times 1= & 9 \times 1= & 10 \times 1= & 5 \times 2= & &
 \end{array}$$

ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ:

$$\begin{array}{llll}
 14. \quad 2 : 1= & 6 : 1= & 2 : 2= & 6 : 6= & 4 : 2= \\
 3 : 1= & 7 : 1= & 3 : 3= & 7 : 7= & 6 : 3= \\
 4 : 1= & 8 : 1= & 4 : 4= & 8 : 8= & 8 : 2= \\
 5 : 1= & 9 : 1= & 5 : 5= & 9 : 9= & 9 : 3= \\
 6 : 2= & 8 : 4= & 10 : 2= & 10 : 5= &
 \end{array}$$

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ԵՒ ՀԱՆՈՒՄՆ:

Ա.

$$\begin{array}{llll}
 15. \quad 3+3= & 7-3= & 6+2= & 6+2= & 10-6= & 10-8= \\
 6-3= & 5+2= & 8-2= & 8-2= & 10-4= & 8-3=
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rclclcl}
 7+2= & 7-2= & 7+3= & 8-6= & 8-2= & 6+3= \\
 9-2= & 6+3= & 10-3= & 4-3= & 5-4= & 9-3= \\
 8+2= & 9-3= & 8-3= & 7+3= & 9-4= & 9-6= \\
 10-2= & 8-2= & 2+3= & 10-3= & 9-5= & 5+5= \\
 9-3= & 5+3= & 5-2= & 10-7= & 8+2= & 10-5= \\
 4+3= & 8-3= & 5-3= & 6+4= & 10-2= & 7+3= \\
 10-7= & 6+4= & 10-6= & 8+1= & 9-8= & 7+2= \\
 10-6= & 10-3= & & & &
 \end{array}$$

f.

16.

$$\begin{array}{rclclcl}
 4+4= & 7-4= & 7+2= & 6-3= & 9-4= & 10-5= \\
 8-4= & 5+2= & 9-2= & 10-5= & 8-4= & 8+1= \\
 3+3= & 7-5= & 9-7= & 10-4= & 10-2= & 10-4= \\
 6-3= & 7-2= & 8-4= & 4+2= & 7+3= & 6-3= \\
 5+5= & 6-3= & 3+2= & 6-2= & 10-6= & 7-4= \\
 10-5= & 6+2= & 5-2= & 6-4= & 5+4= & 5+5= \\
 4-2= & 8-2= & 5-3= & 4+5= & 8-4= & 3+6= \\
 3+4= & 8-6= & 7-4= & 9-5= & 7+2= & 2+2= \\
 2+6= & 10-7= & 10-2= & 10-4= & 3+3= & 7-1= \\
 8-6= & 4+3= & & & &
 \end{array}$$

g.

17.

$$\begin{array}{rclclcl}
 9-6= & 9-4= & 6-5= & 5-2= & 4-2= & 8-8= \\
 8-4= & 10-2= & 6-2= & 5+5= & 4+6= & 6-6= \\
 7-3= & 9-5= & 6+4= & 5-3= & 4-3= & 9-9= \\
 7+3= & 10-7= & 6-1= & 4+5= & 1-1= & 4-4= \\
 6-4= & 8+2= & 5-4= & 4+3= & 2-2= & 10-10= \\
 6+4= & 6+2= & 5+2= & 4+1= & 3-3= & 6+4= \\
 8-2= & 6-3= & 5-1= & 4-1= & 5-5= & 5+5= \\
 8+2= & 6+3= & 5+4= & 4+4= & 7-7= & 7-3= \\
 3+5= & 2+2= & 2-2= & 8+2= & 8-4= & 4+5= \\
 7-2= & 5+2= & & & &
 \end{array}$$

h.

$$\begin{array}{rclclcl}
 18. & 8-3= & 5= & 7-5+4= & 7-3+6= \\
 & 10-7+ & 5= & 2+5-3= & 8-2-4= \\
 & 7+3- & 4= & 1+7-4= & 9+1-7= \\
 & 8+2-10= & & 4+4-5= & 4+3-7= \\
 & 9-3- & 4= & 5-1+5= & 5+4-8= \\
 & 6+4- & 5= & 6-2+4= & 7-5+5= \\
 & 8-4+ & 4= & 7+2-7= & 2+8-6= \\
 & 9-8+ & 8= & 3+1+5= & 4+3-2= \\
 & 6+3- & 5= & 2+5+3= & 9-5+6= \\
 & 10-8+ & 7= & 9-4-2= & 10-7+4= \\
 & 8-7+ & 7= & 10-2-3= & 5+2-4= \\
 & 5+4- & 5= & 6+7-7= & 8-6+4=
 \end{array}$$

i.

$$\begin{array}{rclclcl}
 19. & 9-5-2+5= & 4+3-6+8= & 3+3-4+5= \\
 & 9+1-5+4= & 6+2-7+5= & 8-2+3+1= \\
 & 7-3+5-3= & 5+4-3+3= & 5+3-2+4= \\
 & 6+3-5-3= & 7+3-5+4= & 9+1-8+5= \\
 & 7+2-6+3= & 10-5+3+2= & 5+5-5+3= \\
 & 2+3+5-7= & 4+4-4-4= & 10-2-3-2= \\
 & 9-1-4-2= & 3+1+4+2= & \\
 & 9-2+3-5= & 10-2-3-4= & \\
 & 10-7+5-4= & 4+5-6+2= & \\
 & 2+2+3+1= & 5-3+4-3= & \\
 & 5+2+1+2= & 6+2-5+2= & \\
 & 8-2+3-5= & 7-3+4-3= &
 \end{array}$$

j.

$$\begin{array}{rclclcl}
 20. & 2+1+4+1+2= & 7-2-3+2+4= \\
 & 4-2+7-6+5= & 6+3-5-2+7= \\
 & 6+4-8+4-3= & 10-5-3-4+2=
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 7+3-8+5-3= & 6+1-4+2+3= & \\ 9-6+3+4+5= & 8-6+4+2-8= & \\ 8-5+4+2-1= & 10-5-3+7-7= & \end{array}$$

Է.

$$\begin{array}{rcl} 21. & 8-5+2+4-7+2= & 6+2-4-2+7-5= \\ & 10-3-3+1+2-4= & 8-5+4+2-4-5= \\ & 2+5-4+6-7+8= & 6-4+6+2-5-3= \\ & 10-3-4+3+4-5= & 7-3+5-7+6+2= \\ & & 9-4-4+8+1-9= \\ & & 7+3-5-2+7-8= \\ & & 8-5+4+2-7-1= \\ & & 1+9-5-4+6+3= \end{array}$$

Ը.

$$\begin{array}{rcl} 22. & 2+4+3-6+7-4-3= & \\ & 8-5+7+4+2-3+5= & \\ & 2+3+2+3-6+5-7= & \\ & 5+3-6+2+3-4+2= & \\ & 10-2-3-4+7-6+5= & \\ & 2+3-1-4+8-6+4= & \\ & 5+1+3-4-3+8-4= & \\ & 9-2-4+5-6+5-3= & \\ & 3+2+4-6+7-5+3= & \\ & 4+3-6+8-5+4+2= & \\ & 6-3-2+7+2-4-3= & \\ & 5+3-4-2+4+3-5= & \\ & 8-5+4-2+5-6+4= & \\ & 7-5+6-5+7-8+6= & \end{array}$$

Թ.

$$\begin{array}{rcl} 23. & 2+8-6+5-7+4-3+6-7= & \\ & 7-5+4-3+6-8+2+5-4= & \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} & 5+3-6+8-1-4+3-6-7= & \\ & 9-2-3-2+8-5+4-7+3= & \\ & 4+6-9+5-3+4-2+3-6= & \\ & 10-8+4+3-7+8-5-1+3= & \\ & 8+2-5+2+2-7+4-5+7= & \\ & 3+2+4-6+7-5-1+3-5= & \\ & 7-3-2+8-6+4-5+6-2= & \\ & 4+5-7+6-5+4-3-2+4= & \\ & 6+4-5-2+7-8+5-4+3= & \\ & 5-3+6+2-9+7-5+6-7= & \\ & 8-5+6-7+5-6+4+2-6= & \\ & 4+4-3-3+5-6+8-7+5= & \end{array}$$

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԲՈՂՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ:

$$\begin{array}{rcl} 24. & 10-(6:2)= & (3 \times 3)-1= & 8:(4:2)= \\ & 5+(10:5)= & 8-(4:1)= & 9:(3:3)= \\ & 8+(9-8)= & (6:6)+3= & 6-(7-2)= \\ & 5-(7-4)= & 5+(4-3)= & 5:(5-4)= \\ & 7 \times (5-4)= & 10-(9-9)= & 6:(6-5)= \\ & 9:(6:2)= & (10-5)+4= & 7:(7-6)= \\ & 10-(8-2)= & (7-3) \times 2= & 8:(8-7)= \\ & 4+(4-2)= & (6:2) \times 3= & 9:(9-8)= \\ & (8-2)-4= & (4-1):3= & 10:(10-9)= \\ & (6-2):4= & (5-3)+2= & 1:(2-1)= \\ & (5 \times 2)-5= & (2-2)+5= & 2:(3-2)= \\ & (2 \times 4)+2= & 7+(7-7)= & 3:(4-3)= \\ & (7 \times 1)-4= & 6-(8-8)= & (4-4)+3= \\ & (5+3):2= & (6+4):5= & (7-3):4= \\ & (8-2):3= & (5+5):10= & (4+4):8= \\ & (3+3):3= & (8-3):5= & (10:2):5= \\ & (2+4):2= & 7-(2+2)= & (8+2):2= \\ & (9-4):5= & & \\ & 2+(8-2)= & 8:(9-7)= & 6-(7-5)= \\ & 9+(3-2)= & (2 \times 5)-4= & 8-(7-2)= \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 9 : (4 : 4) = & 7 - (2 \times 2) = & 4 + (10 - 5) = \\
 3 + (5 - 2) = & (9 : 3) - 2 = & 3 + (10 - 4) = \\
 9 - (4 + 2) = & 6 - (10 : 5) = & 2 \times (10 : 5) = \\
 8 - (10 - 6) = & 3 \times (4 : 2) = & 3 \times (9 : 3) = \\
 (2 + 3) \times 2 = & 10 : (6 : 3) = & 3 \times (6 : 3) = \\
 (10 - 8) \times 3 = & 9 : (6 + 3) = & (8 : 4) \times 3 = \\
 2 \times (4 - 1) = & 8 - (5 + 1) = & (10 : 5) \times 4 = \\
 3 \times (9 - 6) = & 7 - (5 - 2) = & (7 - 5) \times 3 = \\
 (5 + 3) : 4 = & 8 : (4 - 2) = & (9 : 3) + 6 = \\
 10 : (2 + 3) = & 6 : (4 : 2) = & (8 : 4) + 7 = \\
 (10 - 4) : 3 = & 9 - (5 - 2) = & (6 - 5) + 9 = \\
 25. (9 : 3) + (10 : 2) = & 49. (3 \times 1) + (4 : 2) = & \\
 26. (3 \times 2) - (7 - 5) = & 50. (3 \times 2) + (2 : 2) = & \\
 27. (6 : 3) \times (2 + 3) = & 51. (3 \times 3) - (8 - 3) = & \\
 28. (3 + 5) : (10 - 6) = & 52. (4 + 4) : (4 : 2) = & \\
 29. (9 - 5) \times (6 - 4) = & 53. (2 \times 4) : (4 - 2) = & \\
 30. (6 - 4) : (3 + 2) = & 54. (6 - 2) : (4 : 2) = & \\
 31. (10 - 4) : (9 - 7) = & 55. (3 \times 3) + (5 : 5) = & \\
 32. (3 \times 3) - (10 : 2) = & 56. (6 + 4) : (8 + 2) = & \\
 33. (8 - 2) : (4 : 2) = & 57. (5 + 5) : (9 + 1) = & \\
 34. (4 : 4) + (7 - 3) = & 58. (7 + 2) : (10 - 1) = & \\
 35. (5 - 3) + (8 - 4) = & 59. (2 \times 3) + (9 - 5) = & \\
 36. (10 : 2) : (9 - 4) = & 60. (2 \times 5) - (6 + 4) = & \\
 37. (6 : 2) - (8 : 4) = & 61. (5 + 4) - (6 + 3) = & \\
 38. (9 - 2) : (5 + 2) = & 62. (9 \times 1) - (10 : 5) = & \\
 39. (2 \times 2) : (8 - 6) = & 63. (8 \times 1) + (6 : 3) = & \\
 40. (2 \times 3) - (2 \times 1) = & 64. (5 - 4) + (8 - 2) = & \\
 41. (10 : 2) + (5 - 3) = & 65. (10 \times 1) - (5 \times 2) = & \\
 42. (7 : 7) + (8 : 8) = & 66. (7 \times 1) - (5 + 2) = & \\
 43. (9 : 9) + (10 : 10) = & 67. (4 \times 2) + (6 : 3) = & \\
 44. (2 \times 1) + (5 \times 1) = & 68. (4 \times 2) - (6 + 2) = & \\
 45. (2 \times 2) + (2 \times 3) = & 69. (2 \times 3) - (6 : 2) = & \\
 46. (2 + 3) + (2 + 2) = & 70. (4 \times 2) : (10 : 5) = & \\
 47. (2 \times 4) + (9 - 7) = & 71. (9 : 3) + (10 - 7) = & \\
 48. (2 \times 5) - (2 \times 4) = & 72. (8 : 4) + (9 - 4) = &
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll}
 73. (6 + 4) : (7 - 5) = & 81. (9 - 4) + (7 - 2) = \\
 74. (8 - 5) + (10 - 4) = & 82. (6 - 3) + (9 - 2) = \\
 75. (6 + 2) : (9 - 5) = & 83. (8 - 7) \times (4 + 3) = \\
 76. (7 + 2) - (6 - 1) = & 84. (6 - 2) \times (8 - 6) = \\
 77. (8 + 1) - (2 + 2) = & 85. (4 : 2) + (7 - 2) = \\
 78. (4 + 6) : (5 - 3) = & 86. (6 + 2) - (5 + 1) = \\
 79. (8 - 6) + (4 + 4) = & 87. (2 \times 5) - (8 : 2) + 3 = \\
 80. (6 + 2) - (3 + 4) = & 88. 8 - (2 \times 2) + (9 : 3) = \\
 & 89. (5 : 2) + (8 : 2) - (2 \times 3) = \\
 & 90. (6 : 2) - (10 : 8) + (2 \times 4) = \\
 & 91. (2 \times 2) + (10 : 5) - (8 - 5) = \\
 & 92. (4 \times 2) - (7 - 5) + (6 : 2) = \\
 & 93. (8 : 4) + (9 : 3) - (2 \times 2) = \\
 & 94. (10 - 7) + (3 \times 2) - (8 : 2) = \\
 & 95. (10 : 2) + (9 : 3) - (2 \times 2) - 2 = \\
 & 96. 9 - (4 \times 2) + (6 : 2) - (7 - 5) = \\
 & 97. (5 \times 2) - (8 : 2) - (6 : 3) + (1 \times 6) = \\
 & 98. (10 : 5) + (9 - 2) - (2 \times 2) - (9 : 3) = \\
 & 99. (3 \times 3) - (10 : 2) + (8 - 4) - (6 : 2) = \\
 100. (8 : 2) + (9 : 9) - (7 - 4) + (3 \times 2) = \\
 101. (4 : 2) + (9 : 3) - (2 \times 2) + 9 - 8 = \\
 102. (3 \times 3) - (5 + 2) - (8 : 4) - (6 : 2) =
 \end{array}$$

II. ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԻՐԵԿԻ ՏԱՄՆԵԱԿՆԵՐՈՎ.

Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Մ Ն:

$$\begin{array}{lll}
 103. 10 + 10 = & 104. 40 + 40 = & 105. 40 + 50 = \\
 20 + 10 = & 20 + 40 = & 30 + 40 = \\
 20 + 20 = & 30 + 50 = & 50 + 20 = \\
 30 + 20 = & 60 + 20 = & 80 + 10 = \\
 106. 90 + 10 = & 107. 70 + 30 = & \\
 30 + 70 = & 10 + 90 = &
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 80+20= & 60+40= \\ 40+60= & 20+80= \end{array}$$

Հ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն:

$$\begin{array}{lll} 108. 20-10= & 109. 70-30= & 110. 80-20= \\ 40-20= & 60-20= & 50-30= \\ 60-30= & 90-60= & 90-20= \\ 80-50= & 60-40= & 70-40= \\ 111. 100-10= & 112. 100-80= & \\ 100-40= & 100-20= & \\ 100-90= & 100-70= & \\ 100-30= & 100-50= & \end{array}$$

Բ Ա Ջ Մ Ա Պ Ա Տ Կ Ո Ւ Մ Ն:

$$\begin{array}{lll} 113. 10 \times 2= & 114. 10 \times 9= & 115. 30 \times 3= \\ 20 \times 3= & 30 \times 2= & 10 \times 8= \\ 10 \times 5= & 10 \times 4= & 20 \times 2= \\ 116. 10 \times 6= & 117. 50 \times 2= & \\ 20 \times 4= & 20 \times 5= & \\ 40 \times 2= & 10 \times 10= & \end{array}$$

Բ Ա Փ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն:

$$\begin{array}{lll} 118. 20 : 10= & 119. 90 : 30= & 120. 30 : 10= \\ 60 : 20= & 40 : 10= & 80 : 40= \\ 70 : 10= & 80 : 20= & 90 : 10= \\ 121. 40 : 20= & 122. 100 : 10= & 123. 20 : 2= \\ 50 : 10= & 100 : 20= & 60 : 3= \\ 60 : 30= & 100 : 50= & 90 : 9= \\ 124. 80 : 4= & 125. 70 : 7= & 126. 80 : 2= \\ 30 : 3= & 40 : 2= & 60 : 6= \\ 60 : 2= & 50 : 5= & 90 : 3= \\ 127. 40 : 4= & 100 : 2= & 100 : 5= \end{array}$$

Գ Ո Ւ Մ Ա Ր ՈՒ Մ Ն ԵՒ Հ Ա Ն ՈՒ Մ Ն:

$$\begin{array}{ll} 128. 30+20+10= & 133. 20+10+20+30= \\ 129. 10+60+30= & 134. 30+20+20+30= \\ 130. 70-20-30= & 135. 70-20-10-30= \\ 131. 90-40+20= & 136. 90-40-20-10= \\ 132. 40+30-50= & 137. 20+80-70+50= \\ 138. 60-30+40+10= & \\ 139. 20+40-50+90= & \\ 140. 30-20+30-50= & \\ 141. 100-50+20-30= & \\ 142. 100-30-40+20= & \\ 143. 30+10+20+10+20= & \\ 144. 10+20+40+20+10= & \\ 145. 80-10-10-20-30= & \\ 146. 90-20-10-30-20= & \\ 147. 20+40-30+50-60= & \\ 148. 50-30+70-60+20= & \\ 149. 70-20-30+40-30= & \\ 150. 20-40+30-70+80= & \\ 151. 20+60-50+40-10+20-30= & \\ 152. 100-40+20-60+50-30+50= & \\ 153. 10+90-50+40-30+20+20= & \\ 154. 50-30+10+60-20-40+50= & \\ 155. 20+20+40-50+70-60+30= & \\ 156. 30+70-20-40+10-30+60= & \\ 157. 80-30+40-20-50+20+30= & \\ 158. 90-60+30+20-40+50-70= & \end{array}$$

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԲՈՂՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ:

$$\begin{array}{ll} 159. 90 - (30+20)= & 162. (30+20) \times 2= \\ 160. 70 - (100-60)= & 163. (40-20) \times 5= \\ 161. (10+20) \times 3= & 164. (70-40) \times 3= \\ 165. 40 + (20 \times 3)= & 166. (30 \times 2) + 20= \end{array}$$

167. $30 + (90 : 9) =$ 168. $(60 : 6) + 70 =$
 169. $(30 + 40) : 10 =$ 170. $80 : (10 + 30) =$
 171. $90 - (20 \times 2) =$ 172. $(40 \times 2) - 50 =$
 173. $60 : (70 - 50) =$ 174. $(100 : 2) - 30 =$
 175. $70 - (90 : 3) =$ 176. $90 : (100 - 70) =$
 177. $10 \times (80 : 8) =$ 178. $100 : (10 \times 5) =$
 179. $(80 : 2) : 20 =$ 180. $(100 - 40) : 30 =$
 181. $100 : (80 : 4) =$ 182. $(100 : 5) \times 4 =$
 183. $100 - (20 + 10 + 40) =$ 184. $(20 + 10 + 20) \times 2 =$
 185. $(10 + 50 + 20) : 4 =$ 186. $(70 : 7) + (20 \times 2) =$
 187. $(100 : 2) - (100 : 5) =$ 188. $(60 : 3) + (90 - 40) =$
 189. $(40 \times 2) - (10 \times 3) =$ 190. $(40 + 20) : (90 : 3) =$
 191. $(20 \times 2) + (30 \times 2) =$ 192. $(70 - 30) + (80 - 60) =$
 193. $(80 - 50) + (80 : 8) =$ 194. $(100 - 60) - (70 : 7) =$
 195. $(90 - 20) - (20 \times 2) =$ 196. $(20 \times 3) - (100 : 2) =$
 197. $(80 : 2) + (90 : 3) =$ 198. $(70 : 7) \times (80 : 20) =$
 199. $(100 - 90) \times (100 : 50) =$
 200. $(20 + 70) : (60 - 30) =$
 201. $(50 \times 2) - (70 - 40) =$
 202. $(100 - 40) : (80 : 4) =$
 203. $(60 : 2) - (50 - 30) =$
 204. $(100 - 20) : (60 - 20) =$
 205. $(80 - 50) \times (40 : 20) =$
 206. $(20 \times 4) - (50 : 5) + 30 =$
 207. $90 - (10 \times 6) + (80 : 4) =$
 208. $(80 : 2) - 20 + (30 \times 2) =$
 209. $(70 - 40) + (100 : 2) - (10 \times 7) =$
 210. $(90 : 3) - (60 - 40) + (20 \times 4) =$
 211. $(50 - 30) + (30 \times 2) - (80 : 8) =$
 212. $(20 \times 5) - (80 : 2) + (70 - 50) =$
 213. $(100 : 2) - (90 - 60) + (10 \times 8) =$
 214. $(30 \times 3) - (70 - 30) + (80 : 8) =$
 215. $(20 \times 5) - (60 : 2) + (40 : 2) =$
 216. $(30 \times 3) - (60 : 3) - (20 + 30) =$
 217. $(10 \times 4) + (20 \times 2) - (90 : 3) =$

218. $(40 \times 2) - (60 : 2) + (50 : 5) =$
 219. $(10 \times 7) - (60 : 3) + (90 - 40) =$
 220. $(20 \times 2) + (100 : 5) - (30 : 3) =$
 221. $(90 : 3) + (40 : 2) - (10 \times 4) =$
 222. $(40 \times 2) - (30 - 10) + (100 : 10) =$
 223. $(70 - 20) - (20 \times 2) + (80 : 4) =$
 224. $(80 : 2) + (60 - 30) - (10 \times 5) =$
 225. $100 - (40 - 10) - (30 \times 2) + (40 : 4) =$
 226. $70 - (80 - 40) + (20 \times 3) - (60 : 6) =$
 227. $(10 \times 8) + (40 : 2) - 70 + (30 \times 2) =$
 228. $(100 : 2) + 30 - (20 \times 2) - (70 - 50) =$

III. ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԻՐԵՆԻ ԹՈՒՆԵՐՈՎ:

Գ Ո Ւ Ր Ն Ր Ո Ւ Ր Ն:

229. $10 + 7 =$ 230. $6 + 10 =$ 231. $24 + 20 =$
 $20 + 3 =$ $3 + 30 =$ $26 + 40 =$
 $40 + 6 =$ $4 + 20 =$ $45 + 30 =$
 $50 + 5 =$ $5 + 50 =$ $37 + 60 =$
 $60 + 8 =$ $7 + 70 =$ $44 + 50 =$
 $90 + 9 =$ $8 + 80 =$ $22 + 70 =$
 232. $20 + 24 =$ 233. $41 + 5 =$
 $50 + 32 =$ $53 + 6 =$
 $30 + 45 =$ $64 + 5 =$
 $60 + 35 =$ $71 + 3 =$
 $40 + 59 =$ $84 + 4 =$
 $70 + 28 =$ $91 + 8 =$
 234. $4 + 14 =$ 235. $11 + 11 =$ 236. $16 + 4 =$
 $1 + 27 =$ $12 + 21 =$ $23 + 7 =$
 $4 + 32 =$ $33 + 23 =$ $35 + 5 =$
 $5 + 43 =$ $45 + 32 =$ $47 + 3 =$
 $7 + 52 =$ $57 + 41 =$ $54 + 6 =$
 $3 + 61 =$ $13 + 15 =$ $68 + 2 =$
 $2 + 73 =$ $62 + 23 =$ $72 + 8 =$

$6+82=$	$51+23=$	$82+8=$
$8+81=$	$34+41=$	$41+9=$
$8+91=$	$42+57=$	$91+9=$
$237.5+15=$	$238.19+11=$	
$4+26=$	$17+23=$	
$3+37=$	$34+26=$	
$7+43=$	$22+28=$	
$6+54=$	$55+35=$	
$8+22=$	$29+31=$	
$8+72=$	$76+24=$	
$9+81=$	$44+56=$	
$2+68=$	$81+19=$	
$1+99=$	$28+72=$	
$239.9+2=$	$240.6+5=$	$241.6+8=$
$7+4=$	$8+4=$	$7+8=$
$6+6=$	$9+6=$	$5+8=$
$9+5=$	$6+7=$	$9+8=$
$8+7=$	$8+5=$	$2+9=$
$5+6=$	$7+7=$	$5+9=$
$9+3=$	$8+6=$	$7+9=$
$4+7=$	$7+5=$	$3+9=$
$8+3=$	$9+7=$	$8+9=$
$9+4=$	$3+8=$	$4+9=$
$7+6=$	$8+8=$	$6+9=$
$5+7=$	$4+8=$	$9+9=$
$242.17+4=$	$243.4+17=$	
$48+6=$	$6+15=$	
$26+5=$	$7+26=$	
$35+7=$	$7+37=$	
$59+3=$	$5+46=$	
$47+6=$	$7+57=$	
$27+7=$	$8+48=$	
$58+7=$	$8+33=$	
$38+8=$	$8+67=$	
$69+8=$	$9+53=$	

$72+9=$	$9+78=$
$84+9=$	$9+89=$
$244.17+14=$	$245.22+37=$
$16+15=$	$68+13=$
$28+15=$	$17+46=$
$16+15=$	$54+27=$
$18+32=$	$18+75=$
$35+27=$	$68+23=$
$47+45=$	$69+22=$
$36+56=$	$49+13=$
$28+46=$	$29+35=$
$38+37=$	$19+46=$
$25+37=$	$27+54=$
$28+44=$	$55+17=$
$247.47+24=$	$248.15+28=$
$16+56=$	$24+38=$
$47+35=$	$46+48=$
$25+66=$	$27+58=$
$55+37=$	$38+38=$
$28+63=$	$12+79=$
$29+45=$	$35+49=$
$19+64=$	$27+69=$
$39+26=$	$46+49=$
$79+17=$	$28+59=$
$38+28=$	$29+64=$
$76+24=$	$46+48=$
$\angle \cup \cup \cap \cup \cup \cup$	
$249.24-4=$	$250.25-20=$
$43-3=$	$56-50=$
$56-6=$	$39-30=$
$37-7=$	$64-60=$
$68-8=$	$82-80=$
$99-9=$	$93-90=$
$251.26-3=$	
$57-5=$	
$59-4=$	
$69-7=$	
$76-4=$	
$98-6=$	

252. 35—20==	253. 42—22==	
57—30==	57—37==	
42—20==	64—24==	
66—30==	76—46==	
78—40==	83—23==	
93—50==	68—58==	
254. 24—12==	255. 57—34==	256. 87—52==
37—16==	48—26==	76—32==
48—25==	69—27==	68—47==
257. 95—53==	258. 58—25==	
89—48==	75—43==	
79—35==	98—54==	
259. 20—2==	260. 30—12==	261. 11—2==
40—5==	50—24==	12—4==
30—6==	40—16==	14—6==
50—7==	60—35==	11—7==
60—3==	70—46==	12—6==
70—4==	50—15==	13—4==
50—5==	80—37==	11—6==
80—6==	90—63==	13—7==
70—8==	40—28==	15—6==
90—9==	80—20==	13—6==
262. 12—7==	263. 12—8==	
11—4==	15—8==	
16—7==	13—8==	
12—5==	11—9==	
12—3==	16—7==	
14—7==	13—9==	
11—5==	18—9==	
13—5==	14—9==	
14—8==	15—9==	
264. 21—2==	265. 31—3==	266. 23—7==
43—4==	25—6==	52—4==
32—7==	42—5==	34—6==
51—5==	61—4==	73—5==

62—3==	73—6==	82—6==
267. 41—8==	268. 21—9==	
35—8==	44—9==	
63—8==	76—9==	
56—8==	68—9==	
72—8==	97—9==	
269. 31—15==	270. 55—26==	271. 63—46==
42—26==	43—25==	32—14==
33—24==	61—34==	54—25==
64—25==	72—36==	71—43==
45—17==	84—27==	45—17==
51—23==	95—47==	81—25==
42—15==	44—16==	62—23==
53—37==	63—24==	96—47==
64—26==	72—35==	84—55==
72—34==	53—27==	73—35==
93—16==	81—32==	91—24==
272. 43—26==	273. 41—28==	
51—36==	56—36==	
33—14==	63—48==	
73—25==	74—38==	
54—37==	85—28==	
75—27==	44—19==	
63—34==	66—39==	
82—46==	57—29==	
91—57==	81—59==	
72—45==	95—49==	
84—47==	92—29==	
274. 100—3==	275. 100—14==	276. 100—52==
100—7==	100—25==	100—64==
100—5==	100—30==	100—83==
277. 100—48==	278. 100—59==	
100—78==	100—29==	
100—68==	100—39==	

ԲԱԶՄԱԳԱՏԿՈՒՄՆ:

279. $2 \times 6 =$ $3 \times 7 =$ 280. $4 \times 7 =$ $5 \times 7 =$
 $2 \times 7 =$ $3 \times 8 =$ $4 \times 8 =$ $5 \times 8 =$
 $2 \times 8 =$ $3 \times 9 =$ $4 \times 9 =$ $5 \times 9 =$
 $2 \times 9 =$ $4 \times 3 =$ $5 \times 3 =$ $6 \times 2 =$
 $3 \times 4 =$ $4 \times 4 =$ $5 \times 4 =$ $6 \times 3 =$
 $3 \times 5 =$ $4 \times 5 =$ $5 \times 5 =$ $6 \times 4 =$
 $3 \times 6 =$ $4 \times 6 =$ $5 \times 6 =$ $6 \times 5 =$
281. $6 \times 6 =$ $7 \times 5 =$ 282. $8 \times 4 =$ $9 \times 3 =$
 $6 \times 7 =$ $7 \times 6 =$ $8 \times 5 =$ $9 \times 4 =$
 $6 \times 8 =$ $7 \times 7 =$ $8 \times 6 =$ $9 \times 5 =$
 $6 \times 9 =$ $7 \times 8 =$ $8 \times 7 =$ $9 \times 6 =$
 $7 \times 2 =$ $7 \times 9 =$ $8 \times 8 =$ $9 \times 7 =$
 $7 \times 3 =$ $8 \times 2 =$ $8 \times 9 =$ $9 \times 8 =$
 $7 \times 4 =$ $8 \times 3 =$ $9 \times 2 =$ $9 \times 9 =$
283. $4 \times 4 =$ 284. $7 \times 3 =$ 285. $2 \times 7 =$
 $7 \times 6 =$ $2 \times 8 =$ $3 \times 5 =$
 $3 \times 9 =$ $9 \times 4 =$ $6 \times 8 =$
 $8 \times 7 =$ $5 \times 5 =$ $5 \times 9 =$
286. $5 \times 7 =$ 287. $4 \times 9 =$
 $6 \times 3 =$ $3 \times 7 =$
 $4 \times 8 =$ $7 \times 8 =$
 $7 \times 7 =$ $6 \times 9 =$
288. $11 \times 5 =$ 289. $12 \times 5 =$ 290. $13 \times 4 =$
 $13 \times 2 =$ $25 \times 2 =$ $12 \times 7 =$
 $12 \times 4 =$ $45 \times 2 =$ $14 \times 6 =$
 $21 \times 3 =$ $35 \times 2 =$ $15 \times 5 =$
 $22 \times 4 =$ $15 \times 4 =$ $27 \times 2 =$
 $24 \times 2 =$ $14 \times 5 =$ $28 \times 3 =$
 $32 \times 3 =$ $16 \times 5 =$ $24 \times 4 =$
 $34 \times 2 =$ $15 \times 6 =$ $39 \times 2 =$
 $43 \times 2 =$ $25 \times 4 =$ $48 \times 2 =$
291. $14 \times 7 =$ 292. $13 \times 7 =$
 $16 \times 6 =$ $18 \times 4 =$

- $12 \times 8 =$ $17 \times 5 =$
 $19 \times 5 =$ $19 \times 4 =$
 $17 \times 3 =$ $12 \times 6 =$
 $36 \times 2 =$ $14 \times 7 =$
 $24 \times 3 =$ $37 \times 2 =$
 $49 \times 2 =$ $25 \times 3 =$
 $38 \times 2 =$ $29 \times 3 =$
293. $2 \times 20 =$ 294. $2 \times 21 =$ 295. $4 \times 15 =$
 $3 \times 20 =$ $4 \times 12 =$ $2 \times 35 =$
 $2 \times 30 =$ $3 \times 31 =$ $5 \times 16 =$
 $4 \times 20 =$ $2 \times 22 =$ $6 \times 15 =$
 $3 \times 30 =$ $3 \times 23 =$ $5 \times 18 =$
 $2 \times 50 =$ $2 \times 43 =$ $2 \times 45 =$
 $5 \times 20 =$ $3 \times 32 =$ $4 \times 25 =$
296. $3 \times 15 =$ 297. $5 \times 19 =$
 $5 \times 17 =$ $8 \times 12 =$
 $3 \times 28 =$ $6 \times 16 =$
 $2 \times 37 =$ $3 \times 24 =$
 $7 \times 13 =$ $2 \times 29 =$
 $4 \times 23 =$ $2 \times 25 =$
 $2 \times 49 =$ $2 \times 47 =$
298. $9 \times 3 \times 2 =$ 299. $6 \times 8 \times 2 =$ $5 \times 6 \times 3 =$
 $5 \times 3 \times 6 =$ $4 \times 5 \times 5 =$ $2 \times 7 \times 6 =$
 $3 \times 4 \times 8 =$ 300. $2 \times 7 \times 3 \times 2 =$ $2 \times 3 \times 3 \times 5 =$
 $2 \times 4 \times 6 =$ $4 \times 2 \times 2 \times 6 =$ $2 \times 4 \times 3 \times 2 =$

ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ:

301. $12 : 2 =$ $27 : 9 =$ 302. $14 : 2 =$ $45 : 9 =$
 $15 : 3 =$ $40 : 5 =$ $16 : 4 =$ $12 : 4 =$
 $20 : 4 =$ $63 : 6 =$ $18 : 6 =$ $27 : 3 =$
 $25 : 5 =$ $48 : 6 =$ $24 : 8 =$ $63 : 9 =$
 $42 : 6 =$ $32 : 4 =$ $54 : 9 =$ $56 : 7 =$
 $21 : 7 =$ $35 : 7 =$ $21 : 3 =$ $40 : 8 =$
 $56 : 8 =$ $36 : 6 =$ $54 : 6 =$ $28 : 4 =$

303. 18 : 2=	18 : 9=	304. 18 : 3=	24 : 4=
24 : 3=	49 : 7=	15 : 5=	20 : 5=
16 : 2=	32 : 8=	12 : 6=	24 : 6=
12 : 3=	45 : 5=	16 : 8=	72 : 9=
30 : 5=	36 : 9=	35 : 5=	42 : 7=
48 : 8=	30 : 6=	36 : 4=	28 : 7=
14 : 7=	81 : 9=	72 : 9=	64 : 8=
305. 55 : 5=	26 : 2=	306. 60 : 4=	70 : 5=
24 : 2=	99 : 3=	50 : 2=	60 : 5=
36 : 3=	64 : 2=	80 : 5=	90 : 2=
48 : 4=	86 : 2=	70 : 2=	90 : 5=
39 : 3=	96 : 3=	90 : 6=	100 : 4=
307. 45 : 3=	92 : 4=	308. 48 : 3=	64 : 4=
54 : 2=	52 : 4=	56 : 4=	75 : 5=
78 : 2=	65 : 5=	68 : 4=	85 : 5=
72 : 3=	72 : 6=	51 : 3=	84 : 7=
84 : 3=	91 : 7=	87 : 3=	96 : 6=
309. 42 : 3=	310. 55 : 11=	311. 38 : 19=	
57 : 3=	24 : 12=	54 : 28=	
81 : 3=	39 : 13=	98 : 49=	
74 : 2=	72 : 24=	48 : 16=	
96 : 4=	93 : 31=	84 : 28=	
72 : 4=	56 : 14=	52 : 13=	
95 : 5=	92 : 23=	96 : 24=	
78 : 6=	75 : 15=	70 : 14=	
84 : 6=	72 : 12=	90 : 15=	
96 : 8=	98 : 14=	96 : 12=	
312. 36 : 12=	313. 69 : 23=	314. 86 : 43=	
34 : 17=	58 : 29=	92 : 46=	
52 : 26=	94 : 47=	30 : 15=	
74 : 37=	70 : 35=	50 : 25=	
57 : 19=	90 : 45=	51 : 17=	
81 : 27=	42 : 14=	78 : 26=	
60 : 15=	87 : 29=	60 : 12=	
76 : 19=	96 : 16=	80 : 16=	

90 : 18=	78 : 13=	95 : 19=
91 : 13=	84 : 12=	100 : 25=
315. (84 : 3) : 7=	316. 51 : (87 : 29)=	
(100 : 4) : 5=	75 : (50 : 2)=	
(96 : 6) : 4=	94 : (74 : 37)=	
(36 : 2) : 3=	81 : (57 : 19)=	
317. (30 : 2) : (54 : 18)=		
(78 : 2) : (45 : 15)=		
(70 : 2) : (42 : 6)=		
(84 : 6) : (56 : 8)=		
Գ ՈՒՄ ԱՐՈՒՄ Ն ԵՒ ՀԱՆՈՒՄ Ն:		
318. 9 + 7 + 5=	324. 23 + 38 + 29=	
319. 6 + 8 + 9=	325. 19 + 29 + 39=	
320. 15 + 6 + 9=	326. 30 - 8 - 5=	
321. 37 + 5 + 4=	327. 82 - 7 - 24=	
322. 34 + 7 + 19=	328. 71 - 25 - 9=	
323. 48 + 15 + 7=	329. 93 - 36 - 18=	
330. 17 + 5 - 8=	331. 34 + 27 - 44=	
332. 53 - 36 + 29=	333. 41 - 27 + 56=	
334. 4 + 8 + 9 + 5=	335. 3 + 9 + 7 + 6=	
336. 45 - 8 - 6 - 9=	346. 57 + 4 + 27 - 69=	
337. 17 + 5 + 14 + 9=	347. 63 - 7 + 18 - 46=	
338. 6 + 28 + 7 + 15=	348. 38 + 46 + 7 - 57=	
339. 52 - 4 - 6 - 35=	349. 91 - 34 - 9 + 42=	
340. 28 + 35 + 8 + 19=	350. 80 - 26 + 8 - 15=	
341. 15 + 6 + 48 + 27=	351. 12 + 23 + 53 + 11=	
342. 71 - 23 - 9 - 25=	352. 18 + 16 + 37 + 19=	
343. 93 - 7 - 37 - 17=	353. 14 + 28 + 15 + 25=	
344. 8 + 35 - 26 + 18=	354. 92 - 14 - 39 - 26=	
345. 32 - 9 + 38 - 25=	355. 100 - 15 - 27 - 38=	
356. 67 + 19 - 48 + 12=		
357. 43 - 18 + 37 - 26=		
358. 27 + 39 + 28 - 75=		

$$\begin{aligned}
 &359. 92 - 58 - 6 + 49 = \\
 &360. 37 + 25 - 48 + 15 = \\
 &361. 71 - 57 + 38 + 24 = \\
 &362. 85 - 46 + 28 - 58 = \\
 &363. 36 + 64 - 45 - 17 = \\
 &364. 4 + 5 + 9 + 27 + 48 = \\
 &365. 64 - 7 - 8 - 19 - 24 = \\
 &366. 34 - 17 + 26 - 39 + 8 = \quad 370. 34 + 17 + 6 - 29 + 46 = \\
 &367. 45 + 25 - 8 - 33 - 16 = \quad 371. 73 - 57 + 25 + 49 - 9 = \\
 &368. 45 + 7 + 19 - 24 - 37 = \quad 372. 23 + 18 + 39 - 57 + 27 = \\
 &369. 62 - 36 - 8 + 47 + 28 = \quad 373. 81 - 34 - 28 + 14 + 36 = \\
 &374. 27 + 38 + 24 - 49 - 17 = \\
 &375. 56 + 19 - 37 + 48 - 25 = \\
 &376. 43 - 24 + 69 - 34 - 18 = \\
 &377. 71 - 36 - 17 + 49 - 54 = \\
 &378. 7 + 35 + 49 - 27 - 9 - 38 + 54 = \\
 &379. 24 - 9 + 48 + 22 - 8 + 14 - 75 = \\
 &380. 36 + 7 + 8 - 16 - 27 + 45 + 47 = \\
 &381. 72 - 24 - 39 + 17 + 64 - 55 + 18 = \\
 &382. 37 + 48 - 54 - 19 + 58 - 29 - 26 = \\
 &383. 100 - 67 + 26 - 37 + 59 - 43 + 48 = \\
 &384. 8 + 24 + 39 + 17 - 46 - 28 + 56 = \\
 &385. 74 - 9 - 19 - 29 + 37 + 14 - 28 = \\
 &386. 57 + 36 - 48 - 24 + 59 - 67 + 35 = \\
 &387. 46 + 25 + 18 + 37 - 23 - 45 - 57 = \\
 &388. 80 - 17 - 24 - 35 + 18 + 57 - 68 = \\
 &389. 56 + 44 - 27 - 34 + 47 - 17 - 25 = \\
 &390. 35 - 18 + 47 - 28 + 39 - 48 + 73 = \\
 &391. 24 + 45 - 9 - 17 - 28 + 25 - 37 =
 \end{aligned}$$

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ, ՀԱՆՈՒՄՆ ԵՒ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ:

$$\begin{aligned}
 &392. (19 + 17) \times 2 = \quad 399. 81 - (6 \times 9) = \\
 &393. 3 \times (14 + 15) = \quad 400. (3 \times 8 \times 2) + 27 =
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &394. (50 - 36) \times 7 = \quad 401. 39 + (4 \times 7 \times 2) = \\
 &395. 8 \times (61 - 49) = \quad 402. (16 + 18 + 15) \times 2 = \\
 &396. (2 \times 37) + 26 = \quad 403. 2 \times (12 + 6 + 29) = \\
 &397. 15 + (19 \times 4) = \quad 404. 91 - (2 \times 6 \times 7) = \\
 &398. (13 \times 4) - 18 = \quad 405. (4 \times 3 \times 5) - 36 = \\
 &406. (4 \times 8) + (7 \times 7) = \\
 &407. (51 - 45) \times (4 \times 4) = \\
 &408. (8 \times 10) - (6 \times 8) = \\
 &409. (3 \times 4) \times (60 - 54) = \\
 &410. (9 \times 9) - (28 + 34) = \\
 &411. (92 - 68) + (8 \times 7) = \\
 &412. (7 \times 5) + (70 - 11) = \\
 &413. (65 + 25) - (9 \times 8) = \\
 &414. (9 \times 7) - (76 - 58) + 55 = \\
 &415. 85 - (29 + 18) + (4 \times 6) = \\
 &416. (100 - 9) - (8 \times 9) + 36 = \\
 &417. (14 \times 4) + (8 \times 3) - 48 = \\
 &418. 71 - (6 \times 6) + (65 - 38) = \\
 &419. (9 \times 5) + 27 - (90 - 56) = \\
 &420. (93 - 36) - (3 \times 6) + 25 = \\
 &421. 19 + (84 - 26) - (7 \times 4) = \\
 &422. (72 - 47) + 48 + (3 \times 9) = \\
 &423. (13 \times 7) - (18 + 14 + 17) + 36 = \\
 &424. (2 \times 7 \times 2 \times 3) - 25 + 4 = \\
 &425. 100 - (6 \times 2 \times 4 \times 2) + 27 = \\
 &426. (4 \times 19) - (28 + 19) - (3 \times 5) = \\
 &427. (14 + 17) + (50 - 29) + (8 \times 6) = \\
 &428. (43 - 18) + (17 \times 4) - (37 + 38) = \\
 &429. (2 \times 9) + (5 \times 13) - (7 \times 2) = \\
 &430. (2 \times 46) - (5 \times 7) - (19 + 29) = \\
 &431. (28 \times 3) + (8 \times 2) - (4 \times 17) = \\
 &432. (5 \times 9) - (3 \times 9) + (25 \times 3) = \\
 &433. (90 - 43) - (76 - 48) + (18 \times 4) = \\
 &434. (25 \times 4) - (23 + 18) - (19 + 25) = \\
 &435. (42 - 27) + (4 \times 9) + (70 - 41) =
 \end{aligned}$$

436. $(54+37)-(5 \times 5)-(28+19)=$
 437. $(18 \times 5)-(100-27)+(8 \times 8)=$
 438. $(26+38+36)-(37 \times 2)-(60-43)=$
 439. $(6 \times 3 \times 4)-(92-56)+(9 \times 6)=$
 440. $(25+18)+(71-23)-(2+8+4)=$
 441. $(13 \times 6)+(93-76)-(24+18+27)=$
 442. $82-(93-34)+(19 \times 2)-(16+27)=$
 443. $(25 \times 2)-(85-57)+78-(7 \times 8)=$
 444. $(47+27)+(56-38)-(7 \times 9)-16=$
 445. $(91-16)-(28 \times 2)+37+(9 \times 4)=$
 446. $(4 \times 23)-65+(94-35)-(19 \times 2)=$
 447. $(2 \times 40)-(14 \times 4)+48-(35+18)=$
 448. $(5 \times 20)-45-(4 \times 8)+(6 \times 7)=$
 449. $(70-14)-37+(19 \times 4)-(2 \times 45)=$
 450. $(2 \times 50)-(4 \times 6)+15-(26 \times 2)=$
 451. $90-(17 \times 5)+(19 \times 3)-(80-56)=$
 452. $(14 \times 5)+(15 \times 2)-63+(62-46)=$
 453. $(4 \times 25)-67+(18 \times 3)-(45+24)=$

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԲՈՒՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ:

454. $(37+44): 9=$ 465. $(24+37+39): 4=$
 455. $94:(28+19)=$ 466. $92:(14+17+15)=$
 456. $(80-26): 6=$ 467. $96:(2 \times 6 \times 4)=$
 457. $90:(63-45)=$ 468. $(3 \times 7 \times 4): 14=$
 458. $(6 \times 16): 24=$ 469. $(91: 7)+(72: 9)=$
 459. $72:(4 \times 9)=$ 470. $(5 \times 12):(3 \times 5)=$
 460. $(51: 3)+25=$ 471. $(64: 8) \times (36: 4)=$
 461. $48+(78: 6)=$ 472. $(24+67):(35: 5)=$
 462. $(90: 2)-27=$ 473. $(90: 2)-(54: 3)=$
 463. $61-(70: 2)=$ 474. $(96: 4)+(91-43)=$
 464. $(24: 3) \times 12=$ 475. $(67+25):(82-59)=$
 476. $(4 \times 18)-(87: 3)=$
 477. $(18 \times 4)+(90: 5)=$
 478. $(24+27):(53-36)=$

479. $(83-45)+(95: 5)=$
 480. $(84: 6)+(71-23)=$
 481. $(26+34)-(60: 4)=$
 482. $(72-46) \times (24: 8)=$
 483. $(100-22):(3 \times 13)=$
 484. $(19+18) \times (86: 43)=$
 485. $(52: 13) \times (16+9)=$
 486. $(44-16) \times (27: 9)=$
 487. $(16 \times 6)-(57: 3)+23=$
 488. $(96: 8)+(5 \times 17)-58=$
 489. $80-(2 \times 18)+(60: 5)=$
 490. $(4 \times 23)-36+(70: 14)=$
 491. $(96: 4)+69-(3 \times 25)=$
 492. $(12 \times 8)-38+(84: 14)=$
 493. $(91: 7)+(3 \times 14)-29=$
 494. $(24 \times 4)-37+(58: 2)=$
 495. $(94: 47)+(4 \times 19)-19=$
 496. $(48 \times 2)-(68: 2)+18=$
 497. $71-(63: 9)+(9 \times 4)=$
 498. $(65: 13)+(19 \times 5)-24=$
 499. $(96: 32)+79-(27 \times 2)=$
 500. $48+(72: 2)-(4 \times 14)=$
 501. $(25 \times 4)-56+(85: 5)=$
 502. $(3 \times 18)-(75: 5)+46=$
 503. $82-(3 \times 19)+(96: 2)=$
 504. $19+(13 \times 4)-(90: 6)=$
 505. $41-(50: 2)+(14 \times 6)=$
 506. $(6 \times 13)+(52: 4)-56=$
 507. $(41-17)+(9 \times 8)-(84: 6)=$
 508. $(99: 33)+(100-32)-(8 \times 4)=$
 509. $(7 \times 12)+(96: 6)-(7 \times 6)=$
 510. $(5 \times 5 \times 4)-(84: 3)+19=$
 511. $91-(6 \times 2 \times 7)+(48: 3)=$
 512. $(3 \times 27)-(56: 2)+(78: 2)=$
 513. $(42: 3)+(93-25)-(19 \times 4)=$

514. $(61 - 27) - (75 : 5) + (3 \times 24) =$
 515. $(19 \times 3) + (56 : 4) - (83 - 45) =$
 516. $(68 : 4) + (72 - 28) - (9 \times 4) =$
 517. $(7 \times 14) - (82 - 23) + (84 : 7) =$
 518. $(74 : 2) + (18 \times 3) - (83 - 27) =$
 519. $(75 : 3) + (63 - 47) + 59 - (36 \times 2) =$
 520. $(78 : 13) + (34 : 2) + (8 \times 5) - 14 =$
 521. $84 + (64 : 8) - (52 : 13) - (6 \times 4) =$
 522. $(92 : 2) + (82 - 67) + (18 \times 2) - 59 =$
 523. $(7 \times 13) - (56 : 14) + (75 - 67) - 18 =$
 524. $(70 : 5) + 47 + (2 \times 19) - (95 - 39) =$
 525. $(72 : 4) + (2 \times 27) - (51 - 27) + 52 =$
 526. $(100 : 4) - (52 : 26) + 68 - (14 \times 4) =$
 527. $(48 : 3) + 80 - (3 \times 3 \times 9) + 27 =$
 528. $100 - (4 \times 20) : (2 \times 2) + (7 \times 10) =$
 529. $80 : (2 \times 5) + (2 \times 4 \times 2 \times 2) =$
 530. $(27 + 27) - 4 + (2 \times 5 \times 5) : 4 =$
 531. $(90 - 63) + (3 \times 16) - (4 \times 14) =$
 532. $(65 + 13) - (2 \times 4) - (6 \times 2 \times 3) =$
 533. $(6 \times 3 \times 5) - (3 \times 4 \times 4) : (2 \times 3) =$
 534. $(75 + 17 + 8) : (4 \times 5) \times (2 \times 2) =$
 535. $(5 \times 3 \times 5) - (100 : 4) - (100 - 73) =$
 536. $(94 - 72) + (6 \times 8) - (4 \times 2 \times 8) =$
 537. $(99 : 11) \times (72 - 64) : (48 : 8) =$
 538. $(100 - 47) - (4 \times 12) \times (90 : 9) + 37 =$
 539. $(72 : 4) \times 5 - (13 \times 6) \times (2 \times 4) =$
 540. $(47 + 15) - (72 - 20) + (3 \times 9 \times 2) =$
 541. $(7 \times 9) + (4 \times 7) - (75 - 64) : 8 =$
 542. $(100 : 5) + (7 \times 10) - (3 \times 13) + 49 =$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒԹԵԼՆ ԸՂԻՒՍԱԿ.

$2 \times 2 = 4$	$3 \times 3 = 9$	$4 \times 4 = 16$
$2 \times 3 = 6$	$3 \times 4 = 12$	$4 \times 5 = 20$
$2 \times 4 = 8$	$3 \times 5 = 15$	$4 \times 6 = 24$
$2 \times 5 = 10$	$3 \times 6 = 18$	$4 \times 7 = 28$
$2 \times 6 = 12$	$3 \times 7 = 21$	$4 \times 8 = 32$
$2 \times 7 = 14$	$3 \times 8 = 24$	$4 \times 9 = 36$
$2 \times 8 = 16$	$3 \times 9 = 27$	$4 \times 10 = 40$
$2 \times 9 = 18$	$3 \times 10 = 30$	
$2 \times 10 = 20$		
$5 \times 5 = 25$	$6 \times 6 = 36$	
$5 \times 6 = 30$	$6 \times 7 = 42$	
$5 \times 7 = 35$	$6 \times 8 = 48$	
$5 \times 8 = 40$	$6 \times 9 = 54$	
$5 \times 9 = 45$	$6 \times 10 = 60$	
$5 \times 10 = 50$		
$7 \times 7 = 49$	$8 \times 8 = 64$	$9 \times 9 = 81$
$7 \times 8 = 56$	$8 \times 9 = 72$	$9 \times 10 = 90$
$7 \times 9 = 63$	$8 \times 10 = 80$	$10 \times 10 = 100$
$7 \times 10 = 70$		

ՊԱՏԱՍԻԱՆՆԵՐ:

ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԻԱՆՆԵՐԸ.

465. 18 կոպ., 9 կոպ., 12 կոպ., 6 կոպ., 3 կոպ.:
 466. 18 կոպ., 27 կոպ., 63 կոպ., 72 կոպ., 90 կոպ., 99 կոպ.:
 467. 28 ման., 14 ման., 7 ման.:
 468. 30 կոպ., 12 կոպ., 15 կոպ., 6 կոպ., 3 կոպ.:
 469. 16 ման., 4 մ., 1 մ., 8 մ., 2 մ.:
 470. 36 կոպ., 18 կ., 9 կ., 3 կոպ.:
 471. 35 մանեթ:
 472. 72 կոպեկ:
 473. 72 կոպեկ:
 474. 48 կոպեկ:
 475. 64 կոպ.:
 476. 18 կոպ., 24 կ., 42 կ., 48 կ., 36 կ.:
 477. 27 ման., 63 մ., 45 մ., 54 ման.:
 478. 15 կոպ., 35 կ., 45 կ., 75 կ., 40 կ., 60 կ., 80 կ., 65 կ., 85 կ., 70 կ., 95 կ.:
 479. 6 կ., 10 կ., 28 կ., 20 կ., 36 կ., 14 կ., 44 կ., 24 կ., 30 կ., 50 կ., 480. 35 կոպ., 49 կ., 56 կ., 63 կ., 70 կ.:
 481. 1 մանեթ:
 482. 75 մանեթ:
 483. 64 մանեթ:
 484. 84 կոպեկ:
 485. 64 կոպեկ:
 486. 24 ման., 40 մ., 56 մ., 72 մ.:
 487. 35 կոպ., 60 կոպ., 75., 85 կոպ., 95 կ.:
 488. 80 կոպ.:
 489. 36 կոպ., 18 կոպ., 12 կոպ., 6 կոպ., 3 կոպ., 9 կոպ., 24 կոպ.:
 490. 14 կոպ., 21 կոպ., 28 կոպ., 35 կոպ., 49 կոպ., 56 կոպ., 63 կոպ., 77 կոպ., 84 կոպ., 91 կոպ.:
 491. 50 կոպ., 25 կոպ.:

492. 3 կոպ., 6 կոպ., 9 կոպ.:
 493. 4 կոպ., 8 կոպ.:
 494. 72 կոպ.:
 495. 56 կոպ.:
 496. 21 կոպ., 35 կոպ., 42 կոպ., 63 կոպ.:
 497. 10 կոպ., 25 կոպ., 20 կոպ., 35 կոպ., 40 կոպ.:
 498. 36 կոպեկ:
 499. 40 կոպեկ:
 500. 51 կոպեկ:
 505. 81 գրուանքայ:
 506. 57 աշակերտ:
 507. 32 մանեթ:
 508. 73 խնձոր:
 509. 85 թերթ:
 510. 60 աշակերտ:
 511. 11 ձի:
 512. 4 սաւան:
 513. 22 գրուանքայ:
 514. 4 օրու գիշեր:
 515. 19 արշին:
 516. 3 գրուանքայ:
 517. 3 գրուանքայ:
 518. 95 խուրձ:
 519. 9 արշին:
 520. 100 գրուանքայ:
 521. 84 գրուանքայ:
 522. Առաջինի մէջ — 6 գլուխ աւելի:
 523. 48 չետվերտ:
 524. 5 պտոյտ:
 525. 4 թերթ:
 526. 12 արշին:
 527. 63 գրուանքայ:
 528. 27 մանգաղ:
 529. 83 սաժէն:
 530. 72 բառ:
 531. 24 ոչխար:
 532. 50 ատամ:
 533. 6 ֆուտ:
 534. 20 չետվերիկ:
 535. 12 դոյլ:
 536. 84 չնձող:
 537. 51 պայտ:
 538. 68 կողակ:
 539. 12 արտ:
 540. 19 գրուանքայ:
 541. 12 շրջանակ:
 542. 47 խրճիթ:
 543. 13 մորթի:
 544. 9 արտ:
 545. 2 դէզ:
 546. 21 ջուար:
 547. Փութը 4 մանեթ:
 548. 40 կոպ., 60 կոպ.:
 549. 6 երեխայ:
 550. 9 օր:
 551. 20 լոր:
 552. 26 մանեթ:
 553. 45 վերստ:
 554. 26 արշին:
 555. 21 գրուանքայ:
 556. 33 չետվերիկ:
 557. 40 մանեթ:
 558. 3 չետվերիկ:
 559. 92 սաժէն:
 560. 14 օրում:
 561. 8 բարտաշ:
 562. 27 կտոր:

563. 14 օր:
 564. 8 անգամ:
 565. 37 տարեկ., 24 տարեկ.:
 566. 45 հոն, 28 հոն:
 567. 36 արշին, 17 արշին:
 568. 27 լորի, 13 լորի:
 569. 24 ձող, 8 ձող:
 570. 14 սաժեն, 42 սաժեն:
 571. 80 կոպեկ, 20 կոպեկ:
 572. 34 կոպեկ, 56 կոպեկ:
 573. 38 ման., 30 մանեթ:
 574. 30 թերթ, 28 թերթ:
 38 թերթ:
 575. 4 ման., 5 ման., 3 ման.:
 576. 18 կիտրոն:
 577. 24 արշին:
 578. 21 սիւն:
 579. 13 սիւն:
 580. 9 կոպեկով:
 581. 4 կոպեկով:
 582. 5 կոպեկով:
 583. 6 մանեթով:
 584. 12 տախտակ:
 585. 18 տախտակ:
 586. 18 վերստ, 21 վ., 24 վ.:
 587. 16 գիրք, 18 գ., 20 գ.:
 588. 24 եղևին:
 589. 24 գեղարքունի:
 590. 10 գրուանքայ, 75 գր.:
 591. 8 ման., 4 ման., 2 ման.:
 592. 40 վերստ:
 593. 36 վերստ:
 594. 6 մանեթ:
 595. 4 կոպեկ:
 596. 8 կոպեկ:

597. 5 րոպեում:
 598. 4 րոպեում:
 599. 30 ոչխար, 54 ոչխար:
 600. 16 աղջիկ:
 601. 12 մանեթ, 8 ման.:
 602. 21 մանեթ, 14 ման.:
 603. 8 կոպեկ:
 604. 7 կոպեկով:
 605. 6 կոպեկով:
 606. 3 մանեթ:
 607. 24 մշակ:
 608. 32 կոպեկ:
 609. 45 փուլ:
 610. 84 սաժեն:
 611. 40 գրուանքայ:
 612. 25 գրուանքայ:
 613. 54 կոպեկ:
 614. 18 օր:
 615. 24 թերթ, 36 թերթ:
 616. 26 ձի, 17 ձի:
 617. 3 ժամից յետոյ:
 618. 4 ժամից յետոյ:
 619. 28 գոյլ:
 620. 27 գոյլ:
 621. 2 մանեթ:
 622. 1 մանեթ:
 623. Եղևին 2 ման., կաղնին
 6 ման.:
 624. 3 գրուանքայ:
 625. 90 գրուանքայ:
 626. 8 արշին, 7 արշին:
 627. 18 շիշ, 12 շիշ:
 628. 5 փուլ:
 629. 8 փուլ, 4 փուլ:
 630. 3 գրուանքայ, 2 գր.:

631. 100 մանեթ:
 632. 96 մանեթ:
 633. 48 մանեթ, 42 ման.:
 634. 11 չկ., 33 չկ., 48 չկ.:
 635. 56 ձող, 8 ձող, 32 ձող:
 636. 15 կոպեկ:
 637. 6 տակառ:
 638. 9 վերստ:
 639. 13:
 640. 9:
 641. 5:
 642. 68:
 643. 4:
 644. 95:
 645. 45:
 646. 25:
 647. 9:
 648. 87:
 700. Այրբենարանը 8 հատ:
 702. 100 փուլ:
 704. 48 խուրձ:
 705. 7¹/₄ գրուանքայ:
 705. 90 կոպեկով:
 707. 70 մանեթ:
 708. 25 օր:
 709. 22¹/₂ գրուանքայ:
 712. 67¹/₂ մանեթ:
 713. 15⁵/₈ գրուանքայ:

716. 94 փուլ:
 717. 27⁷/₈ արշին:
 718. 49¹/₂ վերստ:
 720. 9 կոպեկ:
 723. 93³/₄ արշին:
 724. 75 մանեթի:
 727. 82¹/₂ մանեթ:
 728. 60 քանոն:
 729. 84 ածու:
 730. 68 գիւղացի:
 731. 32 ընկողյ:
 734. 15 կոպեկ:
 736. 46¹/₂ կոպեկ:
 738. 96 կոպեկ:
 739. 24 ածու:
 741. 99 չեովերիկ:
 742. 28 ասեղ:
 743. 2¹/₈ արշին:
 744. 81 փուլ:
 745. 24 արշին:
 746. 38¹/₄ գրուանքայ:
 747. 25⁵/₈ գրուանքայ:
 748. 26¹/₄ չեովերիկ, 18 չեովերիկ:
 749. 41¹/₂ արշին:
 750. 12 լուծ:
 751. 35 կոպ., 51¹/₂ կոպեկ:
 752. 6 գրուանքայ:

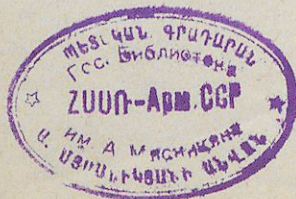
ՕՐԻՆԱԿՆԵՐԻ ՊԱՏՄԱՍԻՆՆԵՐԸ:

87.	9:	200.	3:	331.	17:	368.	10:
88.	7:	201.	70:	332.	46:	369.	93:
89.	1:	202.	3:	333.	70:	370.	74:
90.	9:	203.	10:	338.	56:	371.	81:
91.	3:	204.	2:	339.	7:	372.	50:
92.	9:	205.	60:	340.	90:	373.	69:
93.	1:	206.	100:	341.	96:	374.	23:
94.	5:	207.	50:	342.	14:	375.	56:
95.	2:	208.	80:	343.	32:	376.	36:
96.	2:	209.	10:	344.	35:	377.	13:
97.	10:	210.	90:	345.	36:	378.	71:
98.	2:	211.	70:	346.	19:	379.	16:
99.	5:	212.	80:	347.	28:	380.	100:
100.	8:	213.	100:	348.	34:	381.	53:
101.	2:	214.	60:	349.	90:	382.	15:
102.	1:	215.	90:	350.	47:	383.	86:
183.	30:	216.	20:	351.	99:	384.	70:
184.	100:	217.	50:	352.	90:	385.	40:
185.	20:	218.	60:	353.	82:	386.	48:
186.	50:	219.	100:	354.	13:	387.	17:
187.	30:	220.	50:	355.	20:	388.	11:
188.	70:	221.	10:	356.	50:	389.	44:
189.	50:	222.	70:	357.	36:	390.	100:
190.	2:	223.	30:	358.	19:	391.	3:
191.	100:	224.	20:	359.	77:	392.	72:
192.	60:	225.	20:	360.	29:	393.	87:
193.	50:	226.	80:	361.	76:	394.	98:
194.	30:	227.	90:	362.	9:	395.	96:
195.	30:	228.	20:	363.	38:	396.	100:
196.	10:	323.	70:	364.	93:	397.	91:
197.	70:	324.	90:	365.	6:	398.	34:
198.	40:	325.	87:	366.	12:	399.	27:
199.	20:	329.	39:	367.	13:	400.	75:

401.	95:	437.	81:	473.	27:	509.	58:
402.	98:	438.	9:	474.	72:	510.	91:
403.	94:	439.	90:	475.	4:	511.	23:
404.	7:	440.	27:	476.	47:	512.	92:
405.	24:	441.	26:	477.	90:	513.	6:
406.	81:	442.	18:	478.	3:	514.	91:
407.	96:	443.	44:	479.	57:	515.	33:
408.	32:	444.	13:	480.	62:	516.	25:
409.	72:	445.	92:	481.	46:	517.	51:
410.	13:	446.	48:	482.	78:	518.	35:
411.	80:	447.	19:	483.	2:	519.	28:
412.	94:	448.	65:	484.	74:	520.	49:
413.	18:	449.	5:	485.	100:	521.	64:
414.	100:	450.	39:	486.	84:	522.	8:
415.	62:	451.	38:	487.	100:	523.	77:
416.	55:	452.	53:	488.	39:	524.	43:
417.	32:	453.	66:	489.	56:	525.	100:
418.	62:	454.	9:	490.	61:	526.	35:
419.	38:	455.	2:	491.	18:	527.	42:
420.	64:	456.	9:	492.	64:	528.	75:
421.	49:	457.	5:	493.	26:	529.	40:
422.	100:	458.	4:	494.	88:	530.	25:
423.	78:	459.	2:	495.	59:	531.	19:
424.	100:	460.	42:	496.	80:	532.	34:
425.	31:	461.	61:	497.	100:	533.	17:
426.	14:	462.	18:	498.	76:	534.	20:
427.	100:	463.	26:	499.	28:	535.	23:
428.	18:	464.	96:	500.	28:	536.	6:
429.	69:	465.	25:	501.	61:	537.	12:
430.	9:	466.	2:	502.	85:	538.	87:
431.	32:	467.	2:	503.	73:	539.	96:
432.	93:	468.	6:	504.	56:	540.	64:
433.	91:	469.	21:	505.	100:	541.	10:
434.	15:	470.	4:	506.	35:	542.	100:
435.	80:	471.	72:	507.	82:		
436.	19:	472.	13:	508.	39:		

401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

ՄԵՐ ՀԵՏԵԻՆԱԼ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ:

1) «ԹՈՒԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՆԳԻՐՆԵՐ ԵՒ ՕՐԻ-
ՆԱԿՆԵՐ», տարրական դասընթացք. մասն առա-
ջին, առաջին և երկրորդ տարի, Ս. Էջմիածնի
«Աւսուանարանական Յանձնաժողովի» կողմից պաշ-
տոնապէս ընդունուած մեր դպրոցների հա-
մար գործադրելի դասագրքերի շարքում 30 Կ.

2) «ԹՈՒԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՆԳԻՐՆԵՐ», մասն
երկրորդ, դ. տարի 35 »

3) «ԴԱՍԱԻԱՆԴՄԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ» — (հա-
մառօտ ուղեցոյց և ծրագիր ծխական դպրոցաց
մէջ աւանդելի դասական առարկաների):

4) «ԲՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ» Փօսթէրի, (ծարգմա-
նութիւն. համառօտ դասաւերջը երկդասեան երկ-
սեռ դպրոցաց համար, նկարներով 50 »

Գինն է 30 Կոպէկ:

Գու՛հարով գնողներին միշտ 20⁰/10 զեղու՛մն:

Հմ

118

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0064669

